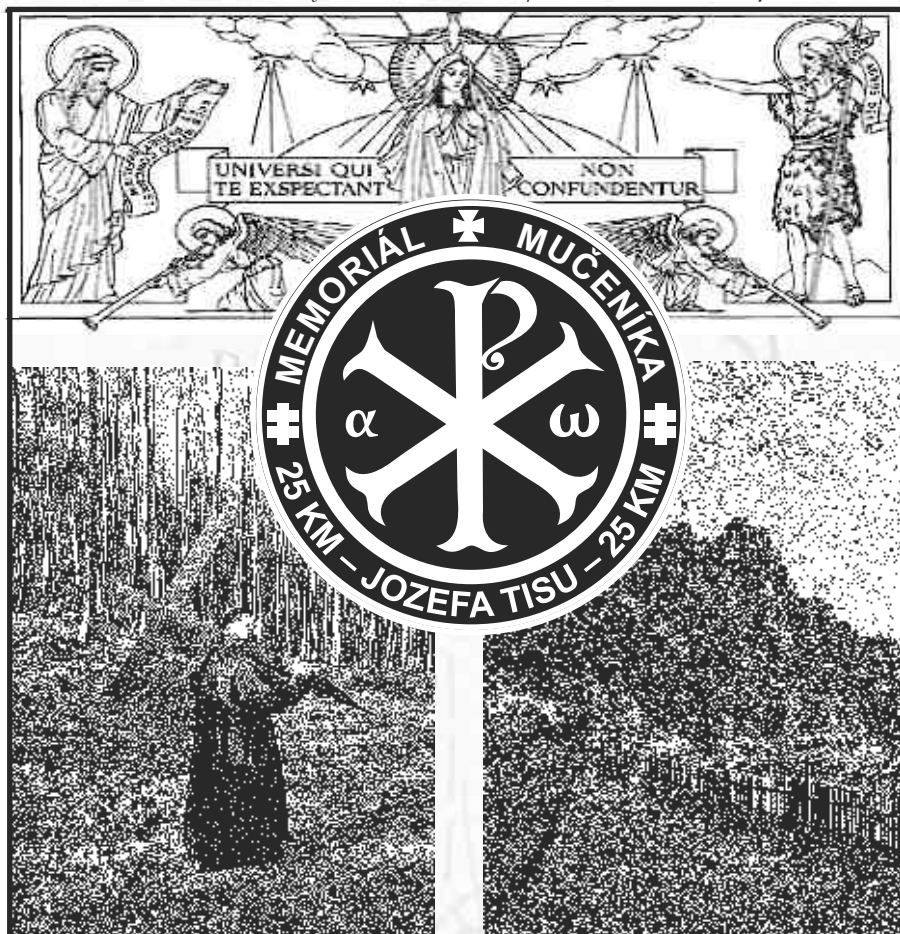

Hodnota: 6 x 30,126 korún slovenských. Zbierka venovaná na prevádzku Rodného domu prezidenta Tisu.

MEMORIÁL MUČENÍKA JOZEFA TISU

diera

MMXIV

25 KILOMETROVÁ PŮŤ NOČNÝM LESOM Z RAJCA DO VEĽKEJ BYTČE OD BUSTY PROF. ĎURČANSKÉHO K RODNÉMU DOMU PREZIDENTA TISU NA ÚMYSEL VYZDVIHNUTIA NA OLTÁR MUČENÍKA VIERY KATOLÍCKEJ A NÁRODA SLOVENSKEHO V DUCHU VALKOVÝCH SLOVENSÝCH NÁRODNÝCH PŮTÍ ZA MUČENÍKA JOZEFA TISU DO ALTÖTTINGU

† XVIII. IV. MCMXLVII

Medzinárodné desatinné triedenie:

2 Náboženstvo. Teológia. [Religion. Theology]

2-13 Svätosť. Posvätnosť. Nadprirodzenosť. Predmet(y) náboženstva/uctievania
[The Holy. The sacred. The supernatural. Object(s) of religion/worship]

2-526 Predmety používané pri náboženskom uctievaní, pri bohoslužbe. Zariadenie,
nábytok a dekorácie [Objects in worship. Furnishings and decorations]

2-526.7 Ostatky. Relikvie. Nádoby na uchovanie náboženských predmetov
[Relics. Reliquaries. Containers for religious objects]

2-528.5 Forma rituálu. Obrad [Form of rite. Office]

2-53 Akty uctievania (podľa účastníkov) [Acts of worship (by participants)]

2-532.24 Obrad, ceremoniál. Ceremónia na vysokej úrovni [Ceremonial.
Ceremonies on the grand scale]

2-534.3 Modlitba [Prayer]

2-534.4 Čítanie textov [Reading of texts]

2-558.7 Kanonizácia [Canonization]

272/273 Katolícka cirkev [Catholic church]

27-5 Uctievanie v kresťanstve. Rituály [Worship in Christianity. Ritual practice]

338.48-61 Turistika, spojená s určitou udalosťou [Event tourism]

342.31 Národná suverenita. Zvrchovanosť ľudu [Sovereignty residing in the
nation. Sovereignty of the people]

**Cagán, I. [ed.]: Ordinárium k Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu [Tretie
rozšírené vydanie]. Prešov: Nové slobodné Slovensko, 2014. 118 s. ISBN 978-
80-970715-1-6.**

Vydalo **Nové slobodné Slovensko**
Štefánikova 15
080 01 Prešov
IČO: 355 49 599
nss@nss.sk

Kontakt na Rodný dom p. Tisu:
Ul. 1. mája 35/4
014 01 Veľká Bytča
mucenik@jozefciso.sk
0918 73 12 13; 0948 266 999

Osnovateľ a jazykový opravár: **Igor Cagán**

© o. z. **Nové slobodné Slovensko, 2014**

© **I. Cagán, M. Žiak, P. Sliacky, R. Novotný, M. Ambróz**

© **foto: Peter Basala**

ISBN 978-80-970715-1-6

Obsah:

Slovenské národné púte za mučeníka Jozefa Tisu do Altöttingu.....	3
Tempus fugit!.....	11
Prezident Tiso mučenikom v súlade s učením sv. T. Akvinského.....	14
Stanovisko k vyjadreniu vicepremiéra M. Lajčáka za radu vlády k Memoriálu.....	18
Dva návraty k prvému ročníku Memoriálu.....	22
Smelému pútnikovi na cestu.....	35
Úvodné modlitby.....	39
Propozície Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu.....	41
Základné informácie o trase.....	44
Profil terénu (diagram).....	45
Ceremoniál zasvätenia do tajomstva púte.....	46
Trasa po etapách (nočná časť).....	50
Ceremoniál prosieb k Pánovi a všetkým Svätým.....	54
Missa Tridentina - Kalvárska obeta Ježiša Krista.....	59
Trasa po etapách (denná časť).....	63
Ceremoniál zloženia poklony.....	68
Posledné minúty života.....	70
Pohreb v rézii Štátnej bezpečnosti.....	71
Smerom k Tisovmu hrobu na Martinskom cintoríne.....	72
Exhumácia, testy DNA a uloženie ostatkov.....	74
Ako bojovať „proti systému“?.....	78
Príčiny súčasnej morálnej krízy.....	80
Prirodzený zákon.....	88
Náboženstvo a politika.....	89
Národe, smrť Tvoju zvestujeme.....	91
Národovectvo nad náboženstvo?.....	92
Katolicizmus a nacionalizmus.....	95
Ľudová národná výchova ako príprava na zmŕtvychvstanie národa v sláve Kristovho druhého príchodu.....	102
<u>Básne, modlitby a piesne:</u>	
S nami Boh.....	20
Na koliená padáme.....	39
Radosťou oplývam, keď sa ja pozerám.....	39
Za ponuku utrpenia ako daru.....	39
Za duše neveriacich v zástupe.....	39-40
Za obrátenie slobodných murárov.....	40
K sv. Michalovi.....	40
Ach, beda mne nešťastnému.....	49
Confiteor (Vyznávam sa).....	54
Ku všetkým svätým.....	55
Slovenský veľký piatok.....	55-56
Svätý, svätý, svätý.....	56
Za blahorečenie mučeníka Jozefa Tisu.....	57
Pater noster.....	57-58
Ave Maria.....	58
Gloria Patri.....	58
Nicejsko-carohradské vyznanie viery.....	58
Hej, Slováci.....	69
Kto za pravdu horí.....	69
Pravda je len jedna.....	79

„Musíme sa brániť dvoch krajností: Sú ľudia, ktorí milujú svoj národ. Zabarikádujú sa za heslá, za kulisy zásad a nevyjdú von, aby videli, čo sa tam robí. Práve preto život ide vedľa nich a oni do neho nezasahujú. Sú dobrí, upevňujú úzadie a zásady nielen zdôrazňujú, ale ich aj milujú.

Proti nim stoja ľudia samého pohybu. Stále pohotoví vyraziť, neoddychnu si, ale preto si aj veci dostatočne nedomyslia. Žijú len z toho, čo sa deje pred nimi, neopierajú sa o minulosť.

Treba nám spojiť oba druhy ľudí. Spojením oboch vzniká sľubná aktivita.“

**mučeník Jozef,
mladým v Žiline**

„Keď som tieto vnútorné váhania v sebe premáhal, aj tie zvonku na mňa narážky akési pochybovačné a otázky teoretické, lebo však som ich nemal možnosť fyzicky ani prakticky počuvať od niekoho, ale ako rozmýšľajúci človek o predmete, staviam si i otázky teoretické, ako som to počas mojej dlhoročnej rečníckej praxe mnoho ráz v rečiach robil. Teraz som si staval tú otázku, ako by sa ma ktosi pýtal: či sa zmôže tento človek ešte k slovu? Po tom všetkom, čo sa tu povedalo a čo sa tu stalo. Tento zbabelec, ako mi to obžaloba výslovne povedala tu. Tento zbabelec, ktorý uteká od svojho diela. Teraz, keď je už tu podaný návrh na trest smrti, či zmôže sa tento zbabelec ešte teraz k slovu vôbec?

Keď len sama tá skutočnosť, že je tu podrobený krížovým otázkam, privádza ho do takej psychologickej situácie, mnoho ráz, tak sa zdá, akoby nevedel, čo má povedať. Ako by zatajil sa dych, nielen fyzický, ale i psychologický – či tento človek bude v stave tu hovoriť, ešte slovo povedať? Bude v stave tento človek hovoriť, ktorého ubíjali tu vlastne encyklikou, teda encyklikou, ktorá mu iste k srdcu najväčšmi prirástla, a ktorá ho drží v jeho celej duchovnej výstavbe. Bude v stave tento človek hovoriť tu, keď sa mu zdelí, že je opustený Vatikánom, že Vatikán nemá na ňom záujem? Že hľadá na tento prípad veľmi rezervovane a hovorí: ruky preč, nemám s tým nič dočinenia. Či sa tento človek nezrútil už a bude v stave ešte tu hovoriť?

A konečne musel som si zodpovedať ešte jednu otázku takúto pochybovačnú: a konečne, čo vie ešte povedať ten človek, ktorého charakterizovala obžaloba slovami: nevedomosť, fušerstvo, lajdáctvo celý jeho režim, celý jeho postup, ktorý tu vystupuje v úlohe priemerného sprostáka, ktorý nič nevedel, nič nečítal, o ničom nepočul, ani toľko, čo pán richtár z Detvy vedel, on nevedel, on tu hrá úlohu priemerného sprostáka, on o tom nič nevedel. Či vie tento človek teraz ešte niečo povedať?“

**mučeník Jozef
v záverečnej obrannej reči pred súdom,
ktorá obsahuje cez 60-tisíc slov, čo je viac než 370-tisíc znakov,
a ktorej prednesenie trvalo celkom 11 hodín počas dvoch pojednávacích dní**

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ PÚTE ZA MUČENÍKA JOZEFA TISU DO ALTÖTTINGU

Igor Cagán

*K histórii najväčšej pravidelnej náboženskej a politickej
manifestácie za slovenskú štátnu samostatnosť.*

Od roku 1997, teda už viac ako sedemnásť rokov existencie druhého slovenského štátu (r. 1993) a samostatnej slovenskej cirkevnej provincie (r. 1977), mlčia slovenskí politickí i cirkevní reprezentanti o osemdesiatročnej tradícii Slovenských národných púťí za mučeníka Jozefa Tisu do Altöttingu v Nemecku. Dnešná slovenská verejnosť ani len netuší, že od roku 1979 sa pravidelne, každý rok v najbližšiu sobotu k 18. aprílu – dňu popravy prezidenta Tisu – schádzali so súhlasom nemeckých štátnych i cirkevných úradov stovky slovenských pútnikov z celého sveta na známom bavorskom mariánskom pútnickom mieste, aby sa v modlitbách obracali k Panne Márii, orodovníci za oslobodenie slovenského národa spod „čechobolševickej“ nadvlády a k mučeníkovi Jozefovi ako k orodovníkovi za slovenskú samostatnosť.

Dnešná slovenská verejnosť ani len netuší, koľko radových obetavcov žijúcich mimo vlasti v role národných pracovníkov prinášalo denne osobnú obeť v snahe deklarovať pred svetom vôľu slovenského národa po vlastnej štátnej samostatnosti potom,

ako Slovensko „oslobodila“ Červená armáda a „zachránil“ Beneš opätovným prikovaním Slovenska do spoločného štátu s Čechmi. A bolševikmi...

Jedným z mnohých takýchto obetavých národných pracovníkov bol i Štefan Valko, predseda SOV-u – Slovenského oslobodzovacieho výboru – pre západnú Európu. Bol to práve Štefan Valko, v ktorého hlave sa zrodila myšlienka pátrať po miestach posledného pobytu členov slovenskej vlády sťahujúcej sa pred „červeným drakom“ tlačiacim sa od roku 1944 stále viac a viac na západ.

Valko „objavil“ Altötting – bavorskú národnú svätyňu Panny Márii Omilostenia s kapucínskym kláštorom sv. Konráda, v ktorom strávil posledné dni života na slobode prvý slovenský prezident – Jozef Tiso. Kláštorná cela, do ktorej bavorskí kapucíni ubytovali prezidenta Tisu bola dovtedy desiatky rokov neobývaná ako cela vyhradená pre „kráľovské návštevy“ a návštevy vysokých cirkevných hodnostárov, v ktorej bol po Jozefovi Tisovi, hlave slovenskej štátnej samostatnosti, gvardiánom kláštora ubytovaný napr. kardinál Ratzinger,

budúci pápež Benedikt XVI. či pápež Ján Pavol II.

Z tohto miesta, po zásahu českej rozviedky, začala sa Tisova dvojročná mučenícka cesta po amerických koncentračných táboroch a „čechoboľševických žalároch“ až na šibenicu, kde 18. apríla 1947 o 5. hodine rannej odobral sa do večnosti násilienstvom svojich politických oponentov.

Z Altöttingu sa podarilo Štefanovi Valkovi vybudovať za osemnásť rokov miesto najväčšej výročnej náboženskej a politickej manifestácie Slovenov za slovenskú štátnu samostatnosť, kedy Slovenská národná púť za mučeníka Jozefa Tisu do Altöttingu čítala v rokoch 1991 i 1992 viac než tritisíc slovenských pútnikov modliacich sa za štátnu samostatnosť Slovenska k Panne Márii. A Jozefovi Tisovi...

Štefan Valko po roku 1977 rozpoznal vo formujúcej sa skupine Charty 77 ešte väčšiu hrozbu pre slovenskú štátnu samostatnosť než dovtedy predstavovala v očiach časti slovenského exilu centralistická vláda komunistickej strany. Vložil sa teda celý do vybavovania príslušných povolení od miestnej cirkevnej správy v Altöttingu.

Natrafil na srdečného, ale zaneprázdneného pátra Huberta, ktorý bol gvardiánom kláštora sv. Konráda počas pobytu Dr. Tisu v

tomto kláštore a „s Tisom sa denne stretával“, ale i na ústretového súčasného gvardiána kláštora, pátra Gašpara grófa von Ballestrem, ktorí ako Tisovi oltárni spolubratia Valkovu myšlienku privítali. Na prvej púti to bol dokonca páter Edimbert z kláštora sv. Konráda, ktorý na zádušnej sv. omši doslova vyzval hústku ustráchaných Slovenov k zaspievaniu hymnickej piesne „Hej, Slováci“ slovami: „Slováci, a teraz chceme počuť vašu národnú hymnu!“

Po celý čas púti za Jozefa Tisu napomáhali nemeckí rímskokatolícki kňazi páter Godehard či sám provinciál nemeckých kapucínov Dr. Bonifacius Straek.

Až neskôr sa za slovenskú národnú púť začali osvedčovať posmelení slovenskí kňazi ako Msgr. prof. ThDr. Vojtech Bucko, ktorý bol aj predstavený slovenskej katolíckej misie pre západné Nemecko v Mníchove, vdp. Vojtech Zeman, zakladateľ a predstaviteľ slovenskej katolíckej misie v Mníchove a Msgr. Jakob Bauer, hlavný predstaviteľ slovenských Nemcov v západnom Nemecku, ako aj diakon Ing. Karol Reimer z Mníchova, páter Anton Baník ako duchovný vodca národnej organizácie „Priateľov Slovákov vo Švajčiarsku“ z Zürichu, páter Ladislav Šimončík či generálny vikár Slovenského gréckokatolíckeho biskupstva sv. Cyrila a sv. Metoda v Kanade, predseda Zahraničnej

Kufstein, 19.marca 1979

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Milí krajanovia, Slováci - Slovenky!

Z príležitosti 32. výročia potupnej popravy prvého prezidenta Slovenskej republiky msgr. dr. Josefa Tisu 18. apríla 1947, Česko-Slovenskou komunistickou vládou na čele s dr. Eduardom Benešom, úhlavným nepriateľom slovenského národa,

u s p o r i a d a j ú Slováci v emigrácii a exile

dňa 21. apríla 1979

Slovenskú národnú púť do ALTÖTTINGU-u /západné Nemecko v kláštore sv. Konráda, exilného pobytu dr. Josefa Tisu až do jeho odvedenia dôstojníkmi americkej vojenskej tajnej služby.

PROGRAM: O 11. hod. sv. omša. Po sv. omši preslov /homília vdp. pátra Huberta, ktorý bol v čase pobytu dr. Josefa Tisu Guardianom kláštora sv. Konráda a opatrovateľom nášho mládežníckeho prezidenta Josefa Tisu.

Po kostolných behoslužbách, možnosť spoločného obeda v hoteli AL T O T T I N G E R H O P, kde je rezervovaná miestnosť.

Po obede - bude pútna spomienka na mučeníka msgr. dr. Josefa Tisu.

Altötting je najznámejšie a najpopulárnejšie pútnické mestočko v Bavorsku /západné Nemecko. Ošarujúcim pohľadom sú krásy a klenoty kostolov, ako je Bazilika sv. Anny, Kláštor sv. Konráda a veľa iných.

Táto púť Slovákov do Altöttingu sa bude konať za akéhokoľvek počasia.

Tešíme sa na naše spoločné pútnické stretnutie v Altöttingu; šanámte a pozvite aj Vášich priateľov a známych.

Organizuje
za SLOVENSKÝ OHLIADZOVACÍ VÝBOR
predseda: Štefan Valko

Matice slovenskej v rokoch 1974 – 1987 a duchovný správca gréckokatolíckej farnosti v Hamiltone – Msgr. František J. Fuga z Kanady, ktorý do Altöttingu v roku 1983 poslal slovenskú zástavu so slovami:

„Túto zástavu schválili všetky slovenské organizácie v slobodnom svete a ju uctievať, lebo to bude jediná, ale najlepšia reprezentantka slovenského národa vo svete a bude tiež strážiť a ozdobovať izbu svojho prezidenta v tomto kláštore a v krátkej budúcnosti i celý národ a jeho vlasť“.

Za púť sa postupne postavili aj akademické kapacity ako doc. Ing. František Vnuk z Austrálie, prof. Dr. Milan Š. Ďurica, SDB či prof. Dr. Jozef Palkovič z Carouge zo Švajčiarska,

ale i poslanec Snemovne národov Federálneho zhromaždenia Stanislav Pánis, Elena Kozánková ako predsedníčka Tisovej spoločnosti, vitálny bojovník za slovenskú štátnu samostatnosť Ivan Štelcer, Elena Krištofová, Ing. Ivan Zamba, Ing. Aristid Zelenay a Ladislav Cibulka z Lausan, obaja zo Švajčiarska, a desiatky ďalších...

Štefan Valko však okrem stoviek podporných listov a telefonátov od krajanov z celého sveta zakúsil i trpkú odplatu jednak od politických a náboženských oponentov, ale tiež od ostatných slovenských národných pracovníkov. Každoročne sa musel vysporiadať so psychickým terorom ŠtB, ktorej pracovníci sa neúnavne snažili anonymnými telefonátmi v nočných hodinách psychicky zlomiť

jeho manželku, tlakom nemeckej židovskej náboženskej obce na čele s J á n o m G a l i n s k i m , a Čechoslovakistami, ktorí proti púti a slovenskej štátnej samostatnosti brojili i v „slobodnom svete“ cez Radu slobodného Československa a rozhlasové stanice Slobodná Európa a Hlas Ameriky ako Dr. Jozef Šrámek, Dr. Imrich Kružliak, Dr. Martin Kvetko , Dr. Anton Hlinka, Dr. Štefánek, MUDr. Ivan Fiala, S. Belluš, K. Grónsky a mnohí iní...

Ako to už býva, nepriateľ využíval na boj všetky prostriedky a nezdráhal sa ani zneužívať vratkú životnú situáciu emigrantov alebo slovami samotného Štefana Valku: *„Mnohí sa mi aj zverili, že oni proti púti nič nemajú a radi by sa jej zúčastnili, ale nemôžu tak urobiť kvôli niektorým ľuďom zo Slobodnej Európy, ktorí im pomohli k lepšiemu bytu a práci.“*

Nepriateľov púte bolo neúrekom. Dokonca sami národní pracovníci prichádzali za Valkom a žiadali ho, aby premenoval púť zo Slovenskej národnej púte za mučenika Jozefa Tisu na „Púť československého bratstva“, „Púť vzájomnosti“, „Púť za Pannou Máriou“ alebo dokonca na „Púť svätoštefanskej koruny“. Spočiatku svetskí novátori argumentovali, tak ako to poznáme z dnešných dní, najskôr mienkou „slobodného demokratického sveta“ a neskôr, po 89. roku mienkou tzv. „spojenej Európy“ a v Slovenskej národnej púti za mučenika Jozefa Tisu videli nielen prekážku v boji za

slovenskú štátnu samostatnosť, ale i v „integrácii“ slovenského národa do „demokratickej Európy“. Po svetských apeloch naliehal na premenovanie púte aj biskup Dominik Hrušovský, ktorý bol vtedy hlavným predstaviteľom slovenských katolíkov v západnej Európe – veď napokon až tlak slovenských cirkevníkov zapríčinil zákaz konania púti nemeckými štátnymi a cirkevnými orgánmi...

V roku 1983 sa dokonca na podvratné odporúčenie Slovenského ústavu Matúša Černáka (predtým SNRvz – Slovenskej národnej rady v zahraničí) stal rečníkom na akadémii po púti Ing. Kamil Tomko z Izerlohna v Nemecku, synovec kardinála Tomku, ktorý pred pútnikmi vyhlásil, že: *„...slovenský národ bol národom fašistickým a nacistickým, že s Hlinkovou gardou vraždili nielen partizánov, ale aj chudobný slovenský ľud a živých ľudí hádzali do horúcich pecí vápenky, prenasledovali obyvateľstvo a vypaľovali dediny...“*.

Po „prevrate“ sa proti púti ako najväčšej pravidelnej politickej a náboženskej manifestácii za štátnu samostatnosť Slovenska a za blahorečenie Jozefa Tisu „osvedčili“ v negatívnom slova zmysle i Dr. Ján Čarnogurský, Dr. Peter Weiss, Milan Kňažko a mnohí ďalší z radov domácej „politckej reprezentácie“ dištancujúcej sa od tradícií a dejín vlastného národa...

Neúnavný národný pracovník Štefan Valko po dvoch prekonaných infarktách a po nespočte vyhrážok fyzickou likvidáciou jeho, jeho manželky a rodiny, prenecháva v roku 1993 organizovanie púti bratom Šuranovcom z Bratislavy a Tisovej spoločnosti, ale stále zostáva stáť v pozadí a vyjednáva lacné ubytovanie a stravu pre stovky slovenských pútnikov, ktorých doma po zinscenovanom „prevrate“ sužovali zlé hospodárske pomery a vysoká nezamestnanosť...

Tlak domácich, ale aj nemeckých oznamovacích prostriedkov, tlače, rozhlasu i televízie sa každým rokom stupňoval, ešte aj po 89.-tom bolo o púti šírených stále viac a viac „najnezmyselnejších ohováračiek, vyfabrikovaných českými a maďarskými biskupmi, za pomoci domácich zradcov, hlavne z rozhlasovej stanice Slobodná Európa.“

Odporcom slovenskej štátnej samostatnosti sa napokon podarilo po 18-tich rokoch doslova udusiť devätnástu púť, ktorá sa mala konať práve z príležitosti okrúhleho 50. výročia popravy prvého prezidenta Slovenskej republiky, ThDr. Jozefa Tisu, v roku 1997.

Mestský katolícky úrad sv. Filipa a Jakuba v Altöttingu v odpovedi už na Valkov tradičný list, ktorým úrad každoročne žiadal o povolenie Slovenskej národnej púte, uviedol:

„Ak to má byť Slovenská národná púť, potom musia za ňou stáť aj slovenskí biskupi a kňazi. Pre nás platí stanovisko, ktoré k púti zaujala Konferencia biskupov Slovenska zo dňa 20. 3. 1997, podpísaná Msgr. Petrom Dubovským, S. J., generálnym sekretárom KBS, a v ktorom doslova píše: ‚Konferencia slovenských biskupov v žiadnom prípade nestojí za

KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA

Kapitulka 11, P.O. BOX 113, 814 99 BRATISLAVA

Číslo: 102/98

Dátum: 2. apríl 1998

Vysokodostojný pán Rudolf Maslák,

Konferencia biskupov Slovenska sa na svojom plenárnom zasadnutí v dňoch 24. a 25. marca 1998 v Trnave zaoberala aj otázkou Slovenskej národnej púte v Altöttingu. Všetci prítomní biskupi v pléne vyjadrili svoj názor, že táto púť nespadá do kompetencie Konferencie biskupov Slovenska.

Prosím, aby ste o tomto informovali aj tých slovenských veriacich, ktorí sa na Vás obracajú s požiadavkou organizovať túto púť.

S úprimným pozdravom a želaním všetkého dobra

+ *Rudolf Bajár*
+ Mons. Rudolf Bajár
predseda KB

Vysokodostojný pán
Rudolf MASLÁK
Slowakische katholische mission
Ludbergerstrasse 39
D-80 339 München
DEUTSCHLAND

Na vedomie: Štefan Valko
Pater-Stefan-Str. 22
6330 Kufstein/Austria

Tel.: 07/5335 234, 07/5335 835
Fax: 07/5335 913

podujatím, akým je napr. zmienená púť do Altöttingu, a jasne sa od nej dištancuje“.

Púť sa teda oficiálne v tomto roku nemohla uskutočniť vo svojom pôvodnom, verejnom a veľkom rozsahu. Štefan Valko sa však stretol i 19. apríla v roku 1997 s niekoľkými slovenskými pútnikmi, aby sa modlili tak ako po minulé roky.

Bojovník Valko sa však nevzdával a o rok neskôr, dňa 19. 2. 1998 opätovne požiadal zemský úrad a farský úrad v Altöttingu o súhlas na poriadanie púte, ten však trval na tom, že púť musí viesť vedúci slovenskej katolíckej misie v Mníchove, farár Ing. Rudolf Maslák a aspoň jeden biskup zo Slovenska.

Organizátor púte sa preto 17. 3. 1998 obrátil na Bratislavsko-trnavský arcibiskupský úrad v Trnave o pomoc pri usporiadaní tejto púte s poukazom na požiadavku farského úradu v Altöttingu, zastúpený Msgr. Wilhelmom Probstom.

J. E. arcibiskup Sokol Štefanovi Valkovi oznámil, že jeho požiadavku nemôže uspokojiť jeden biskup, ale k nej musí zaujať postoj celá KBS...

A touto bodkou J. E. emeritného arcibiskupa Sokola sa skončil osemnásťročný príbeh Slovenských národných pútí za mučeníka Jozefa Tisu do Altöttingu.

Tradičia slovenských národných pútí za Jozefa Tisu, bez ohľadu na názory odporcov, sa hlboko zapísala do života slovenského exilu bojujúceho v „cudzom svete“ za „našu vec“, a tým vyryla i hlbokú brázdnu do duše celého slovenského národa, ktorý sa vďaka tým istým záškodníkom ako v minulosti dnes zmieta v národnom bezvedomí.

Slovenské národné púte za mučeníka Jozefa Tisu boli a zostanú mocným výrazom slovenského človeka pre chuť žiť, spoločovať sa, pracovať a spoločne bojovať za práva slovenského národa na kultúrnu, náboženskú, národnú a štátnu existenciu. Slovenské národné púte za mučeníka Jozefa Tisu sú dojímavým príbehom slovenského človeka, ktorý doráňaní úkladmi, zradou, presilou a zlovôľou „tých druhých“, ale najmä svojich odrodilcov nestráca vieru v Pána Boha, v najhoršom utieka sa k svojej nebeskej Matke, aby nadchnutý cnosťami svojich nebeských patrónov znova hrdo vstal z prachu a bolesti k životnej borbe za Boha, za národ, za svojský a pokojný život v mieri a v Božej milosti. Slovenský živel sa vďaka nesmiernej osobnej obeti najlepších synov národa a ich úpenlivej modlitbe v minulosti osvedčil ako životaschopný. Či sa za životaschopný osvedčí dnes, závisí len a len od veľkosti, úprimnosti a hĺbky našej viery a schopnosti pracovať systematicky a neúnavne za našu vec.

TEMPUS FUGIT

Igor Čagaň

Jozef Tiso. Muž prenasledovaný, popravený obesením a muž zakázaný. Ale i muž milovaný, vyzdvihovalý na oltár a svätý muž. Jozef Tiso – muž, ktorého meno nejde zo slovenských srdc odstrániť či ho na papieri dejín zahladiť. Jozef Tiso, to je totiž meno, ktoré dodnes žije v národe svojím vlastným životom. Tiso, to on má svoj ľudový kultus živý aj 65 rokov po svojej mučeníckej smrti, ba vďaka nej.

A čo jeho vrahovia či jeho vtedajší politickí oponenti? A čo tí dnešní posmievači, tie politické karikatúry, tí novinoví škrabopisci či akademickí vedátori? Kdeže je múdry? Kde je zákonník? A kde mudrák tohto veku? Neobrátil Boh múdrosť tohto sveta na bláznovstvo? (1 Kor 1, 20). Ba horšie, a čo tí dnešní takzvaní „vodcovia národa“? Kto z nás sa za nimi obhliadne o dve či tri desaťročia? Kto z ľudu spomne na ich slová, na tie pochábeľčiny? Ktorý z ich skutkov pretrvá a ich prežije? Avšak najväčšmi paradoxné – ako by sa im všetkým vykrikovalo a chriakalo po okolí tie nezmysly, keby v osudových rokoch nášho národa nebolo tohto muža – Jozefa Tisu?

Tempus fugit!

Pretrvanie ideí jedného katolíckeho muža – to je podnet, z ktorého vzniká pri príležitosti 125. výročia jeho narodenia (13. októbra 2012) myšlienka pamätného memoriálu. Jej autormi je zoskupenie mladých ľudí pri Rodnom dome prezidenta Tisu.

V tento deň nastáva zvrät, kedy pôvodcovia myšlienky memoriálu opúšťajú Jozefa Tisu ako časného

politika a svetského prezidenta. Opúšťajú nádeje deväťdesiatych rokov minulého storočia – kedy na Tisu hľadeli mnohí plní elánu vitálu, že reku, čo rozostavané bolo, dobuduje sa v obnovujúcom sa štáte dnes a zajtra, a preto tuná, hľa, máme vzor jedného národného pracovníka, politika a nášho prezidenta.

Tempus fugit!

Čo rozostavané bolo, zbúrало sa a dnes Slovensku bije hodina dvanásta, aby v Tisovi uzrelo opäť a najmä rímsko-katolíckeho kňaza a nadčasového mysliteľa. Prosto svojho pastiera.

Hlavne v súčasnosti, kedy je práca politika cez dnešné politické karikatúry natoľko sprofanovaná, že zúfalý pekáč a vyčerpaný montážny operátor sú odhodlaní „vziať si späť svoju krajinu“ do svojich zaprášených a umazaných rúk v akejsi „priamej demokracii“, stráca zmysel hovoriť o Tisovi ako o politikovi. Na druhej strane, rovnako nemôže byť smerodajné riadiť sa rozkazmi terajších morálne ufúľaných politikov, ktorí sú podozriví z nájomných vražd svojich

sokov v podnikaní či v láske, z arcikrádeží na národe a slušnom človeku a zo zrady vlasti.

Naopak, v čase rozvratu svetského i duchovného, na pomedzí dôb, medzidôb a epoch, potrebujeme sa oprieť znova o skalú, o pevný bod, z ktorého jediného je možné znovu pohnúť svetom... ale prv duchom – a k tomu rozhodne potrebujeme prostredníka – kňaza. Ak nie priam nebeského patróna, ktorý by z našej národnej pozície orodoval u samého Stvoriteľa za slovenský národ!

Tempus fugit!

Teraz dožadujeme sa svojho práva na vyznanie a náboženské cítenie, a ako takí, apelujeme na našu povinnosť slúžiť Bohu a jeho ľudu mnohých, ktorí budú spasení. Pri plnení si tejto povinnosti, zaumieňujeme si pestovať a zveľaďovať duchovnú väzbu k tomu, v ktorom vidíme nášho najmocnejšieho spojenca v Kristovi, a ktorý svojou mučeníckou smrťou za vieru katolícku a národ slovenský ako vodca slovenského národa najpevnejšou možnou väzbou oddal nás pred Bohom Cirkvi, svojej i Kristovej nevesty.

Stalo sa tak v jeho rozjímaní tesne pred smrťou, kedy sľúbil, že bude za nás prosiť vševládneho Boha, *aby národu slovenskému v životnej borbe, za Boha – za národ! žehnal; aby národ slovenský bol vždy verným a oddaným synom Cirkvi Kristovej.*

V jeho mučeníckej smrti, najmä dnes, kedy rozvody prevyšujú oddania, vidíme obranu sviatosti manželskej, ktorá je určená vernosťou, oddanosťou až po hrob a nerozlučnosťou, keď mučeník Jozef odvísa práve preto, že odmietne v ťažkých časoch oddeliť, čo Boh spojil – náš národ od Boha.

Mučeník Jozef chce za to od nás jediné: prosí, aby sme na neho v našich modlitbách spomínali. A tak 25-kilometrovou púťou nočným lesom v období výročia popravy tohto verného služobníka Božieho, konečne dbáme jeho prosby, a úfame, že sa modlíme nielen za spásu jeho duše, ale vlastne skrze neho za spásu mnohých slovenských duší narodených, žijúcich a mrúcich v národe slovenskom.

Tempus fugit!

A pritom dnes nanovo premýšľame jeho slová, tie, z predných strán tejto brožúry, ktoré adresoval mladým v Žiline, ale i tie, ktorými začínal svoju záverečnú obrannú reč pred súdom.

Berieme si ich k srdcu, pretože nechceme sa rútiť bezhlavo, bez rozmyslu vpred, za pokrokom spolu s moderným svetom do istej záhuby; rovnako však nechceme sa nadmieru uzavrieť do svojho súkromného sveta, nechceme zostať sami v sebe, ale chceme a musíme vyjsť von, do ulíc k ľuďom, našim bližným, ktorí ako stroskotanci uviazli na plytčine.

My berieme na seba za cenu strasti a výsmechu povinnosť zatahnuť blížnych na hlbínu.

Berieme si pritom príklad z mučeníka Jozefa, ktorý opustený svetom, Vatikánom a v podstate i svojím národom nevzdáva sa pred súdom, neklesá na duchu napriek urážkam, pľuvancom a výčitkám obžaloby, nerozplače sa, nekajá sa vrahom, lež iba Bohu.

Sám si stavia tú otázku, či ešte je v stave tuná vôbec niečo povedať, majúc sto chutí zložiť už tu na tomto svete svoje uťahané kosti, nie, už nelipne na živote, už hľadá cezeň na druhý breh, na cestu tam sa pripravuje, na ten súd pred Ním...

Nemá už chuť, možno i my už často krát nemáme chuť niečo hovoriť, niečo robiť, ale tak ako on, i my cítime povinnosť; prekonávame vnútorný odpor, zas a znovu sa povznášame nad výsmech okolia, nad svoju slabosť a zas a znovu vysvetľujeme, objasňujeme, čo už tisíc ráz objasnené bolo, samých seba presviedčame a upevňujeme, že áno, je potrebné a my preto musíme byť tuná v stave stále niečo povedať...

Čo je však to niečo, čo je potrebné tuná stále hovoriť a zvestovať?

Trvalo nám vskutku dlhú dobu, kým sme na to prišli; bolo na to načím nielen veľa obrátených listov kníh, ale najmä zastavenie sa. Stíchnutie.

A Božia milosť.

Teraz už vieme naisto, čo chceme povedať, ba priam vykričať do všetkých tých prepustených nákupných stredísk, kde trávia svoju mladosť nové generácie slovenskej krvi: chceme na nich mocne kričať – hej, stojte, zastaňte, počúvajte, hľadajte ticho, vy blázni, veď vy neviete, že jestvuje život po živote?!

Veru, čas beží, kosti starnú, ale koľkí pamätajú na to, že musia tuná zomrieť, že prach sú a na prach sa obrátia; ale že tým to nekončí, ale že tým začína večnosť; naše večné muky, a či naša večná blaženosť?!

Veru, čas beží, a v procese Jozefa Tisu sa advocatus diaboli stá promotor apostázy so svojou suitou verejne angažuje od roku 1947, aby mu priťažil, aby odradil živých od modlitby za neho. Odpoveďou mu boli národné púte do Altöttingu.

Je preto vari trúfalosťou či azda neprávosťou, ak v týchto rokoch znovu do procesu zapojíme aj inštitút advocatus Dei prostredníctvom sily úprimnej modlitby a osobnej obete?

Alebo necháme činiť nedokvasené súdy a preklínania všakovakých samozvaných a jednohrbých promotores iustitiae, ktorí nás zvädzajú uveriť, že nieto života po živote, že niet spravodlivosti nad svetským súdom? Že zabitý bol a mŕtvym má ostať?

PREZIDENT TISO MUČENÍKOM V SÚLADE S UČENÍM SV. TOMÁŠA AKVINSKÉHO

Jozef Papin

lovenský kňaz, profesor Dr. Jozef Papin, bol dlhé roky profesorom teológie na katolíckej univerzite Villanova v štáte Pensylvania, USA. Zomrel 2. septembra 1982. Bol veľkým znalcom Sv. Tomáša Akvinského a veľkým ctiteľom o. Jozefa Tisu. Otca Jozefa Tisu pokladal za pravého mučeníka v teologickom ponímaní. Jeho pravé mučeníctvo dokazuje v jednej konferencii podľa učenia Sv. Tomáša Akvinského. Cituje nám definíciu pravého mučeníka podľa učenia Sv. Tomáša Akvinského a túto definíciu aplikuje na prezidenta Tisu.

Podľa učenia Sv. Tomáša Akvinského mučeníkom sa stane kresťan vtedy, keď splní 4 podmienky a keď sa všetky tieto 4 podmienky na ňom realizujú. Podľa profesora Papina na prezidentovi Tisovi sa doslova realizovali všetky tieto 4 podmienky, ktoré sa vyžadujú od pravého mučeníka v cirkevnom ponímaní. Z tejto konferencie sme vybrali najhlavnejšie a najdôležitejšie state a veci, ktoré tu predkladáme. Profesor Dr. Jozef Papin pripodobňuje smrť prezidenta Tisu ku niektorým svätým, ktorí boli odsúdení na smrť pre čisto politické dôvody ako aj prezident Tiso. Neskôr sa však dokázalo, že v skutočnosti pravou príčinou ich odsúdenia bola, priamo alebo nepriamo, ich viera a ich rýdze náboženské presvedčenie a preto boli vyhlásení za svätých. Toto aj my musíme dokázať o prezidentovi Tisovi. Takýmito svätými boli:

Angličan **Sv. Tomáš Becket z Canterbury**, ktorý sa postavil proti nespravodlivým činom svojho kráľa Henricha II. a za to bol popravený pre

„politické príčiny“. Francúzska dievčina **Sv. Johanka z Arcu** (Orleánska Panna) – Sainte Jeanne d'Are bola tiež popravená a upálená z politických dôvodov. Aj **Sv. Tomáš Morus** bol popravený z politických dôvodov. V skutočnosti však pravou príčinou jeho popravy bolo to, že nechcel dosiahnuť v Ríme u Pápeža pre svojho kráľa rozvod s pravou manželkou a sobáš s inou ženou. Teda v týchto prípadoch a v mnohých iných mučeníctvo – martyrium nebolo podstúpené priamo pre vieru, **ale pre inú cnosť, vzhľadom však na Boha a pre Boha a pre svoje rýdze kresťanské presvedčenie**, lebo podľa Sv. Tomáša Akvinského, **hoci ktorá cnosť pre Boha a za Boha**, nemusí to byť výslovne za vieru, **môže byť príčinou mučeníctva**. Preto aj mnohí Sloveni, ale i Nesloveni, ktorí dobre poznajú prípad prezidenta Tisu, uznávajú ho za mučeníka, nielen v národnom zmysle, **ale v cirkevnom zmysle – teda za pravého mučeníka Cirkvi**. Mnohí Nesloveni, ktorí pokladajú prezidenta Tisu za pravého mučeníka v cirkevnom

zmysle sú: Výpomocný **newyorský biskup Msgr. Fulton Sheen**, veľký cirkevný spisovateľ a hlásateľ do rádia a do televízie. Pred novinármi viackrát vyhlásil, že Dr. Tiso bol pravým mučeníkom, lebo zomrel v obhajobe pravdy Božej a národnej. **Newyorský arcibiskup kardinál Terence Cooke**, ktorý nám udelil imprimatur. **Msgr. Daniel Flynn**, ktorý nám komunikoval toto imprimatur. **Msgr. Dr. José Maria Montes, biskup z La Plata v Argentíne**, ktorý často v kázni hovoril Slovenom i Neslovenom o pravom mučeníctve prezidenta Tisu a so Slovenmi verejne sa modlil za jeho blahorečenie. **Msgr. Luis Juan Tomé, biskup z Mercedes v Argentíne**, ktorý tiež často hovoril o mučeníctve o. Jozefa Tisu, keď Slovenom v Argentíne slúžil svätú omšu na výročie mučeníckej smrti prezidenta Tisu. Aj **taliansky jezuita a veľký povojnový kazateľ otec Lombardi** pokladal prezidenta Tisu za opravdivého mučeníka a v tom zmysle o ňom hovoril. Za pravého mučeníka prezidenta Tisu pokladali a tak o ňom aj hovorili: **Otec Vendelín, O. F. M., chorvátsky provinciál**, ktorý je filozofom a teológom a doktorom sociológie, ktorý doktorát získal na Sorbonskej univerzite v Paríži. Ďalej **Rev. Urbanič, Rev. Eduard McCarthy, profesor filozofie z Loyola University, Rev. Berto Dragičević, O. F. M., Dr. Vladimír Sklodovsky z De Paul University**. Litovský konzul Kalvaitis, ktorý s veľkým dojatím

hovoril o Poslednom odkaze prezidenta Tisu a vyzdvihol, že **len svätec** môže dať taký odkaz svojmu národu pred smrťou a tak odhodlane môže kráčať pod šibenicu, kde verejne odpustí svojim nepriateľom, ktorí ho usmrtili, tak ako to urobil sám Ježiš Kristus. Vyhlásil, že takéhoto činu sú schopní len svätí.

Profesor Dr. Papin ďalej hovorí vo svojej konferencii: Otec Jozef Tiso sa vždy stotožňoval so svojim stádom – s Božím ľudom. Preto aj jeho politika bola apoštolátom, ktorý vyžadovala služba ľudu Božiemu. Jeho politická činnosť vždy vyvierala z kresťanských zásad a z kresťanskej náuky, ale aj z princípov prirodzeného zákona. Preto sa právom môže povedať, že o. Tiso aj v politike konal ako kňaz a robil pastoračnú prácu pre duchovné i materiálne dobro svojho národa – svojho ľudu Božieho. Jeho kňazská politika bola vždy pod zorným uhlom večnosti. Teda trpieť pre spravodlivosť neznamená byť prenasledovaný **len pre cnosť viery, ale aj pre iné cnosti**. Sv. Tomáš Akvinský hovorí v 2a, 2ae, 124,5: *„Skutky všetkých cností, nakoľko ich obetujeme Bohu, sú nejakým vyznaním viery, ktorá nám dáva znať, že Boh od nás takéto skutky žiada a nás za ne odmeňuje“*. A tak nielen ten kresťan je mučeník, ktorý trpí za vyznanie viery, ktorú vyznáva slovami, ale aj ten kresťan je mučeníkom, ktorý trpí za akýkoľvek dobrý skutok, ktorý vykonal pre Boha, alebo za

akýkoľvek zlý skutok, ktorého sa zriekol urobiť pre Krista a z lásky k Bohu.

Toto celé patrí k vyznaniu viery. Podľa Sv. Tomáša Akvinského, **Dobro Božie, ktoré je pravou príčinou hrdinskej smrti, je mučeníctvom.** Ale aj dobro štátu patrí medzi výnimočné dobrá ľudské. Ľudské dobro sa môže stať Božím, keď ho obetujeme Bohu a robíme ho z lásky k Bohu. Preto akékoľvek ľudské dobro obetované Bohu a robené pre Boha, môže byť príčinou mučeníctva, keď je robené so zreteľom na Boha a pre Boha. A toto je prípad prezidenta Tisu a jeho mučeníckej smrti.

Podľa učenia Sv. Tomáša Akvinského, pravým mučeníkom je ten, na ktorom sa splnia 4 podmienky:

Prvá podmienka: *Aby smrť skutočne nastala.* Ináč by nebolo dokonalé svedectvo. U prezidenta Tisu smrť skutočne nastala popravou.

Druhá podmienka: *Aby mučeník prijal smrť dobrovoľne,* lebo mučeníctvo je cnostným činom, ktorý musí byť dobrovoľný. Prezidenta Tisu chcela z väzenia vyslobodiť slovenská mládež a sa na to organizovala. Na to sú svedkovia, ktorí to môžu dokázať. Prezident Tiso im odkázal, že si to nepraje, lebo by si to vyžiadalo veľa nevinnej krvi. Teda radšej sa chcel dobrovoľne

nechať popraviť. Po odsúdení na smrť nechcel požiadať o milosť, urobil to len jeho obhajujúci advokát Dr. Žabkay v jeho mene, ale proti vôli prezidenta Tisu. Prezident Tiso bol teda ochotný podstúpiť dobrovoľne mučenícku smrť a ju aj dobrovoľne podstúpil.

Tretia podmienka: *Aby mučeník prijal smrť z čestného a zbožného dôvodu tak, aby príčina smrti bola dielo kresťanskej cnosti, vzhľadom na Boha a pre Boha.* Prezident Tiso priniesol obeť svojho života za výslovný príkaz Boží, ktorý Boh ako prirodzený zákon stvoril a do národa a do každého jeho príslušníka vstúpil. Prezident Tiso tomuto zákonu slúžil celý svoj život a za tento zákon bol odsúdený na smrť. On sám sa pokladal za mučeníka prirodzeného zákona, ale aj za mučeníka zákona Božieho a za obrancu kresťanstva proti bolševizmu. Toto všetko sú kresťanské cnosti a kresťanské pohnútky, a tak sa môže povedať, že prezident Tiso zomrel vzhľadom na Boha a pre Boha. Prezident Tiso dal vždy prednosť Bohu, viere a len potom národu. Keď zomrel aj za svoj národ, priniesol túto obeť znovu len s kresťanských pohnútok, aby národ dobrovoľne nevydal do rúk bezbožného komunizmu, a aby národ slovenský zostal vždy verným a oddaným synom Cirkvi Kristovej. Inými slovami, zomrel za národ, aby tento zostal verný Bohu, viere a Cirkvi. Prezident Tiso zomrel teda za záchranu viery svojho národa a za

záchranu Katolíckej Cirkvi na Slovensku. Nie sú toto čestné a zbožné dôvody a kresťanské pohnútky a cnosti vzhľadom na Boha a pre Boha? Nie je to pravé mučeníctvo?

Štvrtá podmienka: *Aby mučeník mal dobré a priaznivé vnútorné rozpoloženie vzhľadom na milosť a lásku. Toto duševné vnútorné rozpoloženie prezident Tiso mal v eminentnej miere:*

✱ ✱ ✱ *lebo sa skoro 2 roky pripravoval na svoju mučenícku smrť. Inými slovami, robil si dvojročné duchovné cvičenia a skoro 2 roky stále meditoval o Bohu, o duši, o večnom živote a stále sa modlil. Táto dvojročná doba väzenia ho úplne posvätila a urobila ho svätým. Prezident Tiso prezradil o. Hilárovi, že je veľmi povďačný Pánu Bohu za túto milosť, že sa mohol tak dobre pripraviť na smrť,*

✱ ✱ ✱ *lebo pred smrťou si prezident Tiso odslúžil svätú omšu a posilnil sa Telom a Krvou Krista Pána a prijal ich ako viatikum,*

✱ ✱ ✱ *lebo si urobil generálnu svätú spoveď z celého života a samozrejme oľutoval všetky hriechy celého svojho života. Aká to musela byť skrúšená ľútosť. Bola to iste dokonalá ľútosť;*

✱ ✱ ✱ *lebo sa pred smrťou pomodlil litánie k Božskému Srdcu, Loretánské litánie, litánie k Sv. Jozefovi a iné modlitby. Pomodlil sa aj svätým ruženec,*

✱ ✱ ✱ *lebo pred smrťou hovoril veľa o Bohu, o viere o večnosti s otcom Hilárom, ktorý ho prišiel pripraviť na smrť. Otec Hilár prezradil, že prezident Tiso viacej potešoval jeho ako on prezidenta,*

✱ ✱ ✱ *lebo pred smrťou prezident Tiso prijal sviatosť posledného pomazania,*

✱ ✱ ✱ *lebo pred smrťou odpustil svojim vrahom, ako to urobil zomierajúci Kristus na kríži,*

✱ ✱ ✱ *lebo na popravu kráčal duševne vyrovnaný, s krížikom v ruke a so svätým ružencom, ktorý mu vypadol z ruky až po siedmich minútach po vykonaní popravy. To poukazuje, že sa modlil až do posledného okamihu, dokiaľ duša neopustila telo, až dovtedy, keď sa jeho duša stretla so svojím Stvoriteľom. Treba mať lepšie vnútorné mučenícke rozpoloženie, ako ho mal prezident Tiso pred svojou smrťou? Jeho smrť bola skutočne svätá a mučenícka.*

Na prezidentovi Tisovi sa teda splnili punktuálne všetky 4 podmienky, ktoré Sv. Tomáš Akvinský vyžaduje od pravého mučeníka Cirkvi Kristovej. My však, pretože sme poslušní synovia Cirkvi, ponechávame na rozhodnutie Cirkvi, či skutočne udelí, alebo neudelí otcovi Jozefovi Tisovi titul mučeníka v opravdivom kanonickom ponímaní. Teraz sa len chceme všetci modliť a prosiť Všemohúceho Boha, aby urobil nejaké seriózne zázraky na oslávenie svojho verného služobníka, otca Jozefa Tisu.

STANOVISKO K VYJADRENÍU VICEPREMIÉRA M. LAJČÁKA ZA RADU VLÁDY K MEMORIÁLU

 vicepremiér M. Lajčák za Radu vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť dnes [16. apríla 2013] pre médiá vyhlásil: „Úcta k obetiam druhej svetovej vojny patrí medzi nespochybniteľné hodnoty historickej pamäte slovenskej spoločnosti. Pripomínajúc si pamiatku obetí slovenského vojnového štátu rada vlády považuje podujatia, akým je pripravovaný memoriál Jozefa Tisu, za neprijateľné a neetické.“

Ako usporiadatelia memoriálu musíme s p. Lajčákom súhlasiť v tom, že úcta ku skutočným obetiam druhej svetovej vojny patrí medzi nespochybniteľné hodnoty našej historickej pamäte, ktorú sa Memoriálom mučeníka Jozefa snažíme zachovávať ako duchovné dedičstvo pre ďalšie generácie slovenského národa, a rovnako ako dedičstvo Cirkvi – veď sanguis martyrum semen christianorum! – ktorej údmí sme.

Pán Lajčák ďalej uvádza, že memoriál je v duchu demokracie „neprijateľný a neetický“.

Tvrdenie, že memoriál je neprijateľný, z úst p. Lajčáka vskutku chápeme, veď p. Lajčák a jeho „rodná strana v umění a lásce“ [SMER] si musia najlepšie uvedomovať, že čas hrá proti ich diablove, a naopak, čas hrá pre Pravdu a nášho Pána Ježiša Krista, ktorý vo večnosti naveky zvíťazil nad diablom a smrťou. Parafrazujúc parafrazujúceho sv. otca Františka: „Kto sa nemodlí ku Kristovi, modlí sa k diablove.“

Pánu Bohu na žiaľ nás neprekvapila ani ďalšia časť tvrdenia p. Lajčáka, a síce že memoriál je „neetický.“ Veď už v roku 1986 v *Novom slove* (č. 48 zo 4. decembra) sa vyslovil popredný marxistický ideológ Bohuš Trávníček na margo novej morálky a etiky, o ktorej hovoril aj p. Lajčák, takto:

„...dnes je morálne všetko, čo pomáha realizovať urýchlenie sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti... A nemorálne je všetko, čo škodí socializmu, čo ho dehonestuie, čo cez činnosť jednotlivcov vrhá naň tieň. V tejto drsno lakonickej skratke je aj vyjadrené, ako sa má správať a ako má konať komunista, každý čestný človek.“

Je preto pre nás cťou, že v duchu takejto boľševickej a pokrokovu demokratickej definície morálky je náboženský memoriál za dušu mučeníka pro Deo et Patria neetický. Pravdu povediac, divili by sme sa, ak by tomu bolo v očiach komunistov a pokrokárskych demokratov inak. Bohu vďaka, že nie sme takíto ďalší „čestní komunisti“ ...

Vskutku nemôžeme nechápať, že po Leninovom vzore aj p. Lajčákovi prekážajú kulty svätých, ich relikvie a sila ich príhovoru u Najspravodlivejšieho Nebeského Sudcu. Modlíme sa však, aby táto ich nenávisť nezašla tak ďaleko ako svojho času v boľševickom Rusku, kedy komunisti cielene ničili relikvie a kultu svätých.

Sledujúc učenie veľkých našich pápežov, aj týmto kuvičím povykom z najvyšších štátnych slobodomurárskych miest sa potvrdzuje encyklika bojujúceho pápeža Leva XIII. *Humanum genus*:

„Pokolenie ľudské sa rozdelilo na dva tábory stojace v ostrom protiklade, a to už vtedy, keď závišťou diablovou hanebne odpadlo od svojho Stvoriteľa a Darcu nebeských darov, od svojho Boha. A z týchto táborov jeden sa ustavične bije za pravdu a cnosť, druhý za to, čo je s pravdou a cnosťou v rozpore. Prvý tábor je kráľovstvo Božie na zemi, pravá to Cirkev Ježiša Krista, a tí, kto k nemu túžia prináležať z hĺbky duše svojej a cieľavedomým úsilím o spásu sú nabádaní k tomu, aby slúžili Bohu a Jeho Jednorodnému Synovi celou svojou myslou, s najvyšším vypätím svojej vôle.

Druhý tábor je kráľovstvom Satanovým, ktorému sú poddaní všetci tí, ktorí sa riadia neblahým vzorom svojho vodcu a prarodičov, vzpierajúc sa poslúchnuť večného

Zákona Božieho a mnoho vecí podnikajúc bez ohľadu na Boha, mnoho tiež proti Bohu. Toto dvojaké kráľovstvo, ktoré sa podobá dvom spoločenstvám, riadeným protichodným zákonodarstvom a sledujúcim protichodné ciele, jasne nazeral a popísal sv. Augustín a týmito slovami stručne a výstižne vyjadril príčinu, ktorá obom dala vznik:

„Dve lásky splodili dve obce: pozemskú totiž lásku k sebe, ústiacu až v pohrdaní Bohom, nebeskú opravdivú lásku k Bohu, ústiacu až k pohrdaní sebou.“ (De civitate Dei, XIV 17)

Kresťania vravia „poznáte ich po činoch“ a tu, hľa, členovia rady vlády stojac v tábore Satanovom dokonca vyzývajú príslušné „inštitúcie, aby venovali pozornosť snahám, ktorých cieľom je obhajoba historických zločinov proti ľudskosti“. Pýtame sa preto pána Lajčáka či má byť toto vyhrážka, za ktorú by sa nemusel hanbiť žiaden boľševik? Ako si ju máme interpretovať? Vari nám chce rada vlády zákonom zakázať vstúpiť do lesa a protivíť sa tak ich samej pokrokovej a osvietenej panovníčke Márii Terézii, ktorá vyhlásila vstup do štátnych lesov za slobodný?

A prečo, pán Lajčák, tento „medzinárodný diplomat“ a minister zahraničných vecí Ficovej vlády, vypustil svoje vyjadrenie o neetickom memoriáli „až“ v deň

celoštátnych osláv „Dňa nezávislosti“* teroristického štátu Izrael už 65 rokov vyhladzujúceho systematicky palestínsky ľud? Vari prekáža Izraelu slovenská úcta k Tisovi ako záchrancovi 30-tich tisícov židov, ktorého zakladateľ Ben Gurion vyhlásil, že jemu je bližšia krava v Izraeli ako aškenazský Židia v Poľsku?

Chcú nás teda na niečí zahraničný telefonát pri modlitbe na kolenách palicovať a rozháňať vodným delom?

Naši otcovia a dedovia takéto frázy a takéto ich „pokrokársku ľudovú demokraciu“ a „náboženskú toleranciu“ zažili 25. marca 1988. Ale tak ako vtedy, i dnes je s nami Boh, a Vy, pán Lajčák, kajajte sa, ale nie Izraelu, lež Pánu Bohu nášmu!

Slovensko bolo, je a bude – znovu – katolícke! Zasvätené šaštínskej Sedembolestnej Panne Márii, premožiteľke vrahov tureckých!

Kristu-Kráľu na stráž!

Vo Veľkej Bytči, 16. apríla 2013

**Správa Rodného domu prez. Tisu
o. z. Nové slobodné Slovensko**

**Izrael vyhlásil nezávislosť 14. mája 1948, Deň nezávislosti v dnešnom Izraeli vyhlasuje vláda, v roku 2013 boli oslavy ohlásené na 16. apríla 2013...*

S NAMI BOH

*spev z proroka Izaiáša, ktorý
spievame na Veľkom povere:*

S nami Boh, čujte všetky národy a
kajajte sa, lebo s nami Boh!

Čujte všetky diaľavy zeme! Mocní
sveta, kajajte sa, lebo s nami Boh!

S nami Boh, čujte všetky národy a
kajajte sa, lebo s nami Boh!

Ľud, čo prebýval v temnotách, uzrie
veľké Svetlo. Vám, obyvatelia
temnej ríše smrti, zažiarí Slnko, lebo
s nami Boh.

S nami Boh, čujte všetky národy a
kajajte sa, lebo s nami Boh!

Lebo chlapček narodil sa nám a Syn
je nám daný – a bude kniežstvo na
jeho pleci, lebo s nami Boh!

S nami Boh, čujte všetky národy a
kajajte sa, lebo s nami Boh!

Prináša dokonalý pokoj a jeho meno
je Anjel veľkej rady, lebo s nami
Boh!

S nami Boh, čujte všetky národy a
kajajte sa, lebo s nami Boh!

On je Zázračný radca, Boh mocný,
Vládca, Knieža pokoja, Otec
budúceho veku, lebo s nami Boh!

S nami Boh, čujte všetky národy a
kajajte sa, lebo s nami Boh!

(Etiam oblivisci, quid sis, interdum expedit)

Vážený pán minister zahraničných vecí a európskych záležitostí
Miroslav Lajčák

s hlbokým a úprimným počudovaním sme vzali na vedomie správu že Vy ako predseda Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť ste v jej mene vyslovil hlboké znepokojenie nad organizovaním Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu (<http://jozefciso.sk/memorial>). Do dnešného dňa sme boli presvedčení, že Vám ako absolventovi Moskovského štátneho inštitútu medzinárodných vzťahov, podobne ako i Vaším predchodcom E. Kukanovi, J. Kubišovi, či vlastníkom finančnej skupiny PENTA nemohla uniknúť vedomosť o existencii zákona Národnej rady Slovenskej republiky z 27. marca 1996 o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému a že si teda plne uvedomujete proti čomu stála a komu vadila existencia samostatného slovenského štátu nielen v minulom storočí. Napriek tomu, že niektorí členovia Rady vlády majú aj univerzitné vzdelanie pravdepodobne len ideologické klapky im bránia stále pochopiť, že slovenský štát bol vojnovým štátom iba do tej miery akou boli vojnovými štátmi Spojené štáty americké či napr. akýkoľvek iný zo 63 štátov sveta.

Vážený pán minister,

Vy ako profesionálny kariérnik si predsa musíte byť vedomý, že reprezentujete slovenský štát a tak ako už nikto Vás neoznačuje za mäsiara z Balkánu a to aj napriek tomu, že ste boli diktátorským predstaviteľom dodnes existujúceho reálneho vojnového protektorátu zriadeného Európskou úniou, tak ani dnešný slovenský štát nie je označovaný za vojnový aj keď jeho armáda vykonáva činnosť na území cudzích štátov, brániac tam taktiež nevolených silou dosadených predstaviteľov.

Vážený pán minister,

považujeme za hlboko neetické, ale i neprijateľné ak tých, o ktorých nemorálnosti a protiprávnej činnosti hovoria právoplatné zákony slovenského štátu označujete za akési obete slovenského štátu.

Vážený pán minister,

na druhej strane sa plne stotožňujeme s konštatovaním, že úcta k obetiam druhej svetovej vojny patrí medzi nepochybniteľné hodnoty historickej pamäte slovenskej spoločnosti a že práve Vaše vyjadrenia zobudia slovenskú pospolitosť a že prispejú plnou mierou k vytvoreniu úspešnej tradície Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu.

S pozdravom

Za Boha a národ!
Verní sebe, svorne napred!

RNDr. Andrej Trnovec
predseda SR Slovenskej ľudovej strany

V Bratislave 17. apríla 2013.

Otvorený list bol poskytnutý: TASR, SITA, TK KBS, STV, TVJOJ, TVMarkíza, SRo, TA3, SME, Pravda, Nový čas, Kultúra, Katolícke noviny.

DVA NÁVRATY K PRVÉMU ROČNÍKU MEMORIÁLU

Igor Cagaň

I. Ideový návrat

Árie mimovládnych organizácií o narodeninách rakúskeho maliara, menšia operetka rady vlády na doskách ministerstva zahraničných vecí, lesno-rožné trúbenie svedomitých ochranárov na poplach pred rušením pokojného párenia súlovských svištov či pohoršenie žilinskej diecézy – ktorá je súčasťou Cirkvi, a tá Tisu slávnostne pochovala v krypte kanonikov pod Katedrálou sv. Emerána v Nitre (s dôvetkom, že pohreb nie je posúdením osobnosti) – nad memoriálovou úprimnou modlitbou za spásu duše – to všetko by bolo na osobitný článok – avšak, nechajme bludárov a dvojtvárnych farizejov, nech kráčajú svojou vlastnou cestou. Nech bojujú za homosexuálne manželstvo, za jazdecké súsošia Márie Terézie, prípadne za zrušenie celibátu či za pestrejšiu liturgiu a napudrované kňazné v sutanách.

Vieme, že to, čo sa na okraji spoločnosti spustilo pred Memoriálom mučeníka Jozefa Tisu v z h ľ a d o m n a s k r o m n o s ť plánovaného podujatia, nemohlo vzísť z tohto sveta, ale muselo mať a malo základ v motivácii nie ľudskej, ale v tej, prameniacej v otcovi ľži – v diablove. Potemnené mysle útočníkov sa cielenými mediálnymi ranami snažili najmä diskreditáciou odradiť potenciálnych účastníkov od účasti, a jednak irelevantnými trestnoprávnymi vyhrážkami odradiť usporiadateľov od uskutočnenia memoriálu – a to stoj čo stoj. Tieto skutočnosti nás prinútili vyzvať pútnikov do duchovnej zbroje na pozadí encykliky veľkého bojujúceho pápeža Leva XIII. Humanum Genus, ktorá v prvý deň memoriálu slávila svoje 129 výročie vyhlásenia. A jednako vydať po poslednej inštrukcii pred štartom aj záväzné organizačné ustanovenia

pre účastníkov memoriálu a na vyvrátenie mediálneho zavádzania o porušovaní zákona o zhromaždení tiež pamflet určený príslušníkom mestskej a štátnej polície k práve prebiehajúcej činnosti občanov.

Každý mediálny výpad proti nám bol presne navážený a poctivo zabalený do celofánu ako humenský štipák – to znamená, že mal udrieť a zaštipať na konkrétne mienených miestach bez toho, aby zároveň prílišnou medializáciou podujatie zviditeľnil hoc negatívnou reklamou.

Prvotné vyjadrenie rady vlády, na ktoré sme reagovali ihneď po jeho zverejnení, a ktoré sa celkom irelevantne zjavilo na stránkach ministerstva zahraničných vecí, s p l n i l o ú č e l a k é h o s i medzinárodného komuniké, ktorým vláda Róberta Fica v prvom rade v deň 65. výročia vzniku teroristického

izraelského štátu chlácholila svojich rabínskych bratov a sionských patrónov, ktorí modlitbové kampane katolíkov – či už oficiálne alebo neoficiálne – „príliš nemusia“. To v rámci deklarácie samostatnosti a neodvislosti našej vnútornej politiky...

Tým si minister zahraničných vecí, pán Miroslav Lajčák, miesto rukávov vysúkal svoju lôžovú zásteru a ponúkol na trhu mimovládnych organizácií svoje telo za stavebný kameň tejto ofenzívy svojich spáľňovo-lôžovo-lodžiových bratov a sestier.

Nasledovný pomyselný triptych hodný svojou argumentačnou úrovňou výtvarného stvárnenia špachtľovou technikou na lukratívnom papundekli – Peter Marianek zo združenia Human, Jaroslav Franek z Ústredného zväzu židovských náboženských obcí a Monika Vrzgulová z Dokumentačného strediska holokaustu – udrel cielene a priamo cez memoriál na bustu JUDr. Ďurčanského na Námestí SNP v Rajci a nepriamo na pamätnú tabuľu na Rodnom dome prezidenta Tisu vo Veľkej Bytči. Veď oba tieto artefakty slovenského národa sa v minulosti neúspešne snažili skupiny blízke rodovo indiferentným sťahovavým primátom odstrániť. Zväzácki Židia a bradatí radcovia vlády totiž najlepšie poznajú slovenské ľudové múdrosti, a tak, keď chceli psa ďalej biť, palicu

museli chvíľu hľadať. Síce neradi, ale bez ostychu sme im ju podali, pretože sa nestotožňujeme s názormi kompromisníkov, ktorí by síce pamätané miesta nášho národa a pútnické miesta našej viery udržiavali, ale najradšej v tichosti a zabudnutí, čím by trocha inou cestou však docielili to, za čo bojujú tieto frontové figuríny liberálnej avantgardy – za potrat slovenského národného sebavedomia odkaziva prameniaceho v našom kresťanskom náboženstve.

Takisto sme sa nenechali vtiahnuť do zradných olympijských hier „na spoločenskú a názorovú pluralitu“, keďže veríme v jedinú Pravdu, jediného Boha a jeho Cirkvi, v jeden život a jednu spásu. Aj keď to nie je naša obľúbená spoločenská hra, poznáme jej pomyselné pravidlá, ktoré jej výrobca opakovane porušuje a švindľuje vtedy, keď v rámci ním hlásanej „hry na pluralitu“ chce spoločenskú, náboženskú, ideovú či rasovú rôznorodosť potierať a potláčať pri pohári vína, v dobrej nálade a za stolom, na ktorom je táto jeho spoločenská hra na pluralitu rozložená. Je tragédiou niektorých z nás, že sú ochotní si sadnúť za takéto stôl rovno s otcom lži a svoje práva odvodzovať od luhárskej hry na rúhavú demokraciu a pomýlenú pluralitu.

Naše práva sú od Boha a Božie práva stoja nad právami ľudskými. Časom, kedy bol víťazný dvojkríž na bielo-

modro-červenej trikolóre považovaný za „fašistickú handru“ odzvonilo, a na to si musia súdruhovia aj so svojím zbožšteným pracovným náčiním na červenom plátne zvyknúť. Ich čaká zabudnutie a azda i zatratenie večné, zatiaľ čo ľud dvojkríža čaká trpezlivo na konečné víťazstvo skrze svojho Pána a na spásu večnú.

Na záver ideového návratu za prvým ročníkom Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu je preto potrebné zdôrazniť, že podujatie začalo už 14. marca 2013 Modlitbovou výzvou pre všetkých katolíkov a slovenské katolícke farnosti, ktorá sa vďaka dobrému katolíkovi a nemenej oddanému Slovenovi – podpredsedovi Slovenskej ligy v Amerike Ivanovi S. Králikovi – rozšírila po slovenských ostrovčekoch v Spojených štátoch amerických a v Kanade. Pritom duchovná výstavba memoriálu bola ešte skôr načrtnutá v článku Tempus fugit! a každý jeden úkon a modlitba na memoriáli sa riadili predpismi revidovaného ordinária.

Nech teda katolíci rozsúdia sami, či je modlitba za dušu „poblúdeným radikalizmom“ – ako sa vyjadril hovorca Žilinskej diecézy dp. Holbička – alebo výslovným príkazom lásky k blížnemu svojmu a dobrým skutkom.

II. Reportážny návrat

My sme sa stretli 20. apríla 2013 preto, aby sme naplnili poslednú vôľu mučeníka viery katolíckej a národa slovenského – a spomínali si teda na neho v našich modlitbách korunovaných fyzickým strádaním – bez ohľadu na to, čo si bude myslieť zvyšok tohto sveta, ktorého pánom je onen prvý padlý osvietenec.

Po posledných úpravách priestorov v Rodnom dome prezidenta Tisu vo Veľkej Bytči sa skupinka okolo ceremoniarov presunula do žilinskej katedrály, aby podľa predpisu najmä prevádzka podstúpil sviatosť zmierenia a prijal eucharistickú sviatosť. V tomto príklade ho priamo na mieste nasledovali ďalší asi traja dorazivší pútnici.

Posledným nočným autobusom sme v sobotu o 22:30 vyrazili zo Žiliny do Rajca. Počas cesty tam naša skupina mladých pútnikov uvedomelo uvoľňovala miesta na sedenie miestnym, ktorí sa po dvanásťhodinovej šichte strávenej na nohách v žilinských nákupných strediskách vracali rovnakým spojom domov.

Tesne pred Rajcom náš autobus predbiehalo novinárske auto TASR.

Na zastávke Rajec – poliklinika sme zhruba okolo 23:15 vysadli a zoradili sme sa do dvojíc, aby sme na rajecké

námestie putovali organizovane pod slovenskou vlajkou a najmä pod slovenským dvojkrížom. Na námestí nás už čakali naši ceremoniári, prevádzkač Radovan Novotný a páža Milan Žiak z občianskeho združenia Nové slobodné Slovensko, niekoľko novinárskych vyslancov a jedna štátna policajná hliadka. Ceremoniári ešte pred naším príchodom absolvovali rad predpísaných modlitieb.

Po príchode sme prevádzkačovi odovzdali prinesenú vlajku na znak toho, že sa zverujeme do jeho rúk.

Na mieste prebehla dodatočná registrácia pútnických dvojíc, po ktorej bolo do registračných listín zanesených celkom 22 mien. Ďalší štyria pútnici v organizovanej skupinke nevedeli pri registrácii predložiť občiansky preukaz. Vzhľadom na to, že išlo spolovice o skôr narodených, vyznel argument o zabudnutom občianskom preukaze zvláštne, veď za pohyb bez neho sa ešte pred pár rokmi pokutovalo ak nie rovno zatváralo do CPZ-čky. Podľa našich pravidiel sme však týchto pútnikov nemohli ďalej považovať za súčasť našej organizovanej skupiny, avšak nijakým iným spôsobom sme im nemohli zabrániť, aby do lesa vstúpili s nami.

Musím podotknúť, že to, čo sa tu javí ako malichernosť, môže v nočnom lese skutočne znepríjemniť situáciu

usporiadateľovi, najmä ak by takíto neregistrovaní účastníci predčasne opustili našu skupinu bez ohlásenia. Na exponovaných miestach sme totiž vždy prerátavali počet dorazivších pútnikov, keďže tento postup bol kratší než menná kontrola, a samovoľné opustenie memoriálu nejakým účastníkom by nám takúto kontrolu len skomplikovalo.

Registrácia však ukázala i nedisciplinovanosť pútnikov, ktorí neboli vybavení predpísaným vybavením ako reflexná vesta či náhradné svietidlá, nemali na sebe odporúčanú obuv a v prípade dažďu ani pršiplášť či dokonca, ako sa ukázalo neskôr, nemali so sebou jedlo či dostatok vody. Keďže šlo o

prvý ročník, usporiadateľ prižmúril obe oči, našim cieľom do ďalších ročníkov je však pod hrozbou vylúčenia prinútiť účastníkov, aby rešpektovali vopred stanovené pravidlá, podriadili sa aktuálnym nariadeniam a boli na prechod dostatočne pripravení ako po materiálnej, tak po duchovnej stránke.

Po registrácii prebehol bez problémov pred bustou JUDr. Ďurčanského Ceremoniál zasvätenia do tajomstva púte, ktorý dokumentovali asi 5 novinári. Na pokyn pážaťa sme sa napokon vybrali vpred v ústrety havranej noci. Ešte v centre sme pod rúskom noci nesprávne odbočili, a tak sme najskôr smerovali k starej rajeckej fare, na ktorej je osadená pamätná tabuľa mučeníkovi Jozefovi, ktorý tu v rokoch 1911-1912 „kapláňoval“. Pred odbočkou na starú faru už stála štátna policajná hliadka, ktorá sa tu ocitla najskôr na príhovor Mons. Kutíša, správcu rajeckej rímsko-katolíckej farnosti, ktorý niekoľko dní predtým po našej komunikácii kontaktoval mestskú políciu. Inak si umiestnenie tejto hliadky nemožno vysvetliť, keďže stála mimo verejne avizovanú trasu púte.

Náš zástup už ale pokračoval ďalej okolo kúpaliska Veronika a transformátorovej stanice do lesa. Prvé prudké stúpanie po kamenistom podloží prinútilo pútnikov zväžnieť a spôsobilo, že nariadenie prísnej

mĺkivosti dodržal naozaj každý jeden pútnik až do Roháčskeho sedla. Vskutku v týchto prvotných chvíľach nebolo nikomu do reči, a i keď by pútnik zabudol na prevádzачove slová z námestia, v ktorých ho vybádal ku kontemplácii, váha doliehajúcich dojmov z okolia a uvedomenie si, kde sa človek práve nachádza a kam vlastne počas noci bude smerovať – urobila s dušou človeka svoje. Tichá príroda a nepoznaný svet vôkol akoby od tej chvíle začali pracovať pre usporiadateľov a samé kládli pútnikom otázku: Kto je toho príčina, že Kristus na kríži umiera?

Dovtedy súvislý špagát zoradených pútnikov sa začal trhať podľa toho, ako komu sily stačili. Pod Dubovou na lúke som sa obhliadol za seba – ten obraz bol výnimočný, keď na pozadí rozpijajúceho sa nočného mesta a ešte stále cukrom zaprášených martinských holí padali a vstávali malé, ale výrazne sa v odrazoch reflexných viest ligotajúce iskriče nádeje nasledujúce jedna druhú, dvíhajúc mašinálne nohy v tomto vskutku pre materiálny svet absurdnom výpade proti noci. V túto noc pod nehotovým mesiacom skutočne pútnici nad Slovenskom pohlteným tmou zažali svojou odhodlanosťou hneď niekoľko papršelkov úprímného svetla, ktoré, ak Boh vo svojej milostivosti dá, tak ľahko a rýchlo samo nezhasne a ani ho temnota zvedených už nikdy celkom nepohlť.

Rodný dom
prezidenta Tisu
Veľká Bytča
21. apríla 2013

PÁŽA
POČAS CEREMONIALU
ZLOŽENIA POKLONY

Fotár: Peter Basala
www.nss.sk
www.jozefTiso.sk

Potok z nedávno roztopeného snehu, ktorý si urobil koryto z lesnej cesty, nás trochu zaskočil – už-už sme si mysleli, že sme zišli z cesty – keď prieskumník Ján Gaľa overil, že cesta napriek našej neviere vedie skutočne pozdĺž tohto potôčiku.

Tempové stúpanie na Žibrid a nekonečná cesta na Kečku boli pred nami. Kým sme nocou už bez väčších orientačných problémov dorazili do Roháčskeho sedla, tak sa nám naozaj „z kečky parilo“.

Svitanie a východ slnka do nás znovu vliali v noci stratený pocit istoty i nové sily. I keď sme zhasli čelovky a, hej, svitol deň, ešte stále sme nemali

zodpovedané otázky z prešlej noci. Tie sme si v úkonoch kajúcnosti zodpovedali pred Bohom a jeho krížom na kolenách, aby sme následne v úprimných modlitbách naplnili pravý zmysel púte Ceremoniálom prosieb k Pánovi a všetkým svätým na úmysel vyzdvihnutia na oltár mučeníka viery katolíckej a národa slovenského.

Po naplnení povinností, ktoré si pútnici predsavzali, začala sa denná vyhlídková časť púte cez krásnu prírodnú sústavu Súľovských skál. Cestu do Rodného domu prezidenta Tisu vo Veľkej Bytči sme si ozvláštnili ešte návštevou lurdskej jaskynky Panny Márie, kde sa niektorí pomodlili Zdravas a Otčenáš a iní dokonca stihli zavítať na nedeľnú svätú omšu v jablonovskom kostole nad jaskynkou.

Na Nádvorí mučeníkov národa sa za prítomnosti väčšiny pútnikov a poslucháčov, ktorí sa už schádzali na prednášku Branislava Michalku a vdp. Václava Kociana, uskutočnil Ceremoniál zloženia poklony.

Nasledovalo požehnanie, a samotné prednášky. Najskôr vystúpil známy tradicionalistický autor Branislav Michalka so svojou prednáškou na tému „Nezlučiteľnosť sociálnych a kultúrnych revolúcií s kresťanstvom. Jozef Tiso ako autentický zástupca konzervatívnej a kontrarevolučnej tradície na Slovensku“ . Po ňom

vystúpil nemenej známy autor publikácií z najstarších slovenských národno-kresťanských dejín ako Zabudnutý kráľ Rastislav a jeho dielo, Pod víťazným dvojkrížom, Zlatý kľúč v srdci Európy či Svetlo zo Solúna, rímsko-katolícky kňaz vdp. Václav Kocian so svojou prednáškou na tému „Kráľ Slavomír (Sv. Naum) dejinným predobrazom Jozefa Tisu“.

Ak by čas a okolnosti dovoľovali, pútnici i prednášajúci by sa isto radi zdržali vo vzájomnej rozhovore i dlhšie, avšak únava pútnikov a povinnosti prednášajúcich napokon rozhodli o tom, že prednášková časť Memoriálu sa skončila krátko po 17-tej hodine, a ňou de facto i celý jeho prvý ročník.

Už dnes vzhliadame smelo k budúciemu ročníkom!

Kristu-Kráľu na stráž!

III. Podčiarknuté a zrátané

Na Dubovú z Rajca cez les sa vydalo celkom 26 pútnikov. Traja pútnici sa odpojili už v sedle Pastúch, aby zišli do rajeckej doliny. Skupina štyroch neregistrovaných pútnikov sa odpojila v Roháčskom sedle. Traja pútnici napriek absolvovaniu celej dĺžky trasy boli dodatočne penalizovaní, keďže sa v Roháčskom sedle nemodlili, avšak vzhľadom na to, že šlo o prvý ročník, bol im vydaný pamätný odznak, ale bez pôct. Nebudú tiež ďalej honorovaní osvedčením. Usporiadatelia napokon uznali splnenie podmienok celkom 16-timi účastníkmi, ktorých mená budú zanesená na pamätnú dosku memoriálu osadenú v Rodnom dome prezidenta Tisu.

Priemerný vek účastníkov bol 26 rokov. Najmladší účastník mal 18 rokov a najstarší zas 62 rokov. Pán Rudolf z Ilavy absolvovaním celého memoriálu a s príchodom do Veľkej Bytče o 12:23 hod. podal na svoj vek skutočne obdivuhodný výkon! Rovnako je potrebné vyzdvihnúť správanie sa jeho pútnickej dvojice – mladého Jána z Košíc, ktorý poctivo staršieho pána čakal a dokonca ho zásoboval i vodou.

Slovak League of America

A CULTURAL AND CIVIC FEDERATION OF SLOVAK AMERICANS

I. S. Kraik
244 Bertram Rd.
Niles, IL 60546

Výzva všetkým katolíkom

a slovenským katolíckym farnostiam

<http://jozefciso.sk/viv/wmvs-kultura/23-vyzva-vsetkym-katolikom-sebajns-slovenskym-katolickym-farnostiam>

Obraciam sa na Vás s úpenlivou prosbou, aby ste sa 21. apríla 2013 v nedeľu o trištvrte na sedem ráno z príležitosti výročia justičnej popravy prezidenta Tisu pridali vo svojich modlitbách k pútníkom, ktorí v tom čase obetujú svoju 25-kilometrovú púť nočným lesom z Rajca do Veľkej Bytče, od busty prof. JUDr. Ferdinanda Ďurčanského k Rodnému domu prezidenta Tisu na úmysel vyzdvihnutia na oltár mučeníka viery katolíckej a národa slovenského.

V prípade, že je Vám to len trochu možné, pridajte sa i Vy k pútníkom, ktorí sa 20. apríla 2013 v sobotu o 23:30 z námestia v Rajci vydajú na cestu Memoríšlom mučeníka Jozefa Tisu. Viac informácií získate na www.memorial.jozefciso.sk, na adrese Rodný dom prezidenta Tisu, ul. I. mája 35/4, 014 01 Veľká Bytča, na t. č. 0948 266 999 a 0907 25 47 01 a na e-maili memorial@jozefciso.sk.

Modlime sa:

Bože náš, nechaj sa našou horlivosťou za Teba uzmierniť, vyslyš nás a ak je potrebné, zmiľuj sa a odpusti nášmu mučeníkovi pre všetko dobré a spásonosné, bohabojné a kajúcne čo v Tvojom mene k väčšej Tvojej sláve a pre blaho národa slovenského a spásu duši jeho ľudu bol vykonal ako Tvoj rovný kňaz a jeho neohrozený vodca.

Kriste náš, zmiľuj sa a dovoľ nám oslavovať ho v Tvojej Cirkvi a ubezpeč nás, že jeho duša spočinula v nebeskom zástupe všetkých Tvojich verných Svätých, od ktorých si môžeme vyprosovať posilu pre naše úpenlivé volania k Tebe.

Sedembolestná patrónka naša, svätá Mária, matka Božia, oroduj za nás a za slovenských kňazov Tvojho Syna, aby mu zostali verní v zachovávaní zázračnej Jeho premeny, a aby v tento deň tajomne prešli krv Tvojho Syna vo Svätej Obeti za dušu mučeníka Jozefa, lebo Najsvätejšie Srdce Ježišovo krvácalo i za neho, za jeho spásu v živote budúceho veku.

Amen.

**Ziadosť Spoločnosti pre zachovanie tradícií v rodnom dome nášho
prezidenta Dr. J. Tisu....Web: www.jozefciso.sk
E-mail : rdpt.bytca@gmail.com**

Pútnici

Prívrženci slovenského štátu sa vrátili do stredoveku - konali zbožnú púť od jedného vojnového zločincina k druhému

Foto: JURAJ ROSČAK

Z Rajca do Bytče: Hľadá pútníkov sa v rýmskej modlitbe a, za prázdnok.

Na nachádzajúcich vystriháňých rudoštikov, ktorí pravidelne manifestujú sympatiu k vojnovému slovenskému štátu a fašistickému režimu, tme si už zvykli. Teraz však prišli a niačan nový. Aha, strelníci fanatíci zorganizovali púť, na ktorej si vo väčšej zbžznosti učili námitku prezidenta Jozefa Tisa. Jednou výpony zločincina však opustil. S chvalopevným a modlitbami puchobasili do rodného Tisova mesta v Bytči nočným lesom od busty Ferdinanda Durčanského v Rajci. **Kristu na stráži!** „Puchýšen ľud, Ježiš Kriste!“ Navky učení vŕtajú Ty, ktorý si prišiel pred tvár prvok zlečiť sláve stáru Slovenu slávných Sláva! Kristu-kraňu na stráži! Njakože i incho vŕtajú tatiš nemá isť v rani lesom, lež vŕtajú prípravy. A prípravu, ta je predstavou Memorálu mučeníka Jozefa Tisa, mnéno púťou cez hustý tmavý les z Rajca do Veľkej Bytče, ktorá má

byť každým jediným účastníkom obezvaná na úmysel vyvaliť hrota mučeníka Jozefa na oltár. (...) Kto boľ toho príčina, že na križi umral i ten, ktoho kosti moja ruka zoviem? Verní sebe - synove napred!

Aj také ľubozvučné slová zneli v sobotu pred polnocou na rajčekom námestí pred bustou ľudického kolaboranta a spolu-pracovníka nacistckej tajnej služby Durčanského. Dávca hoda ľudckej stíny valala hŕstka „pútníkov“ za Tisa. Po modlitbách sa čiže nevŕtalič či za obrátenie slobodomurárov nachodovať „zavŕtanie do jazyčstva púte“, ktorá sa konala o dvadsiatipäť kilometrov ďalej pri Tisovom rodnom dome v Bytči, na „Nádvorní mučeníkov národa“. Tak Tisovi prívrženci pamätovajú niekoľkonásobný vŕtáreň dvor pri rodné chýž bývalého prezidenta.

V podanom duchu sa niesla celá akcia nevelkej skupinky neovovekých pútníkov. Organizujú sa v rýmskej modlitbe aj za prázdnok.

Durčanského busta v Rajci. Hľadá pútníkov sa v rýmskej modlitbe a, za prázdnok.

Za Tisa púť sa už dá nájsť konajú aj v Námestí.

„Zachraň nás od Mrody - od Niesku, od vedy...“ Vajčopne sa mlacovali pamätovkami ako vŕtáreň (š púť). V jedny ráno hŕstka ľudí, v ďalšej relikviár a utajenými ostatkami „mučeníka“. Nachýbala ani svetlá voda a svieso, bielo raka-voje a zŕtáreň vŕtá.

Svojzručná akcia pripravovala ne-romnou vo stredoveku, a procesiou za odvrátenia čiernej smrti. Chýbali ania ten flagelot, teda sŕhajúci sa vŕtáreň, ktorí si chci raklami Bala. Námestí púť sa za

sláhal skazený a pŕhnutý svet, ktorý akoci sednajúce nepočiatok obhajujúcej Tisa obezveného „na diablovo pŕčinníne“.

Po týchto vážne prednesených slovách sa začala smúť i most-na mládež a radšej sa vrátili na dvorček.

Návrat do stredoveku Kyš v ni-nulosti vyhľadával púte stredoveku hŕstička a sobatŕyzením, bičov-ním či morokajin pravi odvrátenie čiernej smrti a počobných Božích ran, učel novodobých pŕazdku

Občianske združenie Tilia
Jilemnického 6, 015 01 Rajec

Nové slobodné Slovensko
Občianske združenie
Štefánikova 16
081 00 Prešov
nss@nss.sk

Váš list číslo	Naše číslo ZP/3401/NSS	Vypracuje Štefková, TEL2354076	evs@ozz-tilia.eu	Rajec 19.04.2013
----------------	---------------------------	-----------------------------------	------------------	---------------------

Vec: Upozomenie na možné porušenie zákona

Dobrý deň,

na základe informácií uverejnených na webstránke www.jozefitiso.sk sme sa dozvedeli o akcii plánovanej Vaším združením - *Memoriál mučeníka Jozefa Tisu*. Akcia sa má konať v dňoch 20. – 21. 4. 2013 v trase Rajec – Byča, navrhnutej ako prechod cez Súľovské vrchy.

Nakoľko sme názoru, že uvedená akcia je v rozpore s verejnými záujmami (t. j. so záujmami ochrany prírody a krajiny), telefonicky sme požiadali príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (OÚŽP Žilina), ako aj organizáciu štátnej ochrany prírody (Správa CHKO Strážovské vrchy) o informáciu, či o uvedenom podujatí vedia, a či vydali, resp. vyjadrili sa k výnimke ustanovenej zo zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. Ani orgán, ani organizácia ochrany prírody a krajiny o podujatí nemajú vedomosť. Informáciu o správnom konaní týkajúcom sa Vášho podujatia sme v uplynulých mesiacoch nezaznamenali ani na webstránke MŽP SR, na ktorej sú povinné zverejňované začaté správne konania týkajúce sa ochrany prírody a krajiny.

Podľa uvedených informácií máme dôvod predpokladať, že Vaše podujatie sa má konať v rozpore so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. Časť trasy Vami organizovaného podujatia prebieha cez NPR Súľovské skaly, kde platí 5. stupeň ochrany, a ochranným pásmom NPR Súľovské skaly, kde platí štvrtý stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002. V zmysle tohto zákona (najmä podľa §14, ods. 1 písm. c), § 16 ods. 1 písm. f)) je v NPR a jej ochrannom pásme zakázané organizovať verejnú telovýchovnú, športovú a turistickú podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie, a tiež je zakázané rušiť pokoj a ticho. Porušenie zákona môže mať väčšiu závažnosť najmä preto, že sa má konať v noci a na úsvite, čím dôjde k vyrušeniu živočíchov s nočnou aktivitou. Relevantná je teda aj pravdepodobnosť porušenia § 35 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002, v zmysle ktorého je zakázané chráneného živočícha úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania. Upozorňujeme Vás, že v lokalitách, kadiaľ je plánovaná trasa podujatia, sa vyskytujú a v súčasnosti (v jarnom období) aj hniezdia viaceré druhy chránených živočíchov.

Týmto Vás žiadame o zrušenie Vášho podujatia *Memoriál mučeníka Jozefa Tisu*, nakoľko s najväčšou pravdepodobnosťou má byť realizované v rozpore s platnou legislatívou a záujmami ochrany prírody.

Okrem poukázania na možné porušenie zákona o ochrane prírody a krajiny zároveň deklaruje naše stanovisko členov OZ Tilia bývajúcich v Rajci k podujatiu *Memoriál mučeníka Jozefa Tisu* ako takému:

Organizovanie Vášho podujatia *Memoriál mučeníka Jozefa Tisu* považujeme za nebezpečné a morálne neprípustné, nakoľko napomáha propagácii nacistického režimu, popularizuje osoby (Jozef Tiso, Ferdinand Ďurčanský), ktoré sú v zmysle historických prameňov kontroverzné, a s najväčšou pravdepodobnosťou prispeli k zločinom nacizmu. Považovať Jozefa Tisa za mučeníka a vyzdvihovať ho na oltár považujeme za zvrátené, rovnako ako je zvrátenou aktivitou tzv. „nábožná púť“ (a celý jej priebeh), venovaná oslave človeka, ktorý je skôr hanbou spoločnosti. Aj z tohto (resp. najmä z tohto) dôvodu považujeme zrušenie akcie *Memoriál mučeníka Jozefa Tisu* za krok, ktorý bude jednoznačne prínosom pre náš národ a jeho duchovnú cestu.

S pozdravom

RNDr. Eva Stanková, PhD.
predseda OZ Tilia

Na vedomie (e-mailom):

Rodný dom prezidenta Tisu, Bytča, memorial@jozefciso.sk

Hnutie Human, marianek@slovanet.sk

Mesto Rajec, primátor

ŠOP SR, Správa CHKO Strážovské vrchy, Považská Bystrica

Kontak. osoba	Telefón	e-mail	Bankové spojenie	IČO
Jarmickáhu 6, 015 01 Rajec	0902090075	igor.cagan@tisa.eu	0423832908/6900	37877360

Predmet: Re: k memorialu Jozefa Tisu cez Sulovske skaly
Odosielať: Memoriál mučeníka Jozefa Tisu
Adresát: Eva Stanková
Odpovedať na: igor.cagan@gmail.com
Dátum: 22.04.2013 10:14

Vážená pani Stanková,

prvý ročník Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu bol naozaj úžasný a ubezpečujem Vás, že prebehol v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky. O tom, že bol v súlade s Božím zákonom ani nehovoriac.

Keďže Vám akiste na Memoriáli záležalo do tej miery, že ste považovali za potrebné napísať nám, budem veľmi rád, ak sa Memoriálu za dodržania všetkých našich nariadení o rok zúčastníte i Vy. Vstupné je len 5 platidiel okupačnej mocnosti zvanej EHS.

Prosím, nezabudnite si reflexnú vestu, vhodnú obuv a oceníte i silu prítomného ruženca, ktorý vo vačku nikdy nie je na obtiaž, najmä má moc ukázať človeku cestu pokánia, chápvosti a v neposlednom rade zdravého kresťanského rozumu, poľazmo zmýšľania.

Boh s Vami

Igor Cagaň,
správca Rodného domu prezidenta Tisu

Memoriál Jozefa Tisa

Čo si myslí minister Lajčák,
že sa bude diať

Čo si myslia MVO,
že sa bude diať

Čo si myslí polícia,
že sa bude diať

Čo sa
bude diať

Beo.sk

SMELÉMU PŮTNIKOVĚ NA CESTU

Smelý pútník, práve držíš v rukách kľúč k Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu. Táto brožúra je akýmsi ordináriom púte, a teda obsahuje nielen itinerárium ako cestovný denník s orientačnými mapkami a s dôležitými informáciami k jednotlivým úsekom trasy; ale najmä propozície, teda záväzné podmienky pre Teba, ktorých dodržiavanie Ťa má voviesť do pravého zmyslu púte.

Hneď v úvode zdôrazníme, že ide o nábožnú púť, nie o svetskú túru. Musíš si uvedomiť, že hlavným zmyslom púte je v stave úprimnej kajúcnosti orodovať u Pána Boha za vyzdvihnutie mučeníka viery katolíckej a národa slovenského, Jozefa Tisu, na oltár rímsko-katolíckej Cirkvi.

Tu sa máš rozhodnúť, či je niečo také vôbec pre Teba. Pretože na to, aby si v cieľi obdržal pamätný odznak s Kristovým monogramom, v propozíciách Ťa vybadáme k dodržiavaniu disciplíny a jednotlivých úkonov sprievodných ceremoniálov, najmä ktorými chceme zmysel púte naplniť.

Teda na rozdiel od svetskej túry, kde napínaš iba svoje fyzické či duševné sily, tu, na tejto púti od Teba vyžadujeme, aby si napol aj svoje sily duchovné.

Ako radový pútník, nemusíš byť práve rímskym-katolíkom, ba dokonca ani veriacim, **vyžadujeme však od Teba, aby si sa podrobil nábožnému diktátu púte.** Či je to v súlade s Tvojím presvedčením, je už Tvojou vecou, ale jedine ak si toto ochotný podstúpiť, si medzi nami vítaný.

Smelý pútník, vyzývame Ťa však slovami sv. Pavla apoštola, aby si v deň konania Memoriálu zhodil zo seba skutky tmy a obliekol sa do

výzbroje svetla (Rim 13, 12), bedrá si prepás pravdou, obleč si pancier spravodlivosti a obuj si pohotovosť pre evanjelium pokoja. Štitom proti krivým pohľadom sťa šípom zloducha nech je Ti viera, kým myseľ si chráni prilbou spásy a za meč vytas najmä Ducha, ktorým je Božie Slovo (Ef 6, 14-17).

Vskutku to všetko budeš potrebovať, keďže na Memoriáli mučeníka Jozefa Tisu budeme bojovať s mocnosťami nie z tohto sveta, ktoré sú silnejšie než žľč na nás chriakajúci ohovárači. Lebo nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach. (Ef 6, 12).

20. apríla 1884 vydal náš veľký a bojujúci sv. otec, pápež Lev XIII., encykliku *Humanum Genus* o dvoch táboroch, na ktoré sa rozdelilo ľudské pokolenie: my patríme do tábora tých, ktorí úprimne túžia byť s Bohom, a preto v duchu encyklík našich veľkých pápežov rozhodli sme sa bojovať s tými, ktorí sú proti Nemu – modlitbou. Trúbime do boja proti slobodomurárom a tajným spoločnostiam, ktoré oslavujú padlého anjela naplňaním jeho kréda: „Non serviam!“ a bezuzdne mu napomáhajú v otrave duší ľudského pokolenia.

A tak, 130 rokov po vydaní tohto dokumentu zakúšame pri úmysle verejnej modlitby k všetkým Svätým

a za spásu duše pravosť slov sv. otca Leva XIII., kedy sa proti nám stavia sám diabol na zadné, lebo nechce, aby sme boli spasení či sa modlili za spásu iných. **Memento mori! Salus animarum suprema lex!** Smelý pútnik, buď triezvy a bdej! Tvoj protivník, diabol obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. (1Pt5,8)

Posvätná Kongregácia pre náuku viery 29. 9. 1985 síce zakázala veriacim používať formuly osobného exorcizmu pochádzajúce od sv. otca Leva XIII., avšak Cirkev Svätá nám ponechala dostupnú modlitbu k Sv. Archanjelovi Gabrielovi.

A tak Ťa vyzývame, aby si sa 20 rás pred púťou pomodlil na kolenách:

Sv. Michal archanjel, bráň nás v boji, buď nám ochrancom proti zlobe a úkladom diabla. Pokorne prosíme, nech mu Boh ukáže svoju moc. A ty, knieža nebeských zástupov, Božou mocou zažeň do pekla satana a iných zlých duchov, ktorí sa na skazu duší potulujú po svete. Amen.

A rovnako vyzývame tých, ktorí nebudú fyzicky s nami, aby sa k nám pripojili bolestným ružencom.

Pamätaj, že najväčšia sila Memoriálu je v úprimnej a zádušnej modlitbe! A tá môže prekázať jedine tomu, koho meno je légia!

Smelý pútnik, aby si sa počas púte aktívne zapájal do ceremoniálov,

dostávaš túto brožúru, v ktorej sú popísané všetky ich úkony a repliky, ktoré na príslušných miestach mal by si vyslovovať nahlas a zreteľne spolu s ostatnými.

Púťou a jej obradmi Ťa budú sprevádzať štyria ceremoniári, **prevádzzač, páža, správca a vlajkonosič.**

Smelý pútnik, pozorne sleduj a počúvaj svojich ceremoniárov!

Každý z ceremoniárov má svoje presné miesto v každom obrade, a tak ceremoniári nekonajú spontánne, ale presne podľa pokynov tohto ordinária.

PREVÁDZAČ

Rola prevádzzača je po duchovnej stránke predurčená na priame prihováranie sa v modlitbách ku Kristovi za celý ostatný zástup pútnikov, a tým sa stáva sluhom všetkých pútnikov.

Po praktickej stránke prevádzzač zodpovedá doslova za prevedenie pútnikov cez les a jeho nástrahy uprostred noci.

Prevádzzač preberá od správcu zodpovednosť za zástup pútnikov a celý ďalší priebeh Memoriálu po poslednom pozdrave *Ceremoniálu zasvätenia do tajomstva púte*, kedy sa s ním orolskou zdravicou definitívne spoja pútnici a uznajú jeho prechodnú moc nad nimi počas doby

trvania Memoriálu.

Jeho obradným nástrojom je fakľa ako symbol svetla svätých evanjelií, jedine vo svetle ktorých očakávame svoje zmŕtvychvstanie a život večný.

Prevádzzač si oblieka biele rukavice a bielu superpelícu s kamžou a pelerínou vo fialovej liturgickej farbe, ktorá je farbou pokánia a používa sa v Advente, v Pôste, pri omšiach za zomrelých a pri pohreboch.

Znakom prevádzzača, keďže Memoriálom vedie jemu zverené ovečky, je pastier s ovcou prehodenou okolo svojej šije.

PÁŽA

Páža je pravou rukou prevádzzača, asistuje pri obradoch ceremoniálov a po duchovnej stránke sprostredkúva kontakt prevádzzača s pútnikmi i počas doby, kedy má prevádzzač predpísané tiché modlitby k Bohu.

Jeho obradnými predmetmi sú benediktínsky kríž a relikvia mučeníka Jozefa Tisu.

Páža si oblieka biele rukavice a bielu superpelícu s kamžou a pelerínou v červenej farbe, ktorá je farbou lásky, ohňa a krvi. Používa sa na Kvetnú nedeľu, Veľký piatok, sväto-dušné sviatky, na sviatky a spomienky mučeníkov.

Znakom pážača, keďže jeho ruky zvierajú najvzácnejšie kosti

mučeníka Jozefa Tisu, sú prekrížené hnáty.

Prevádzča a páža určí svojou voľbou správca, pričom bude klásť dôraz na to, aby obaja boli:

- *praktizujúcimi katolíkmi,*
- *cnostnými zrelými mužmi,*
- *od januára roku, v ktorom sa koná Memoriál do dňa púte, navštívili ktorékoľvek mariánske pútnické miesto na Slovensku a zotročali na ňom istý čas pohrúžení do seba;*
- *v stredu a v piatok v týždni pred púťou zdržali sa mäsitého pokrmu,*
- *deň pred púťou alebo v deň púte podstúpili sviatosť zmierenia a dostali rozhrešenie, boli účastní na svätej omši a prijali na kolenách Tela Kristovo;*
- *pred prijatím Tela Kristovho sa modlili na kolenách **Na kolená padáme** a po prijatí Tela Kristovho sa modlili na kolenách **Radosťou oplývam** podľa znenia v tomto ordináriu.*

SPRÁVCA

Tretí ceremoniár je správcom Rodného domu prezidenta Tisu, respektíve človekom, ktorý spravuje jedno z pútnických miest či predmetov spojených s pamiatkou na mučeníka Jozefa. Správca má na starosti celú prípravu Memoriálu až do okamihu zverenia sa zástupu prevádzčačovi.

Správca takisto počas roku uchováva u seba všetky obradné rúcha a predmety, ktoré v príhodnú chvíľu predpísanú týmto ordináriom odovzdáva ďalším ceremoniárom.

Jeho obradným nástrojom je procesný kríž, pod ktorý zvoláva pútnikov z ďalekých končín, a pod ktorým ich predvádza pred tvár prevádzčača so slovami: *Pozri, privádzam ich pred Teba.* (por. Jn 19, 4) *Nemal by si nad nimi nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora* (por. Jn 19, 11) na čo prevádzčač odpovedá: *Hľa, ľudia!* (por. Jn 19, 5)

Správca by mal aspoň raz za život navštíviť bavorský Altötting, mariánske pútnické miesto, na ktorom strávil posledné dni mučeník Jozef, a do ktorého začali od r. 1979 prúdiť prvé Slovenské národné púte za neho organizované Štefanom Valkom.

Správca si oblieka biele rukavice a bielu superpelícu s kamžou a pelerínou v čiernej farbe, ktorá je farbou zármutku pri pohrebe, odriekania a pokory, ale i farbou dôstojnosti a formálnej rigoróznosti, a zároveň je neutrálnou liturgickou farbou.

Znakom správcu, keďže pripravuje celý memoriál a prechováva k nemu potrebné obradné predmety počas roka, je kľúč ako znak strážcu tajomstva.

VLAJKONOSIČ

...by mal by byť *praktizujúcim katolíkom a cnostným mužom starším 15-rokov.* Nosí vlajku s národnokresťanskou symbolikou.

ÚVODNÉ MODLITBY

Na kolená padáme

Na kolená padáme, vrúcny hlasom voláme: Buď od nás vždy velebená,

Sviatosť oltárna! Verme v Krista večného, v Sviatosťi tu skrytého. Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna!

Ježiš je k nám znížený, Syn Boží oslávený. Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna! Posvätný chlieb anjelov, stal sa chlebom ctiteľov. Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna! Kto ho hodne požíva, milosť Božiu dobýva.

Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna! Tu je živé to Telo, čo na kríži trpelo. Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna! Tu je sveta hodnota, cena nášho života. Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna! Tu je všetkých pánov Pán, tu je všetkých kráľov Kráľ. Buď od nás vždy velebená, Sviatosť oltárna!

Radostou oplývam

Radostou oplývam, keď sa ja pozerám, Ježišu môj, na Teba v Sviatosťi, plného milosti, ó, Bože môj! Nech je pochválená – sviatosť Tvojho mena – Ježišu môj!

Ježišu, pred Tebou s úctou a velebou na zem padám, abys' ma poželmal a väčšiu silu mi dal, vrúcne žiadam. Nech je pochválená – sviatosť Tvojho mena – Ježišu môj! Vo víne a chlebe pozývaš ma k sebe, vo Sviatosťi, by som Ťa miloval, Tebe prespevoval vo večnosti. Nech je pochválená – sviatosť Tvojho mena – Ježišu môj! Srdce Ti darujem – Tebe sa venujem, Kriste Pane! Ty mi dáš milosti a večné radosti, zmilovanie. Nech je pochválená – sviatosť Tvojho mena –

Ježišu môj! Daj mi dnes/zajtra myseľ pokojnú, odvráť od nás tmu, zver bájnu, Ježišu môj! Zachráň nás od škody – od blesku, od vody, ó, Pane môj, nech je zajtra pochválená – sviatosť Tvojho mena – Ježišu môj!

Páža s prevádzacom na mieste začatia Memoriálu pred **Ceremoniálom zasvätenia do tajomstva púte**, keď zbadajú sa zhromažďovať pútnikov, utiahnu sa bokom a šeptom sa spolu modlia na kolenách:

Za ponuku utrpenia ako daru

Ó, najsvätejšie Srdce Ježišovo, nauč ma, aby som v Tvojom svätom mene prijímal urážky, ktorých sa mi dostáva, keď v pokornom vďakyvzdaní hlásam Tvoje slovo. Nauč ma, aby som pochopil, ako ma poníženie, bolesť a utrpenie bližšie privádzajú k Tvojmu najsvätejšiemu Srdcu. Dovoľ mi, aby som s láskou a šľachetnosťou ducha prijal tieto skúšky, a aby som Ti ich mohol ponúknuť ako dary, tak vzácne pre Teba, na záchranu duší. Amen.

Za duše neveriacich v zástupe:

Ó, môj Ježišu, ktorý nechceš smrť hriešnika, pomôž svojim úbohým deťom v práve sa schádzajúcom zástupe, ktoré sú slepé voči Tvojmu príslubu spásy. Úpenlivo Ťa prosíme, otvor pomocou našich modlitieb a utrpenia oči tu prítomných neveriacich tak, aby uvideli Tvoju nežnú lásku a vrhli sa na ochranu do Tvojho svätého náručia. Pomôž im, aby uvideli pravdu a hľadali odpustenie za všetky svoje hriechy tak, aby mohli byť spasení a boli ako prví,

ktorí vojdú do Nového raja. Modlíme sa za tieto úbohé duše a naliehavo Ťa prosíme, aby si im odpustil ich hriechy.

Ó, Pane, buď kráľom, a to nielen veriacim, ktorí nikdy od Teba neodstúpili, ale i synov márnотratných, ktorí Ťa opustili; učiň, aby do domu otcovského rýchle sa vrátili a biedou a hladom nezahynuli. Buď kráľom tých, ktorých alebo bludné mienenie oklamalo, alebo rozkol odtrhol; zavolaj ich naspäť do prístavu pravdy a k jednote viery, aby čím skôr bola jedna ovčiareň a jeden pastier. Buď kráľom konečne všetkých tých, ktorí zostávajú v starej povere pohanskej a nezdráhaj sa vyviešť ich z temnosti na slobodu svetla kráľovstva Božieho.

Ó, svätá Mária, aj pod tvoj materinský plášť sa utiekame a do milosrdenstva tvojho porúčame všetkých nevďačných hriešnikov v nám poručenom zástupe. Matka Božia, daj, aby na Tvoj príhovor boli ich úprimné prosby za dušu mučeníka Jozefa vypočuté, aj keď mnohí z nich ešte dnes nepatria k spravodlivým a nenachádzajú sa v stave Božej milosti. Nedaj, ó, milostivá Matka, aby vo svojej nepravosti zahynuli. Veď aj za nich vycedil najdrahšiu krv svoju najmilší Syn Tvoj. Vypros im aj nám ducha kajúcnosti a dokonalého polepšenia života.

Ó, spravodlivý Bože, modlíme sa aj za zradných Židov doma i vo svete, aby Si sňal clonu z ich srdc, aby aj oni uznali Ježiša Krista, nášho Pána a preniknutí Tvojím odpustením a Tvojou milosťou a láskou prestali prenasledovať Tvojich

kňazov, ktorí za Teba a ľud mnohých spravodlivých nikdy neváhali položiť i svoj život. Amen.

Za obrátenie slobodných murárov:
Pane Ježišu Kriste, Tvoja všemožnosť najviac sa javí v milosrdenstve zmilovaní a Ty si povedal: Modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú a na cti vám utrhajú; prosíme dobrotivosť tvojho najsvätejšieho Srdca za duše, ktoré sú na obraz Boží stvorené, ale ošemetným zvädzaním slobodných murárov hanobne oklamané, vždy ďalej a ďalej kráčajú cestou záhuby. Nedovoľ, aby Tvoju nevestu svätú Cirkev, aj naďalej utláčali, ale orodovaním preblichoslavenej Panny Márie Tvojej Matky a modlitbami spravodlivých daj sa uzmierniť. Pamätaj na Svoje nekonečné milosrdenstvo, odhliadni od ich neprávosti a sprav, aby sa aj oni k Tebe navrátili, podľa možnosti dokonalým pokánim Cirkev svätú tešili, svoje zlé skutky napravili a večné blahoslavenstvo obsiahli. Ktorý žiješ a kraľuješ na veku vekov. Amen.

K sv. Michalovi:

Sv. Michal archanjel, bráň nás v boji, buď nám ochrancom proti zlobe a úkladom diabla. Pokorne prosíme, nech mu Boh ukáže svoju moc. A ty, knieža nebeských zástupov, Božou mocou zažeň do pekla satana a iných zlých duchov, ktorí sa na skazu duší potulujú po svete. Amen.

/Po modlitbách si obaja opláchnu tvár svätenou vodou, aby mali počas celej púte Krista pred očami.../

PROPOZÍCIE MEMORIÁLU MUČENÍKA JOZEFA TISU

I. Podmienky pre získanie pamätného odznaku a diplomu

Pamätný odznak a diplom
Memoriálu mučeníka
Jozefa Tisu získa
každý taký pútnik, ktorý:

(1) prejde pešou chôdzou v deň konania púte spolu s usporiadateľom ním vytýčenú, približne 25 kilometrovú trasu memoriálu, ktorá začína **Ceremoniálom zasvätenia do tajomstva púte** v centre mesta Rajec pred bustou prof. JUDr. Ferdinanda Ďurčanského, prechádza Božími mukami v Roháčskom sedle **Ceremoniálom prosieb k Pánovi a všetkým Svätým** a končí vo Veľkej Bytči v Rodnom dome prezidenta Tisu **Ceremoniálom zloženia poklony**,

(2) a zároveň do cieľa dorazí vo dvojici s takým ďalším účastníkom, s ktorým bol zapísaný do zoznamu na začiatku memoriálu, pokiaľ ten nebol nútený svoju účasť na memoriáli ukončiť predčasne z dôvodov svojho vážneho zranenia či vážneho úrazu; v tom prípade sa za splnenie tejto podmienky pokladá príchod do cieľa sinou dvojicou;

(3) a zároveň účastník dodrží všetky nariadenia usporiadateľa uvedené v propozíciách memoriálu.

Pamätný odznak ani diplom nie je možné získať iným spôsobom, a ten, kto by s nimi kupčil, nech je prekliaty!

Usporiadateľ si vyhradzuje právo výnimočne udeliť pamätný odznak a diplom Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu aj tomu účastníkovi memoriálu, ktorý bol z nie vlastnej vôle nútený svoju účasť na memoriáli ukončiť, pričom je usporiadateľovi zrejmé, že bolo jeho úmyslom a bolo v jeho silách, v prípade nezasiahnutia vonkajších vplyvov, dokončiť celú trasu memoriálu.

Usporiadateľ si vyhradzuje právo z memoriálu vylúčiť tých účastníkov, ktorí svojím správaním ohrozujú seba alebo ostatných účastníkov, tiež tých, ktorí svojím správaním úmyselne poškodzujú účel memoriálu.

Usporiadateľ si vyhradzuje právo núdzovo zmeniť niektoré úseky trasy memoriálu podľa potreby v prípade náhleho zhoršenia počasia, nepriechodnosti terénu a iných nepredvídateľných okolností.

II. Nariadenia

1) Každý účastník sa registruje na počiatočnom bode memoriálu zapísaním do listiny účastníkov, uvedením svojho celého a pravého mena, trvalého bydliska, telefónneho čísla, na ktorom bude zastihnuteľný počas memoriálu a svojím podpisom plnoletý účastník potvrdzuje, že sa memoriálu zúčastňuje na vlastnú zodpovednosť;

2) nepľnoletý účastník doloží pri registrácii usporiadateľom súhlas rodiča (zákonného zástupcu);

*** keďže sa memoriál odohráva v noci a obsahuje prechod veľmi nebezpečnými úsekmi, je dôležité, aby nepľnoletí oboznámili so svojou účasťou aj svojich zákonných zástupcov a túto skutočnosť dokázali preukázať aj pred usporiadateľom;

3) účastníci sú povinní celú trasu memoriálu absolvovať vo dvojici zapísanej pri registrácii; v prípade, že jeden zo zapísanej dvojice bol nútený svoju účasť na memoriáli ukončiť predčasne z dôvodov svojho vážneho zranenia či vážneho úrazu, za splnenie tejto podmienky sa pokladá príchod druhého účastníka do cieľa s inou zapísanou dvojicou;

*** podmienka dvojíc má jednak za účel znížiť riziko zablúdenia účastníkov v nočnom

lese, a rovnako zaistiť rýchlu prvú pomoc v prípade zranenia či úrazu druhá;

4) každý účastník je povinný pri registrácii usporiadateľovi preukázať, že disponuje dvoma funkčnými svietidlami (čelovka, lampáš, baterka, ap.), bez ktorých nemožno nastúpiť na memoriál;

*** keďže sa nosná časť memoriálu prechádza v noci cez hustý les bez výraznejšieho prieniku mesačného svetla, nebolo by v prípade vypovedania služby jedného svietidla možné sa v lese orientovať a bezpečne našľapovať na zradné podložie;

5) každý účastník je povinný počas nočnej časti memoriálu vyznačenej v itinerári mať na batohu pevne a viditeľne prichytenú reflexnú vestu či iný reflexný prvok s väčšou odrazovou plochou;

*** veľká odrazová plocha reflexnej vesty pripevnenej na batohu umožňuje účastníkovi udržiavať napriek tme a lesnému porastu očný kontakt s ostatnými účastníkmi memoriálu a znižuje riziko zablúdenia;

III. Odporúčania

Kedže ide o veľmi náročnú fyzickú aktivitu, doprajte si pred memoriálom dostatok odpočinku a spánku!

Nepodceňujte apríl! V tomto mesiaci môže byť príroda v nadmorskej výške okolo 800 metrov počas noci ešte stále nepríjemne chladná a v kombinácii s vetrom dokonca i mrazivá. Nočná teplota vzduchu sa bude spravidla pohybovať pár stupňov nad nulou. Nezabudnite si preto so sebou zobrať teplé a nepremokavé oblečenie aj do zálohy, rukavice, čiapku, pršiplášť, prípadne náhradné ponožky a alternatívnu obuv. Rukavice vás ochránia nielen pred zimou, ale v prípade pádu i pred odreninami od skál či koreňových systémov. V prípade vážneho úrazu za nepriaznivých prírodných podmienok môže prísť vhod i termofólia, ktorá udrží človeka v teple do príchodu najbližšej pomoci.

Na túru si vezmite obuv, ktorá netlačí a je vhodná pre horský terén (strmsšie svahy, skaly, kamene a blato, ale i možná námraza).

Pri takto dlhej fyzickej námahe je potrebné prijímať väčšie množstvo tekutín. Na pitie sú vhodné minerálky a ovocné džúsy, ale v chladné obdobie od večera do rána padne vhod najmä teplý a riadne osladený čaj z termosky.

Nezabudnite tiež na dostatok jedla bohatého na sacharidy. Jednoduché cukry (napr. hroznový cukor) pre dlhodobú záťaž nie sú vhodné, pretože po rýchlom nábehu energie prichádza rýchlo i únava. Zabudnite najmä na ťažké a mastné jedlá.

Najmä počas nočnej časti memoriálu označenej v itinerári sa držte pokope s ostatnými účastníkmi, ak potrebujete zastaviť, vždy to oznámte účastníkovi, s ktorým ste vo dvojici, aby vás počkal. Buďte pozorní, majte oči otvorené, turistickú značku na kmeňoch stromov hľadajte aktívne, popri sledovaní terénu vnímajte periférne i okolie vo vašom zornom poli.

Správnosť vášho smeru si najmä v noci kontrolujte neustálou spätnou väzbou, a to tak, že budete na kmeňoch stromov hľadať nielen turistické značenie v smere vášho prechodu, ale i značenie, ktoré vedie zo smeru opačného a mali by ste ho mať za chrbtom.

Ak ste turistickú značku nemíňali okolo už dlhšie ako tri až päť minút, vráťte sa späť na miesto poslednej vami zaregistrovanej turistickej značky a vydajte sa iným smerom, než ste šli predtým za účelom nájdania a následného nasledovania správnej značky.

Dbajte na správnu farbu turistického značenia, ktoré máte v jednotlivých úsekoch nasledovať podľa itineráru.

Ak vám bude vo výhľade pred seba vo svetle čelovky prekážať váš vlastný parový kondenz z dýchania či hmla z odparujúcej a zrážajúcej sa vlhkosti, pomôžte si osvetlením terénu zdola tak, že baterku či čelovku podržíte čo najnižšie nad zemou a lúč svetla budete smerovať zdola hore.

Pamätajte, v duchu slov mučeníka Jozefa mladým, uvedených na začiatku tejto brožúry, aby ste sa púťou nehnali bez rozmyslu rýchlo, ale aby ste, naopak, púť precítili aj vďaka tomu, že sa budete vedieť v príhodnú chvíľu zastaviť.

Usporiadateľ by mal dbať na to, aby sa memoriál poriadal každoročne z piatku na sobotu. Pútnici z väčších diaľek sa však môžu informovať u usporiadateľa ohľadom možnosti poskytnúť ubytovanie pred prípadne po memoriáli na dobu nevyhnutnú z cestovných dôvodov.

Ubytovanie je možné poskytnúť priamo v Rodnom dome prezidenta Tisu vo Veľkej Bytči, ktorého kapacita je v skromných podmienkach zhruba 10 nocľazníkov.

IV. Základné informácie o trase

Dĺžka: 27,5 km

Trvanie bez prestávky: cca 11 h

Trvanie s prestávkami: cca 12 h

Prevýšenie: + 1359 m / - 1507 m

Deň konania*:

PIATOK 11. 04. 2014

*usporiadateľ najmenej mesiac vopred určí deň v období od 11. 04. až 22. 04. (najčastejšie však piatok pred alebo po výročí justičnej vraždy mučeníka Jozefa Tisu)

Celkový čas s čelovkou (nočná časť): cca 6 hodín;

Východ slnka:

06:03

Začiatok: Rajec – busta prof. JUDr. Ferdinanda Ďurčanského

23:30 – Prezentácia pútnikov; spoločné modlitby prevádzka a pážaťa;

23:50 – Ceremoniál zasvätenia do tajomstva púte;

00:00 – Začiatok púte;

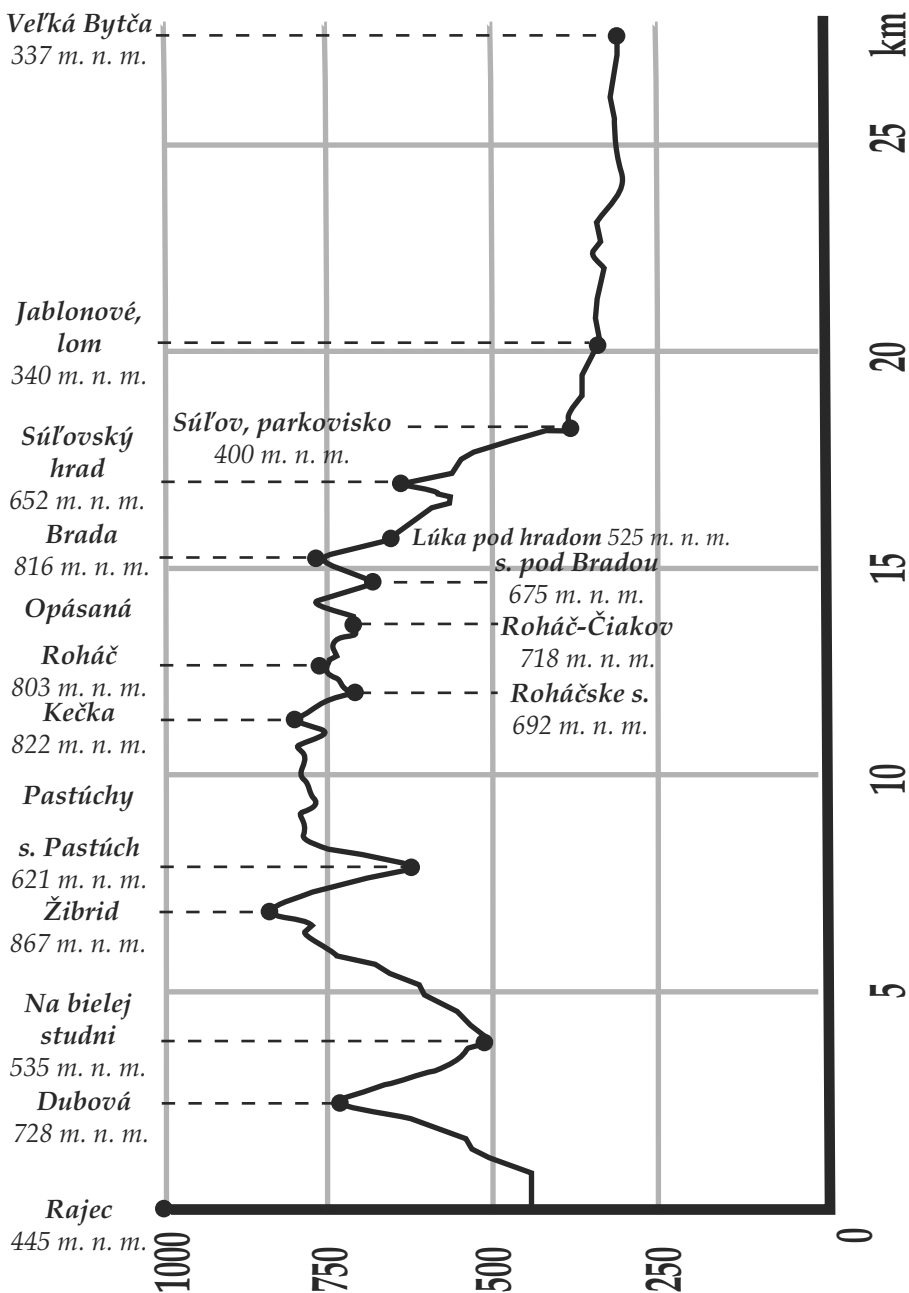
06:45 – Ceremoniál prosieb k Pánovi a všetkým Svätým;

Koniec: Veľká Bytča – Rodný dom prezidenta Msgr. ThDr. Jozefa Tisu

12:05 – Ceremoniál zloženia poklony;

V. Profil terénu (diagram)

CEREMONIÁL ZASVÄTENIA DO TAJOMSTVA PÚTE

revádzač stojí po pravej strane busty prof. JUDr. Ferdinanda Ďurčanského v Rajci (v pravej ruke má faklu, v ľavej zas toto ordinárium), vlajkonosič stojí po jeho pravej ruke, páža zas po ľavej strane busty (v ľavej ruke má benediktínsky kríž s korpusom, v pravej zas reliquiár s ostatkami mučeníka Jozefa Tisu), správca stojí po jeho ľavej ruke, účastníci stoja v tichosti zoradení oproti nim, pokrývky hlavy majú zložené.

Na začiatku *tohto ceremoniálu* spájajú páža i prevádzač svojimi replikami pútnikov s duchovným odkazom našich predkov, ktorý, uchovaný v slove, menil rôzne v čase svoju formu.

[1] Páža ako prvé zdraví pútnikov tradičným kresťanským pozdravom po latinsky, čím sa odpoveďou pútnici prihlásia k prvopočiatku Cirkvi katolíckej a k jej Zakladateľovi a jedinému pravému Bohu, Ježišovi Kristovi (r. 33), k prvým kresťanským mučeníkom prenasledovaným v pohanskom Ríme (do r. 313) a k univerzálnemu jazyku Cirkvi, ktorým má zostať latinčina dodnes.

[2] Prevádzač začína svoj prejav prvými slovami **sv. Evanjelia podľa sv. Jána** v prvom zapísanom znení nášho jazyka (9. stor.) – v liturgickej staroslovenčine (Jn 1, 1), a pútnici sa, odpovedajúc mu druhým veršom toho istého sv. Evanjelia taktiež v staroslovenčine, prihlásia ku cyrilo-metodskému apoštolátu medzi starými Slovenmi a k vyvedeniu

našich predkov z temných bludov pohanstva skrz svetlo Slova, ktoré sa *Telom stalo*.

[3] Prevádzač ďalej zdraví pútnikov slovami [Spev prvý, verše 178-179], ktorými sa Konštantín, sv. Cyril, prihovára v básnickej *Cirillo-metodiade* (r. 1835) **Jána Hollého (1785-1849)** k byzantskému cárovi Michalovi III. (v r. 862), ktorý na **Rasticovu (820?-870)** žiadosť predvoláva si učených solúnskych bratov, aby ich poslal na naše územie kázať v našom jazyku, aby nám v našom jazykom vysvetlili pravú kresťanskú vieru.

Prevádzač sa pozdravom zaväzuje prevziať počas Memoriálu na seba cyrilo-metodský kríž apoštolátu medzi pútnikmi.

[4] Pútnici v odpovedi vítajú slovami kniežaťa Rastica z **Hollého Cirillo-metodiady** [Spev prvý, verše 321-322] **solúnskych bratov** vo Veľkoslovenskej ríši (r. 863), a tým prijímajú apoštolát prevádzača medzi nimi počas Memoriálu a spájajú sa s najstaršou slovenskou

diecézou so sídlom v Nitre, ktorú zriadil pápež Ján VIII. v roku 880 bulou *Industriae tuae* a s veľkolepou starobyľou kresťanskou ríšou našich predkov, ktorej kultúra a jazyk prežili vďaka múdreému rozhodnutiu panovníka Rastica tisíc rokov, aby mohli byť básnikom Hollým oslávené v prvý raz v moderných dejinách kodifikovanej podobe nášho jazyka - v **bernolákovčine** (r. 1787) katolíckeho kňaza a slávneho národného buditeľa **Antona Bernoláka (1762-1813)**.

[5] Napokon prevádzcač víta pútnikov v **štúrovčine**, v historicky druhej kodifikovanej podobe nášho jazyka (r. 1846) evanjelickým jazykovedcom a národným buditeľom, **Ludovítom Štúrom (1815-1856)**, užívajúc pritom verše ideológa austroslavizmu a veľkého slovenského básnika, **Jána Kollára (1793-1852)**, z jeho básnického veľdiela *Slávy dcera* (r. 1832).

Alúzia na Kollára nie je prihlásením sa k jeho duchovnému odkazu, ale naopak, užitie jeho slov v štúrovčine, je pripomienkou jeho bludu a symbolom triumfalizmu slovenského živlu nad renegátstvom, národnou zradou a konceptom čechoslováckej identity, s ktorými v spoločnom štáte s Čechmi zápasila aj hlinkovská generácia.

[6] Prevádzcač následne zdraví pútnikov pozmeneným znením orolskej zdravice, zámerom

rozšírenia ktorej je upriamenie pozornosti pútnika na večné hodnoty, akými sú Boh ako Kristus a Pravda ako Jeho kráľovstvo, ktorým postaviť sa na stráž je hodno v každom veku a v každej dobe.

Pútnici napokon spojac sa v odpovedi s prevádzcačom slovami *Stráž!*, prihlásia sa orolskou zdravicou k úspešnej politike hlinkovských ľudovcov, vodcovia ktorých slávnostne obnovili slovenskú svojbytnosť najskôr 6. októbra 1938 a neskôr potvrdili i tradíciu slovenskej štátnosti 14. marca 1939.

Kristu-Kráľu na stráž!

Desať minút pred polnocou sa začína otvárací obrad memoriálu nasledujúcimi slovami: /obráť list/

Páža: Laudetur Iesus Christus! [1]

Pútnici: In sæcula! Amen. [1]

Prevádzzač: Iskoni bjaše slovo, i Slovo bjaše ot Boga, i Bog bjaše Slovo. [2]

Pútnici: Se bje iskoni ot Boga. [2]

Prevádzzač: Bud' Bohu chvála daná, že ve dobrém srdci Slovenov toľkú kresťanskú rozpálil známoti žadosť. [3]

Pútnici: Zdrav bud', Konštantíne, bud' iž zdrav bratre, Metode, zdrav bud' i váš císar, vrúcné čo prosbi visľichnul! [4]

Prevádzzač: Vitaj Ti, ktorí si prišjeu pred tvár predkou sláviť slávne slávu Slovenou slávnich! [5]

Pútnici: Sláva! Sláva! Sláva!

Prevádzzač: Vitaj Ty, ktorý si pripravený postaviť sa na stráž Kristu-Kráľu, Cirkvi, národu i rodine! Kristu-Kráľu na stráž! [6]

Pútnici: Stráž!

Prevádzzač: Nijakého iného zmyslu totiž nemá ísť v noci lesom, lež zmyslu prípravy. A príprava, tá je podstatou Memoriálu mučenika Jozefa Tisu. Čo teda môžeš čakať? O akú prípravu to vlastne pôjde?

Memoriál mučenika Jozefa

Tisu je 25-kilometrovou nočnou **púťou** cez hustý tmavý les z Rajca do Veľkej Bytče, ktorá **má byť každým jedným účastníkom obetovaná na úmysel vyzdvihnutia mučenika Jozefa na oltár**. Tvoje očakávania teda nemali by v prvom rade smerovať k pocitom vzrušenia a dobrodružstva z budúceho zažitia nového, ale skôr by si sa mal v nich zamerať na hľadanie svojho osobného, vnútorného vzťahu k obeti mučenika viery katolíckej a národa slovenského - Jozefa. Zladiť svoje očakávania s pravou podstatou veci je tou najdôležitejšou zložkou nielen prípravy, o ktorej bola reč, ale i celého nášho života. Je dôležité, predtým než vstúpiš na pôdu Memoriálu, aby si pamätal, prečo si dnes vlastne v lese, prečo podnikáš pre vonkajší svet vskutku absurdný tento výpad proti noci.

Čakať teda máš a musíš istý druh sebazaprenia najmä v únave, menšej bolesti, strachu, vnútornej pochybnosti či v nerozhodnosti, s ktorou sa častokrát pri strate návěstidla z dohľadu budeš stretať.

Teda samotný priebeh púte je ďalšou zložkou prípravy, ktorá započala prípravou Tvojho ducha na očakávanie, pokračuje prípravou Tvojho ducha na únavu, drobnú bolesť, strach, vnútornú pochybnosť a nerozhodnosť a končí prípravou Tvojho ducha na tvrdý stret s realitou, keď si v cieli spomenieš na všetky svoje slabosti, ktoré Ťa počas noci a dňa sužovali a premáhali a Ty si im bol podľahol.

Týmto životom pripravuješ sa teda do života budúceho veku, ku ktorému vedie veľmi úzky chodník po strmom svahu zahalenom krovím a tmou. Ale neboj sa, veď si dobre pripravený! Pútnik, prečo potom ale Tvoja tvár po týchto slovách zosmutnela? */Uvádzač sa po týchto slovách presunie aj s fakľou za skupinu pútnikov./*

Pútnici: Ach, beda mne nešťastnému, - hriešnikovi preveľkému, - hľa, pre moje previnenie - trpí Ježiš umučenie.

Páža /hlbokým hlasom; zdvíha kríž nad hlavy pútnikov/: Kto je toho príčina, - že na kríži umiera?

Prevádzáč /robí fakľou za zástupom 3-krát znamenie kríža/

Pútnici: Hrôza v mojom srdci vstáva, - keď sa Ježiš na smrť dáva; - od Judáša je zradený - a falošne poľúbený.

Páža /hlbokým hlasom; zdvíha kríž nad hlavy pútnikov/: Kto je toho príčina, - že na kríži umiera?

Prevádzáč /robí fakľou za zástupom 3-krát znamenie kríža/

Pútnici: Ach, jak Kristus je viazaný -

ukrutnými reťazami, - vojaci ho bijú zlostne, - udierajú neľútostne.

Prevádzáč /hlbokým hlasom; robí fakľou za zástupom 3-krát znamenie kríža/: Kto je toho príčina, - že na kríži umiera?

Páža /hlbokým hlasom, dvíha relikviár nad hlavy pútnikov/: Kto bol toho príčina, že pod krížom umrel i ten, koho kosti moja ruka zoviera?

Prevádzáč: Ó, ľude môj, národe môj, azda som ja nepriateľ tvoj, že ma na smrť odsudzuješ?

Pútnici: Spochiň vodca náš v tej dobe, v svojom tmavom, tichom hrobe.

Prevádzáč: Ja som Ti dal berlu do rúk, mne ty za to hrozný trest múk. Ja som Ti dal hodnosť trónu a ty ztrníš mne korunu.

Páža: Kto bol toho príčina, že slovenský Veľký piatok práve sa nám začína?

Prevádzáč: Toľké muky, bolesti, trápia Krista Pána, ľudské hriechy, neresti, Ježiša vždy rania; každý ľutuj Ježiša, ktorý z kríža hľadá, jeho oči rozlíšia dobré od zlých rady! Buďte ticho, pútnici, od polnoci do rána a premýšľajte, hriešnici, čo odpoveď postráda!

Páža /relikviár i kríž drží nad hlavami pútnikov a čaká na zvony polnoci, kedy dav pomkne k púti/: Verní sebe -

Pútnici: ...svorne napred!

/Pútnici sa vydajú v tichosti na púť podľa vytýčenej trasy. Snažia sa nerozprávať až do ranného príchodu na Roháčske sedlo (6:45), ale premýšľajú: Kto je toho príčina, - že na kríži umiera?/

VI. Vysvetlivky a legenda

	miľník A etapy;		cieľ etapy na mape
	miľník B etapy;		počiatkové miesto a smer cesty etapy na mape
	časová dĺžka etapy;		trasa etapy na mape
<i>po zelenej</i>	словнэ vyjadrenie farby nasledovanej turistickej značky počas etapy;		trasa núdzového zostupu do najbližšej osady na mape
	vzdialenosť medzi bodom A a B etapy		výškový diagram terénu etapy
	výška stúpania v etape		
	výška klesania v etape		

VII. Trasa po etapách

.....nočná časť

Ul.: Nádražná, Kostolná, Bystrická;
vedľajšia cesta, miňame odbočku na term. kúp. spravo a ďalej i trafostanicu, popod el. vedenie rovno popri hustej krovinе do poľa. Ťažké strmé stúpanie po kamenisto-blatovom podloží, nebezpečné pri daždi, v úzkom priechoде pomedzi húštinu; totožné klesanie na lúku, cestou cez Jasenovský potok. Z čistinky s chatkami cez lávku vojdeme do lesa; miernejšie tempové stúpanie; širšie chodníky, dobre viditeľné značenie;

00:00

RAJEC -
BUSTA PROF. JUDR.
FERDINANDA ŽURČANSKÉHO

 1¾ h.

po zelenej

 4,43 km

 332 m

 242 m

01:45

NA BIELEJ STUDNI
(Chatky pod Žibridom)

 1¾ h.

po zelenej

 2,49 km

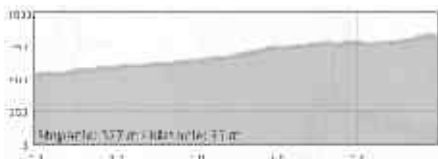
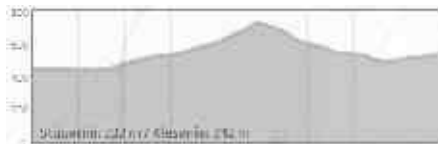
 327 m

 35 m

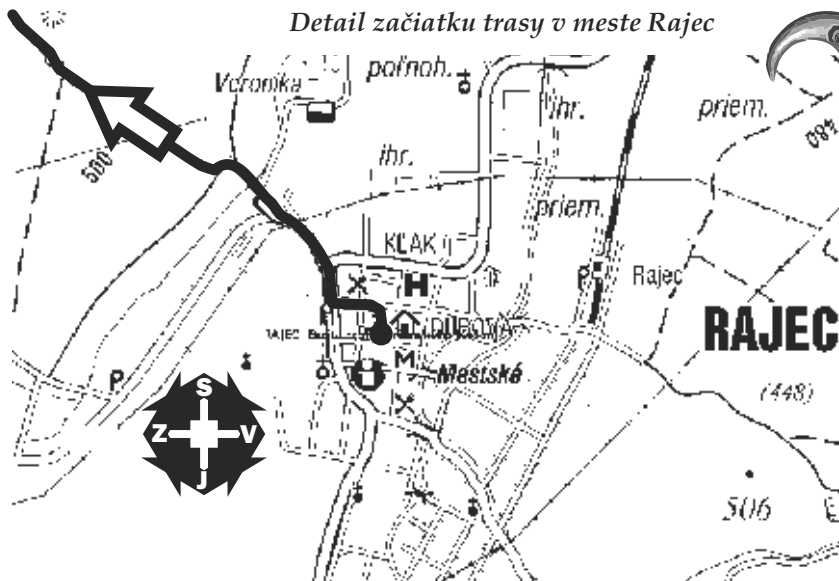
03:30

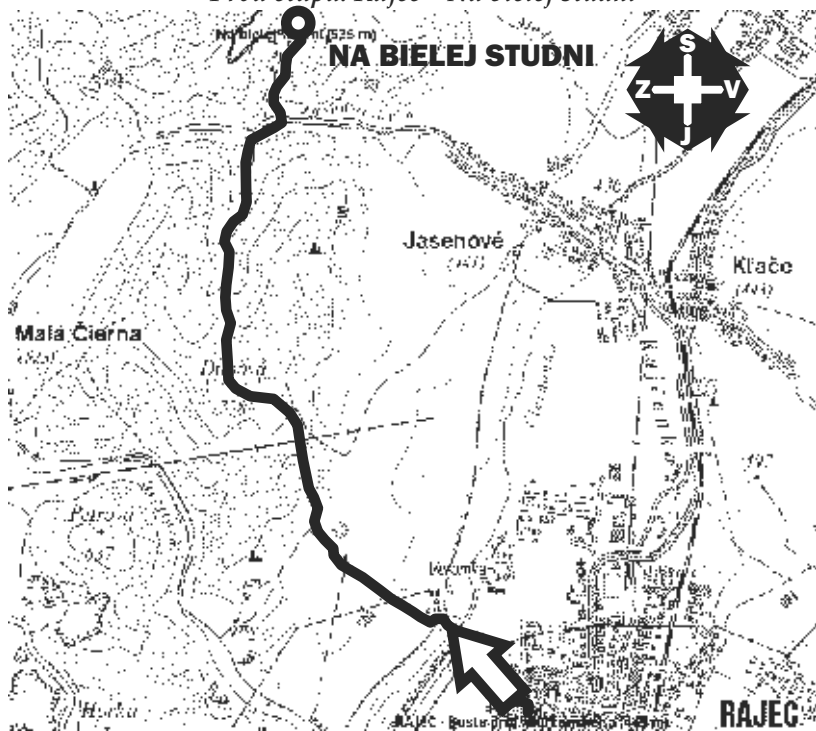
ŽIBRID

Detail začiatku trasy v meste Rajec

Prvá etapa: Rajec - Na bielej studni

nočná časť

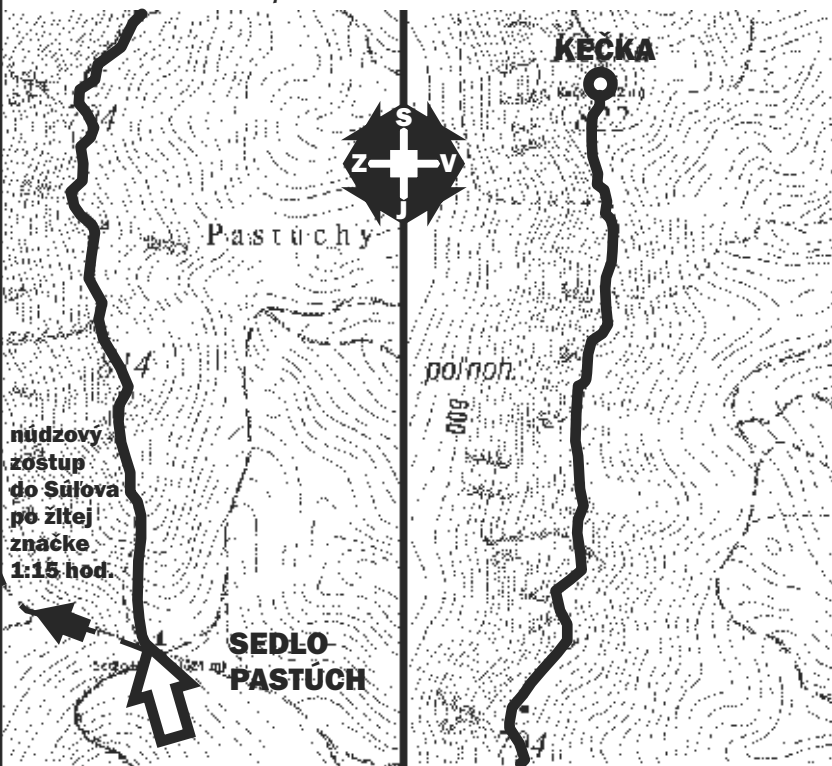
Druhá etapa:
Na bielej studni - Žibrid

Tretia etapa:
Žibrid - Sedlo Pastúch

Štvrtá etapa: Sedlo Pastúch - Kečka

Prudšie klesanie do sedla hustejším lesom; značenie ešte dobre viditeľné;

03:30 ŽIBRID

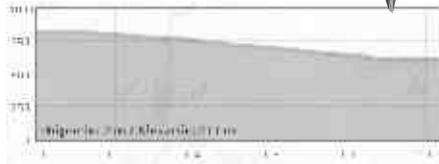
 ½ h.

po zelenej

▼ 1,03 km

▲ 2 m

▼ 213 m

Najnáročnejšia časť púte! Opakujúce sa stúpanie a klesanie po členitom hrebeni s hustým lesným

porastom po miestami kamenistom podloží, najmä však s vydutým koreňovým systémom, pozor na zakopnutia!

Pozor na po ľavej strane opakujúce sa bralá, povedľa ktorých vedie strmý skalný úplaz! Hrozí strata značky a zablúdenie!

04:00 SEDLO PASTÚCH

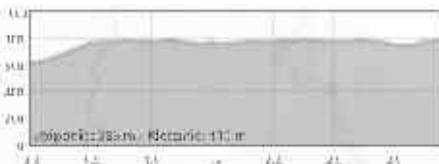
 1¾ h.

po zelenej

▼ 3,38 km

▲ 286 m

▼ 110 m

Terén a náročnosť prípodobné predchádzajúcemu úseku; kolom piatich-šiestich dominantných bralí po ľavej strane klesanie do sedla; pozor na stratu značky a podložie pod nohami!

05:45 KEČKA

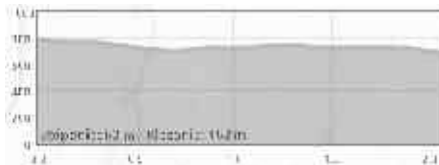
 1 h.

po zelenej

▼ 2,08 km

▲ 62 m

▼ 162 m

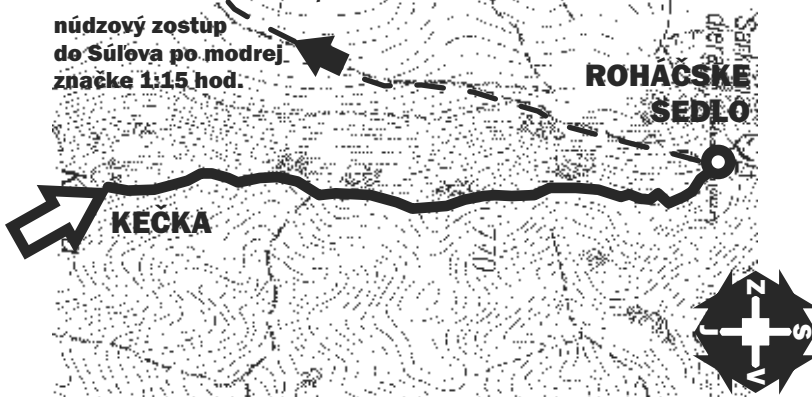
Počkaj na celú skupinu!

06:45 ROHÁČSKE SEDLO

07:15 30 MINÚTOVÁ PRESTÁVKA

Piata etapa: Kečka - Roháčske sedlo

núdzový zostup do Súľova po modrej značke 1:15 hod.

.....nočná časť

CEREMONIÁL PROSIEB K PÁNOVI A VŠETKÝM SVÄTÝM

otom ako všetci pútnici dorazia k Božím mukám a altánku na Roháčskom sedle a tu sa zhromaždia a občerstvia, môže sa začať tento ceremoniál.

Prevádzач kľací čelom ku krížu, páža je mu za chrtom, ale obrátené čelom k pútnikom, ktorí sú pred nimi zhromaždení a upínajú zrak na veľký kríž. Pamätné odznaky sú zložené medzi veľkým krížom a prevádzáčom.

Páža: Pochválen buď Ježiš Kristus!

Pútnici: Naveky amen!

Prevádzач /kľaciac pred krížom nahlas sa prežehná/: V mene Otca, i Syna i Ducha Svätého...

Pútnici /prežehnajú sa/: Amen.

Prevádzач: Kristu-kráľu na stráž!

Pútnici: Stráž!

Páža: Hľa, pútnici, Váš Boh sa Vás znovu pýta;

Prevádzач: Kto je toho príčina, - že na kríži umiera?

Pútnici: Ja som toho príčina, môj hriech Krista na drevo pripína.

Páža: Priznali ste, tak teraz oľutujte!

Pútnici /pokľaknú a odriekajú

Confiteor: Vyznávam všemohúcemu

Bohu, - blahoslavenej Márii, vždy

Panne, - blahoslavenému Michalovi

archanjelovi, - blahoslavenému

Jánovi Krstiteľovi, - svätým

apoštolom Petrovi a Pavlovi, -
všetkým svätým a Vám, bratia a
sestry, že som veľa zhrešil
myšlienkami, slovami, skutkami /tri
razy sa udrú v prsia/ svojou vinou, -
svojou vinou, - svojou preveľkou
vinou. Preto prosím blahoslavenú
Máriu vždy Pannu, - blahoslaveného
M i c h a e l a a r c h a n j e l a , -
blahoslaveného Jána Krstiteľa, -
svätých apoštolov Petra a Pavla, -
všetkých svätých a Vás, bratia a
sestry - modlite sa za mňa k Pánu
Bohu nášmu.

Páža: Kyrie eleison!

Pútnici: Kyrie eleison!

Páža: Christe eleison!

Pútnici: Christe eleison!

Páža: Kyrie eleison!

Pútnici: Kyrie eleison!

Prevádzач: Zmiluj sa nad nami, ó,

Pane, hľa, predvádzam pred Teba tých, čo úprimne ľutujú. Chcú Teba a Tvoj nebeský zástup prosiť, veď Ty si so svojimi anjelmi na príhovor našich svätých predkov previedol túto družinu bezpečne tmou a máš z nich tuná svedkov.

Pútnici: Chvála Tebe Kriste!

Prevádzač /začína odriekať modlitbu Ku všetkým svätým/: Ó, šťastní boží sluhovia,

Páža: tam v jasnej nebies výši,

Prevádzač: vy anjelov ste druhovia,

Páža: ste s nimi v božej ríši.

Prevádzač: Čo trápilo vás na svete,

Páža: to zmenilo sa v radosť,

Prevádzač: tam viac o biede neviete,

Páža: neznáte bôle, žalosť.

Prevádzač: Už vaše slzy netečú,

Páža: premenili sa v perly,

Prevádzač: s ktorými ozdobené sú,

Páža: vladárske vaše berly.

Prevádzač: Za zbožný, vzorný život svoj,

Páža: odplatu hojnú máte,

Prevádzač: a za svoj čestný viery boj,

Páža: raj nebies prežívate.

Prevádzač: Svätí naši predkovia, tu stoja títo ľudkovia, aby i u Vás orodovali, aby ste mučeníka Jozefa medzi svoje nebeské zástupy prijali.

Pútnici: Slyšte nebesia!

Páža /začne prednášať báseň Slovenský veľký piatok/: Dnes život mlkne, duša tiež: | zrodil sa veľký sviatok, | krstený krvou výkupnou | - Slovenský veľký piatok. | Dnes kňaz a vodca náš dokonal na Golgote. | Žoldnieri hrali mariáš, | spievali o nahote, | však pozakryť sa nechceli: | rúcho im príliš

sväté. | Kiež aspoň po tej Nedeli | sa, blázni, priodiete, | keď z hrobu vstane zabitý | a dá vám - požehnanie.

Pútnici: Ja verím, viem to doista, | že Ty ho vzkriesiš, Pane. | Za Tebou dal sa poviazať | ten večer v Getsemane. | Nevedel katom prekážať, | keď vystierali dlane | a v tvár mu pľuli na posmech, | v šarlát ho priodiali | a od Annáša k Pilátu | drábom ho týrať dali. | Naoslep sveta v maškarách | satanov pozháňali, | by za justičné taláre | ich čierne duše kryli.

Prevádzač: Ty si bol, Pane, istotne | pri ňom v tej svätej chvíli, | keď Tebe vyznal: Ty si kráľ | a keď ho päťou bili, | že neodvetil beštii, | čo zázrak vidieť chcela. | Lež na čo všetko spomínať, | bolo by toho veľa, | a Ty to, Pane dobre vieš: | všetko si videl zblízka. | A Ty ho iste miluješ | a rovno z popraviska | ku sebe si ho povolal, | ako on volal Teba k Obeti svätej každý deň | a posledný raz dneska.

Pútnici: Ja verím, Pane, iste viem: | Ty si bol pri ňom v chvíli, | keď bez posily k Tebe zavolať | z poslednej žitia sily: |

Páža: Otče, dielo som dokonal | ráč prijať dušu syna | a odpusť vrahom úbohým, | bo nevedia, čo činia!

Prevádzač: Ty si naň, Pane, pohliadol: | „Len vypi, syn môj, kalich | až do dna. | Vykúp národ svoj! | Dnes budeš so mnou v raji.“ | I jeho by som vidieť rád | živého medzi nami.

Pútnici: To všetko, Pane, verím, viem, | i všetci pod Tatrami. | Tak cíti aj môj kamarát, | Však – čože budem tajiť? – | ja život príliš milujem | a žičím svojim drahým. | A preto – odpusť! – plačeme, | žiaľom nám duše nyjú | a čelá krížom značené | v pekelné brány bijú, | kým v srdciach hrozí zrodiť sa | bes pomsty ľúty, divý.

Prevádzzač: Ale Ty, Pane, nemáš r á d , | k e ď s ú d T v o j spravodlivý | predíš chce planý ortieľ náš | a kríži Tvoje plány. | Veď taký krátky je náš zrak | a krátko bolia rany, | a Tvoja ruka tak, či tak | každého nájde.

Prevádzzač /počas nasledujúcej dlhšej pasáže, ktorú číta páža, sa prevádzzač v duchu modlí/: *Pane, priviedol som pred Tvoju tvár týchto pútnikov, aby boli sami s Tebou, a aby ich bolo lepšie počuť, lebo ich úpenlivé prosby zanikali v bezbožnom svete, ktorý che byť bez Teba. My však chceme byť s Tebou a veríme, že s Tebou je i Tvoj verný kňaz Jozef, za ktorého dušu tu dnes prosíme väčšmi než za svoju. Ó, všemohúci Bože, ak je duša mučeníka Jozefa v očistci, prosíme Ťa, aby si jej odpustil a umožnil jej prísť do Tvojho kráľovstva za Tebou. Prosíme Ťa, večný Bože, ak bol Tvoj kňaz Jozef a náš vodca Tiso spasený skrze Tvojho syna, daj nám znamenie, ktoré by sa stalo znamením aj pre Tvoju Cirkev. Na znamenie požeňnaj nám a našim rodinám, aby tu zhromaždení pútnici v úprimnej láske sprostredkovali čo najviac života od Teba na tento svet a vychovali ho pre Tvoju Cirkev a slovenský národ. (3x) Svätý, svätý, svätý Pán Boh všetkých svetov.*

Plné sú nebesia i zem Tvojej slávy. Hosanna, hosanna, hosanna na výsostiach. Požeňnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.

Páža: Páni, | vy diabli v tógach odetí, | vy krvibažné zmije, | k vám pomsta Božia doletí | i bez čiar justície! | Vás národ kľatbou preklína | a Boh vás kruto stresce, | bo spravodlivosť jediná | vám dosiaľ ušla ešte, | a pravdu zabiť nevládmu pekelné pikle vaše. | Ja volám dneska do radu | mestečká, viesky naše | od venca Karpát k Dunaju, | z kopaníc na salaše. | Všetkých vás, bratia, zvolávam | a zaprisahám sväte: | Tri razy beda, beda vám, | ak svorní nebudete, | ak dáte zhynúť nádejám | a svätú Pravdu šliapať | kopytom šelmy krvavej, | abo blesk očí driapať | pazúrom dravca v skoku! | Nám všetkým, bratia, musí zrieť | plam jeho lásky v oku | a srdce žertvou zahorieť | a zbĺknuť večne v roku, | keď svitne svätý, slávny deň, | čo zrodil nový sviatok, | krstený krvou Tisovou – | Slovenský veľký piatok!

Páža /kým sa prevádzzač domodlí, páža si omočí svoje prsty v svätenej vode a prežehná sa nahlas/: *V mene otca... Nech teraz každý cez seba urobí znak veľkého kríža s rukou omočenou vo svätenej vode, ktorú Vám podám.*

Pútnici /pokľaknú pred svätenou vodou a prežehnajú sa/

Páža: Pútnik, sľúb tu pred Bohom, že všetky svoje bóle, drobné zaváhania,

zlyhania, vzrušenia z tejto púte, ale i očarenia z prírody, ktorú si nepoznal a z výhľadov na ňu, obetuješ v cieľi – ako trňom korunovaný dar, ktorý v sebe prinášaš – pamiatke na umučenie obesením duchovného vodcu slovenského národa – Jozefa Tisu, – ktoré sa na diablove pričinenie vykonalo 18. apríla 1947 v Justičnom paláci v Bratislave, a ktoré sa stalo príznakom Jozefovej životnej obety za Teba v národe a Tvoj život večný vo viere.

Pútnici/držiac sa za srdce a klačiac: Tak sľubujem!

Prevádzac: Pane, už sľúbili Ti i seba, viac nemajú. Dovoľ im teda oslavovať pred Tebou i pred celou svätou Cirkvou mučeníka viery katolíckej a národa slovenského – Jozefa Tisu.

Pútnici /odriekavajú Modlitbu za blahorečenie mučeníka Jozefa Tisu: Bože, ďakujem Ti, že Tvoja Prozreteľnosť dala slovenskému národu Jozefa Tisu. On svoj národ horlivo poučoval kázaním ako kňaz a vodca. On ho za ťažkých čias múdro a obozretne viedol ako prezident. On za Teba, za svoju vieru a svoj národ veľkodušne podstúpil mučenícku smrť. Prosíme Ťa, povýš na oltár tohto nášho neohrozeného obrancu viery a mučeníka za Boha a národ. Daj ho nášmu veriacemu slovenskému národu za nebeského patróna. |

Páža: Modlime sa;

Pútnici: Všemohúci večný Bože, Ty si zapálil srdce Tvojho mučeníka Jozefa veľkou a neohrozenou láskou a vernosťou k viere a k svojmu

milovanému národu. Ty si od neho žiadal, aby priniesol tú najvyššiu obeť položením svojho vlastného života na oltár Cirkvi a otčiny. Vrucne Ťa prosíme, prinavráť slovenskému národu na orodovanie nášho mučeníka Jozefa, našu stratenú slobodu a obráť tých, ktorí prenasledujú náš národ a jeho veriaci ľud. | Prosíme Ťa, obráť aj všetkých tých, ktorí zaslepeno rozsievajú a rozširujú bezbožný komunizmus, liberalizmus a relativizmus. Otvor im oči a prived' ich ku viere. Učiň, aby ateistický a neľudský nový svetový poriadok bol čím skôr premožený, aby si Ty nad ním čoskoro definitívne zvíťazil. Daj, aby sa celé poblúdené ľudstvo čím skôr spamätalo a prinavrátilo k Tebe, svojmu jedinému a pravému Bohu. | Panna Mária, oroduj za oslobodenie slovenského národa a celého sveta od bezbožného nového svetového poriadku. | Udeľ mi tiež, dobrotiví Bože, na orodovanie nášho mučeníka Jozefa osobitnú milosť, o ktorú Ťa prosím... /minúta ticha: prednesenie svojej prosby/ |

Páža začne, pridajú sa pútnici: Nech je vyslyšanie našich prosieb na jeho orodovanie dôkazom, že si praješ, a b y b o l v y h l á s e n ý z a blahoslaveného a svätého. | **Pater noster**, qui es in caelis, | sanctificetur nomen tuum. | Adveniat regnum tuum. | Fiat voluntas tua, | sicut in caelo, et in terra. | Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, | et dimitte nobis debita nostra, | sicut et

nos dimittimus debitoribus nostris. | Et ne nos inducas in tentationem, | sed libera nos a malo. Amen. | **Ave, Maria, gratia plena;** | Dominus tecum: | benedicta tu in mulieribus, | et benedictus fructus ventris tui Iesus. | Sancta Maria, Mater Dei, | ora pro nobis peccatoribus, | nunc et in hora mortis nostræ. Amen. | **Gloria Patri et Filio,** | et Spiritui Sancto, | sicut erat in principio et nunc et semper | et in sæcula sæculorum, Amen.

Prevádzzač: Sedembolestná Patrónka Slovenska,

Pútnici: ...oroduj za nás i za slovenský národ a vypros mu slobodu!

Prevádzzač: Svätý Cyril a Metod,

Pútnici: ...orodujte za nás i za slovenský národ a vyproste mu slobodu!

Prevádzzač: Slovenský mučeník viery katolíckej a národa slovenského, Jozef Tiso,

Pútnici: ...oroduj za nás i za slovenský národ a vypros mu slobodu!

Prevádzzač: Amen!

Prevádzzač /po skončení sa modlí v duchu Nicejsko-carhradské vyznanie viery: Verím v jedného Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme, sveta viditeľného i neviditeľného. Verím v jedného Pána Ježiša Krista, jednorodného Syna Božieho, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi; Boha z Boha, Svetlo zo Svetla, pravého Boha z Boha pravého, splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty s Otcom: skrze neho bolo všetko stvorené. On pre nás ľudí a pre

našu spásu zostúpil z nebies. A mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom. Za nás bol aj ukrižovaný za vlády Poncia Piláta, bol umučený a pochovaný, ale tretieho dňa vstal z mŕtvych podľa Svätého písma. A vystúpil do neba, sedí po pravici Otca. A znova príde v sláve súdiť živých i mŕtvych a jeho kráľovstvu nebude konca. Verím v Ducha Svätého, Pána a Oživovateľa, ktorý vychádza z Otca i Syna. Jemu sa zároveň s Otcom a Synom vzdáva poklona a sláva. On hovoril ústami prorokov. Verím v jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev. Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov. A očakávam vzkriesenie mŕtvych a život budúceho veku. Amen.

Páža /spred kríža berie pamättné odznaky a odkladá ich späť do batohu, aby ich zniesol až do Rodného domu prezidenta Tisu so slovami/: Pútnici, ak ste sa vrúcne modlili, tieto dary ste sebe vyprosili.

Pútnici: Bohu vďaka!

Páža: Verní sebe –

Pútnici: ...svorne napred!

/Pútnici týmito slovami vstupujú do dennej časti púte; odteraz sa môžu medzi sebou voľne zhovárať, pričom by medzi pútnikmi mala panovať radostná atmosféra z práve vykonaného uzmierovania sa s Pánom Bohom a obetovania svojho utrpenia za dušu mučeníka Jozefa/.

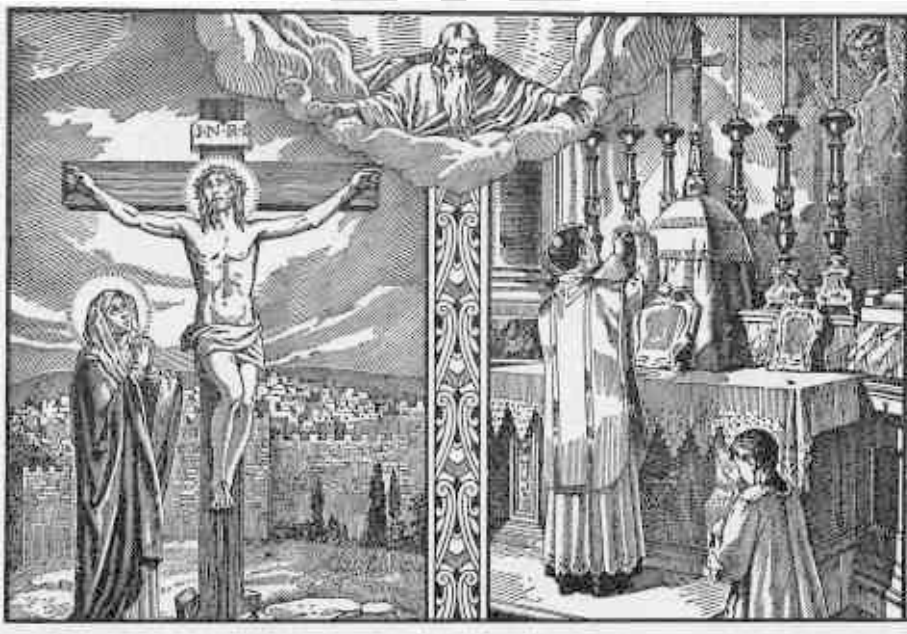
MISSA TRIDENTINA - KALVÁRSKA OBETA JEŽIŠA KRISTA

Milan Žiak

Ceremoniál prosieb k Pánovi a všetkým svätým je možné podľa okolností, ba priam sa vyžaduje v prípade priaznivých podmienok celkom nahradiť zádušnou sv. omšou v rímsko-katolíckom rite čias mučeníka Jozefa, tzv. Missa Tridentina, slúženou pod altánkom na Roháčskom sedle, respektíve obrad Ceremoniálu je možné vykonať po sv. omši. Memoriál bez slovenským kňazom riadne odslúženej sv. omši, Missa Tridentina, sprevádzaný len laickými Ceremoniálmi je nutné považovať za Memoriál konaný v núdzovom režime!

Mučeník Jozef Tiso vo svojej kňazskej horlivosti totiž nevýslovne miloval najsvätejšiu obeť svätej omše, to najkrajšie a najdokonalejšie, čo nám Pán Boh na tomto svete zanechal. V jeho časoch však nová omša (Novus ordo Missae) Pavla VI., ktorá sa od roku 1970 až do dnes slúži vo väčšine kostolov, neexistovala. Mučeník Jozef na oltári vykonával obnovenie zmiernej Kristovej obety v tradičnom

rímskom obrade. V obrade, ktorého počiatky siahajú až do dôb apoštolov, ktorého Kánon (najposvätnejšia časť sv. omše) bol definitívne usporiadaný už v 6.-7. storočí pápežom svätým Gregorom I., a ktorý nakoniec pápež svätý Pius V. v roku 1570 ustanovil za jediný obrad rímskej Cirkvi (s výnimkou tých, ktoré boli staršie ako 200 rokov). Udialo sa tak v období po

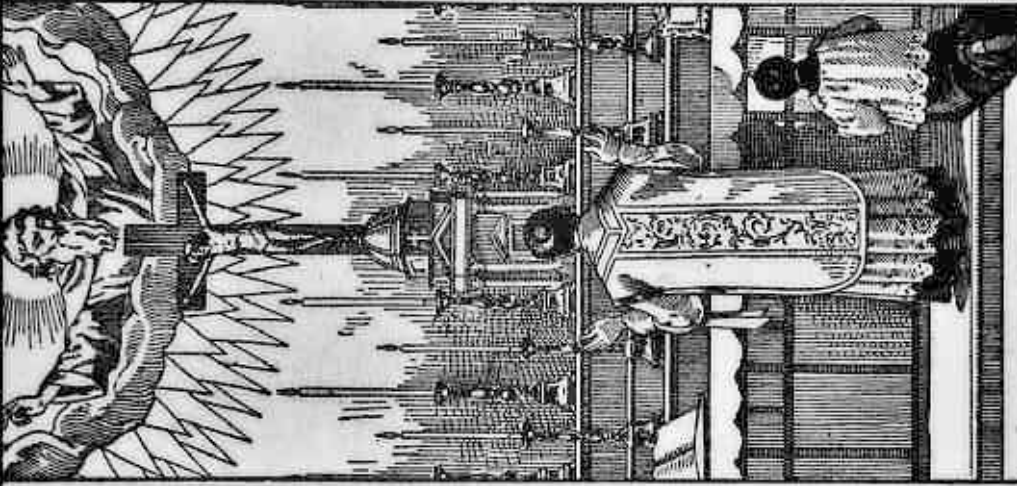

ZBOŽŇOVANIE

VĎAKYVZDÁVANIE

TRIDENTSKÁ
svätá omša

KAJÚCNOŠŤ

PROSEBNÍCTVO

Tridentskom koncile, preto sa zvykne táto sv. omša nazývať aj „tridentská“, prípade „omša sv. Pia V.“

Aj keď mnohí pokrokoví kňazi považujú tridentský obrad za prežitok, pápež Benedikt XVI. jasne hovorí, že tradičná svätá omša: „...je považovaná za vzácny poklad, ktorý je potrebné zachovať aj do budúcnosti.“ Pokladom je jednak pre svoj starobylý charakter, ale predovšetkým pre nesmiernu dôstojnosť a hĺbku jednotlivých úkonov dokonale vyjadrujúcich katolícku teológiu svätej omše ako Pánovej nekrvavej zmiernej obety, ktorú na oltári skrz kňaza obnovuje sám Kristus. Mnoho verných synov svätej Cirkvi v súčasnosti tento poklad objavuje, a tak sa tradičná svätá omša navracia do kostolov po celom svete.

Hlavný vnútorný rozdiel oproti novej omši teda spočíva v bohatších úkonoch a modlitbách, ktoré dokonale vyjadrujú obetný omšový charakter, úctu, pokoru a dôstojnosť. Ich vysvetlenie a preklady sa nachádzajú v starších modlitebných knižkách a misáloch pre laikov. Podľa nich môžu veriaci sledovať to, čo sa kňaz počas svätej omše modlí, prípadne si môžu vykonávať rôzne omšové pobožnosti. Vonkajších rozdielov je hneď niekoľko: tradičná svätá omša býva slúžená na starých oltároch, kňaz je teda otočený čelom ku krížu a k Bohu, fyzicky

prebývajúcemu vo svätostánku na oltári, čo má hlboký symbolický, ale aj praktický význam. Staršie kostoly boli stavané tak, aby bol kňaz zároveň otočený čelom k východu, ktorý od čias ranného kresťanstva symbolizuje vzkrieseného Krista. Takto sa dokáže počas sv. omše aj lepšie sústrediť, nerozptyľujú ho pohľady na ľudí, k nim sa otáča len vtedy, keď sa im vo sv. omši prihovára. Všetky texty a modlitby sú v tradičnej sv. omši latinské (Epištola a Evanjelium sa čítajú aj v národnom jazyku, v ktorom kňaz prednáša i homíliu/kázeň). Jednotlivé liturgické rity sa rozvíjali v troch jazykoch – hebrejčine, latinčine a gréčtine – v ktorých boli aj nápisy na prvom oltári, na Kristovom kríži. V západnej Cirkvi je latinčina úradným jazykom dodnes a jej používanie v liturgii má mnoho nadčasových, objektívnych opodstatnení. Latinský jazyk je jazykom mŕtvym, už sa nemení a nevyvíja ako živé jazyky. Pre nemennú katolícku vieru, pre zachovanie autenticity omšových tajomstiev je prirodzene najvhodnejší práve takýto nemenný jazyk. Latinčina je tiež jazykom posvätným a nesmierne krásnym. Už prví kresťania cítili potrebu oddeľovať posvätné od profánneho. Omšové tajomstvá sú v Cirkvi tým najposvätejším, preto je pri nich primerané používať jazyk posvätný a tajomný namiesto jazyka bežného, ktorým toľkí ľudia Pána Boha denne urážajú. Latinský jazyk je zároveň symbolom jednoty rímsko-katolíckej

Cirkvi. Úcta a zmysel pre posvätno sú vyjadrené aj tým, že počas celého Kánonu je v kostole ticho, i kňaz ho prednáša šepotom, čo dáva veriacim možnosť lepšie sa sústrediť a rozjímať nad najsvätejšími tajomstvami našej viery. Sväté prijímanie veriaci prijímajú výlučne na kolenách a do úst.

Spomenuli sme samozrejme len tie najzákladnejšie črty. Pre hlbšie poznanie tradičnej svätej omše a hodnotnú duchovnú účasť na nej je potrebná aj určitá prax, prípadne individuálne štúdium tejto problematiky. Všetko na väčšiu slávu Božiu a pre našu spásu.

Na tridentskej sv. omši sa môžete zúčastniť na nasledovných miestach na Slovensku:

BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

MARIANKA

- ✦ príležitostne
- ✦ P. Mgr. Marek Vadrna CCG

MOST PRI BRATISLAVE

- ✦ každú sobotu o 18:00 hodine
- ✦ ThDr. Stanislav Stohl, PhD

BRATISLAVA - VRAKUŇA

- ✦ Kostol Mena Panny Márie, Poľnohospodárska ulica (starý kostol)
- ✦ každú nedeľu o 16:00 hodine
- ✦ Missa cantata
- ✦ ThDr. Stanislav Stohl, PhD

BÁČ

- ✦ dvakrát do roka (v júni a v septembri)
- ✦ ThLic. László Sranko

TRNAVSKÁ ARCIDIECÉZA

GALANTA

- ✦ každý pondelok o 6:00 a príležitostne v sobotu o 8:30
- ✦ ThDr. Attila Józsa, Ph.D.

PRIBETA

- ✦ každú poslednú sobotu v mesiaci o 18:00 hodine (v letnom čase) a v 17:00 hodín (v zimnom čase)
- ✦ PaedDr. Károly Balogh

BANSKOBYSTRICKÁ DIECÉZA

KRŠKANY

- ✦ prvá a tretia sobota v mesiaci o 8:00
- ✦ Mgr. František Mašek
- ✦ Missale Romanum b. Joanni XXIII. 1962 AD

KOŠICKÁ ARCIDIECÉZA

STAKČÍN

- ✦ každú nedeľu o 11:00
- ✦ Mons. Doc. ThDr. Marián Čižmár, PhD

KECHNEC

- ✦ príležitostne
- ✦ Mgr. Dionýz Takács

Spoločným odchodom z Roháčskeho sedla sa začína denná časť púte; Vďaka úsvitu sa stáva terén prehľadnejším a menej náročnejším na pozornosť. Čelovky sú vypnuté a oči si zvykajú na denné svetlo. Načím sa však sústrediť na značku správnej farby, pretože táto oblasť je posiatá niekoľkými rúzcestiami a križujúcimi sa cestami. Hneď za Roháčskym s. sa nachádza výhľad Šarkania diera a ďalší sa nám naskytá z Roháča.

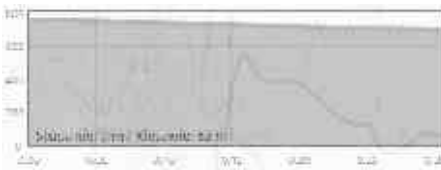
07:15 ROHÁČSKE SEDLO

 20 min.
po zelenej
↓ 0,67 km
▲ 76 m
▼ 9 m

07:35 ROHÁČ

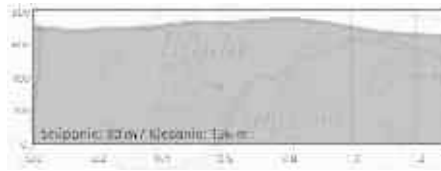
 10 min.
po zelenej
↓ 0,30 km
▲ 0 m
▼ 63 m

Pozor na zmenu značky: púť pokračuje po červenej z. Zostupujeme medzi dvoma sedlami blízko výhliadky Opášaná a cez Štefánikovu výhliadku. Skalný monument Brada obchádzame zo strany.

07:45 SEDLO ROHÁČ-ČIAKOV

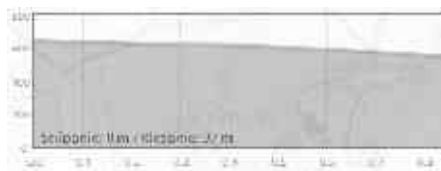
 ¾ h.
po červenej
↓ 1,30 km
▲ 80 m
▼ 136 m

Zostúpime ešte nižšie do ďalšieho sedla na čistinku s lavičkami, od ktorých sa nachádza prírodný prameň asi 100 metrov. Odtiaľto vstupuje na Náučný chodník Súľovské skaly Národnej chránenej oblasti..

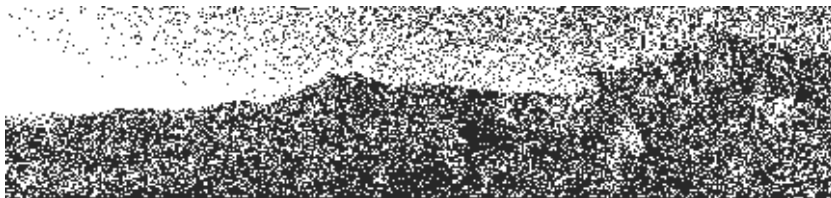
08:30 SEDLO POD BRADOU

 ½ h.
po červenej
↓ 0,85 km
▲ 0 m
▼ 97 m

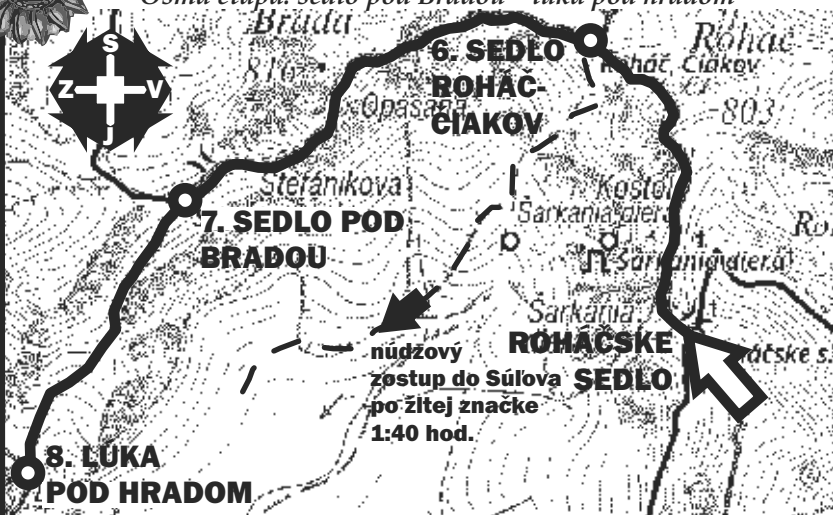
09:00 LÚKA POD HRADOM

denná časť

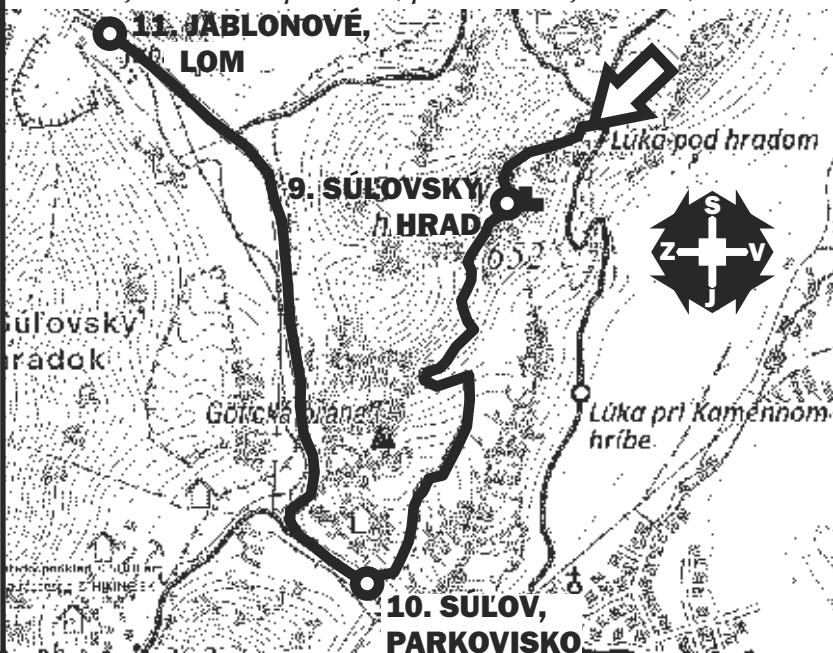

Šiesta etapa: Roháčske sedlo - sedlo Roháč-Čiakov
 Siedma etapa: sedlo Roháč-Čiakov - sedlo pod Bradou
 Ôsma etapa: sedlo pod Bradou - lúka pod hradom

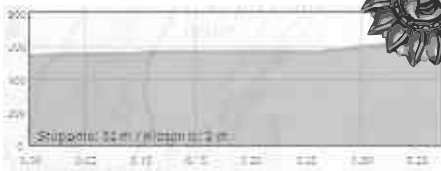
Deviata etapa: lúka pod hradom - Súľovský hrad
 Desiata etapa: Súľovský hrad - Súľov, parkovisko
 Jedenásta etapa: Súľov, parkovisko - Jablonové, lom

Pozor na zmenu značky! Z lúky pod hradom pokračujeme po zelenej zn., kde pod hradbami hradu začína strmšie stúpanie a popri tomto serpentínovom chodníku je po strane osadené železné zábradlie.

09:00 LÚKA POD HRADOM

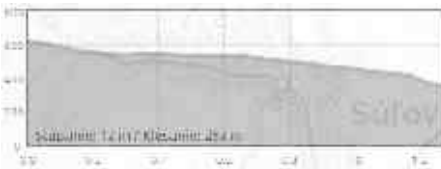
 20 min.
po zelenej
↓ 0,37 km
▲ 82 m
▼ 2 m

Zostup z hradu vedie cez bukový les a strmšie klesanie pomedzi skalnaté podložie. Po pravej strane míňame skalný masív Gotická brána, na kt. sa možno pozrieť z výhliadky.

09:20 SÚĽOVSKÝ HRAD

 ¾ h.
po zelenej
↓ 1,29 km
▲ 12 m
▼ 283 m

Odteraz sa ocitáme na hlavnej ceste, kde kráčať po okraji ľavej strany, označení reflexnou vestou. V Jablonovom pri mestskom úrade zahneť doľava a smerujeme ku kostolu týčiacom sa na vršku.

10:05 SÚĽOV, PARKOVIŠKO

 20 min.
↓ 1,68 km

10:25 JABLONOVÉ, LOM

 ¼ h.
↓ 1,13 km

Pútnici sa zastavia pred lurdskou jaskynkou a pozdravia Pannu Máriu.

10:40 JABLONOVÉ, LURDSKÁ JASKYNKA PANNY MÁRIE

10:50 10 MINÚTOVÁ PRESTÁVKA

denná časť

Detail obce Jablonové, lurdská jaskynka Panny Márie

denná časť

Dvanásta etapa: Jablonové, lom - Jablonové, lurdská jaskynka

Trinásta etapa: Jablonové, lurdská jaskynka - prípoj na hlavný tah

Od jaskynky sa vrátíme na obecnú cestu. Pokračujeme po asfalte rovno, až prideme k medzinárodnému cestnému ťahu. Dbáme na bezpečnosť a po ľavej strane v jednostupe pokračujeme cez obec Hrabové až k mostu cez Váh.

Prekročíme rieku a poza tlmiče hluku vstúpime na bytčianske sídlisko.

Sledujeme zelenú značku, kt. nás privedie pred kostol, kde zahneme doľava, prekročíme Petrovičku a po ľavej strane očakávame múry Rodného domu prezidenta Tisu.

10:50 JABLONOVÉ, LURDSKÁ JASKYNKA PANNY MÁRIE

 1/2 h.

 2,62 km

11:20 PRÍPOJ NA HLAVNÚ CESTU

 20 min.

 1,44 km

11:40 HRABOVÉ, POTRAVINY

 10 min.

 0,95 km

11:50 MOST DO VEĽKEJ BYTČE

 1/4 h.

 1,41 km

12:05 VEĽKÁ BYTČA - RODNÝ DOM PREZIDENTA MSGR. THDR. JOZEFA TISU

denná časť

16. RODNÝ DOM PREZIDENTA TISU

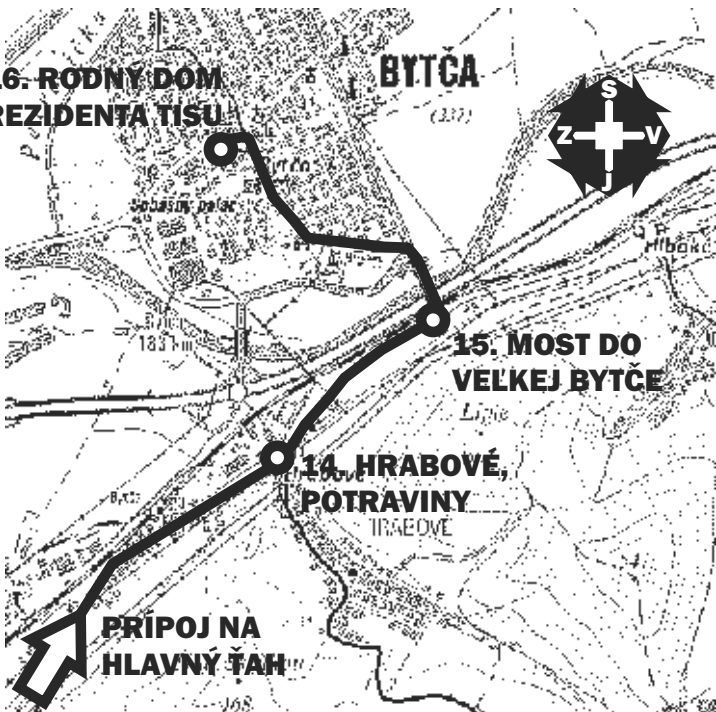
BYTČA

15. MOST DO VEĽKEJ BYTČE

14. HRABOVÉ, POTRAVINY

PRÍPOJ NA HLAVNÝ ŤAH

CEREMONIÁL ZLOŽENIA POKLONY

Ceremoniál zloženia poklony sa koná na Nádvorí mučeníkov národa v areáli Rodného domu prezidenta Tisu vo veľkej Bytči a mal by začať po dorazení všetkých pútnikov, avšak prevádzcač sa podľa okolností môže rozhodnúť ceremoniál vysluhovať postupne, ako budú pútnici prichádzať. V prvom rade je však potrebné, aby na ňom bol prítomný ten istý prevádzcač a to isté páža, ktorý v ten deň absolvovali s pútnikmi celú púť.

Počas ceremoniálu stojí **páža** v strážnej búde napravo od busty (ďalej od dverí do domu) a v kolíske z oboch dlaní (na rukách má biele rukavice) mu leží relikviár s ostatkami mučeníka Jozefa; ruky vystiera pred seba. **Prevádzcač** s oblečenými bielymi rukavicami na rukách stojí v strážnej búde naľavo od busty (bližšie k dverám).

Pred bustou horí kahanec.

Pútnici so zhasnutou sviecou postupne, pokľaknúc pred krížom a relikviou, vystupujú na betónové pódium; najskôr pristupujú pred **pážu** a bozkajú relikviár. Od horiaceho kahanca pred bustou si

pripália knôť svojej sviece a pristúpia pred prevádzcača.

Prevádzcač pripne na odev pútnika pamätný odznak s Kristogramom so slovami:

Vezmi na seba tento odkaz predkov!

Následne prevádzcač udrie primerane pútnika po líci z pravej strany so slovami:

A pamätaj naň!

Pútnik mlčí.

Prevádzcač ho pozdraví: **Kristu-Kráľu na stráž!**

Pútník odpovie: Stráž!

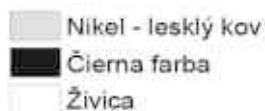
Pútník podíde k pamätnej tabuli vedľa dverí, aby pod ňu položil svoju horiacu sviecu.

Až teraz **pútník** vstupuje do pamätnej izby v Rodnom dome prezidenta Tisu, kde na neho čaká zaslúžené občerstvenie.

V tento deň sú mu v dome prístupné všetky miestnosti a všetko vybavenie a v prípade potreby i nocľážné priestory.

Získaný pamätný odznak by mal pútníkovi pripomínať jeho obnovenie.

Je čierny ako les, ktorým pútník kráčal, čierny ako smrť, ktorá mučeníkovi Jozefovi vzala život, ale zároveň je bielym znakom Kristovho prisľúbenia pre život budúceho veku. Prisľúbenia, ktorého dedičom má možnosť stať sa i sám pútník svojim cnostným životom v borbe za Boha, národ a rodinu; čo je oným odkazom našich

predkov, ktorý prijíma od prevádzča a fackou si má zapamätať na celý život.

Pútník má odznak hrdo prijať a nosiť ho, nech sa ešte mnohí pri pohľade naň pýtajú na tú dobrú novinu obnovenia, ktorú si s ním z lesa priniesol pútník do ďalšieho života.

Ceremoniál je potrebné v duchu **Valkových Slovenských národných pútí za mučeníka Jozefa Tisu do Altöttingu** ukončiť spoločným spevom nasledovných dvoch hymnických piesní:

Hej, Slováci

*Hej, Slováci, ešte naša
slovenská reč žije,
Dokiaľ naše verné srdce
za náš národ bije.*

*Žije, žije, duch slovenský,
bude žiť naveky,
Hrom a peklo, márne vaše
proti nám sú vzteky!*

Kto za pravdu horí: /3. a 4. strofa/

*Kto si stojí slovu, čo priam zhrkne svet,
komu nad statočnosť venca v nebi niet,
koho dar nezvedie, hrozba neskloní:
tomu moja pieseň slávou zazvoní.*

*Pán Boh sľachetnosti nebo vystavil,
večné on pre podlosť peklo podpálil;
kto ctí pravdy božskej Božské zákony:
tomu moja pieseň slávou zazvoní.*

POSLEDNÉ MINÚTY ŽIVOTA

o. Osuský

Dr. Tiso si želal mať pri sebe kapucína. Predložili siedmich pátrov, z ktorých Národná bezpečnosť schválila troch, medzi nimi p. Hilára. V kláštore medzi troch hodili lós a ten padol na p. Hilára, ktorý sa vybral do väznice večer okolo šiestej hodiny. Dr. Tiso našiel v hovorni, kde sa lúčil so svojimi sestrami. Bol nezvyčajne spokojný, potešoval druhých, hlas sa mu vôbec netriasol, ani neplakal, hoci návštevníci vzlykali. Neprijal nijakú večeru. Potom vstúpili do cely na treťom poschodí. Cela bola otvorená, ako je zvykom pred popravou. Na chodbe pred celou bola lavica, na ktorej sedela stráž troch mužov: dvaja z nich boli katolíci, veliteľ evanjelik. Toho poslali spať a tí dvaja katolíci si boli priniesli modlitebné, celkom nové knihy, aby bdeli s Dr. Tisom. Do deviatej hodiny čas sa minul rozhovorom. P. Hilár rozprával, čo bolo vonku počuť a ako sa pán prezident mal v Rakúsku a tuná. Na Slovensku s ním slušne zaobchádzali. O desiatej zišiel do hovorne, lebo sa s ním prišli rozlúčiť obhajcovia. Potom sa prichystal na spoveď. P. Hilár zatvoril dvere. Vtedy tam bol aj ten evanjelický veliteľ, ktorý chcel vstúpiť a načúvať. P. Hilár a dvaja strážcovia ho zahnali. Dr. Tiso potom pokračoval v spovedi po latinsky. Po spovedi bol čas modlitby. Chvíľami sa modlili ústne,

potom Dr. Tiso meditoval a zasa sa modlili nahlas. V tom čase sa začalo aj podpisovanie. Tí katolícki dozorcovia si dali podpísať nové modlitebné knihy. P. Hilár doniesol mnoho obrázkov, ktoré Dr. Tiso podpísal. Boli to sväté obrázky. Na dva obrázky p. Hilár napísal heslá: „**Idea mučeníctvom víťazi**“. Na druhom „**Všetko do času - Boh je naveky**“. Tieto heslá krásne charakterizujú Tisovo vnútro niekoľko hodín pred popravou. Potom si p. Hilár spomenul na odkaz. Poprosil Dr. Tisu, aby mu nadiktoval odkaz slovenskému národu. Dr. Tiso diktoval, p. Hilár ho potom čítal. Potom Dr. Tiso opravil jedno slovo: „Cirkvi katolíckej“ na „**Cirkvi Kristovej**“, aby zahrnul aj evanjelikov. Potom podpísal odkaz. Bolo to o tretej hodine ráno.

Poprava mala byť ráno o 4:30. Nastala príprava na sv. omšu. Zostúpili na druhé poschodie do väzenskej kaplnky. Dr. Tiso slúžil sv. omšu. P. Hilár ministroval. Po omši sa rozlúčil s p. Hilárom, lebo nechcel robiť nijaký cirkus pred ostatnými. Potom si urobil poďakovanie. To sa predĺžilo do 5:15, lebo len vtedy bolo všetko prichystané na popravu. Dr. Tiso rezko zostúpil na dvor. Podľa predpisov mali ho dať do okov, ale tí katolíci to ani nemienili, aj p. Hilár sa upieral. Potom veci šli veľmi rýchlo. Pod šibenicom prečítali zamietnutie milosti. Potom nastala poprava. O 5:30 bolo všetko skončené. Pri poprave bol štátny zástupca, sudca,

asi dvadsať vojakov, dvaja pomocníci, dozorcovia a p. Hilár. Smrť nastala rýchlo.

Toto je pravý obraz Tisov – končí list o. Osuský, ktorý vypočul P. Hilára koncom septembra 1948: „*Môžete si predstaviť, aký som bol dojatý. P. Hilár, krásna serafínska duša, mi to tak jednoducho rozprával a tým potordil, čo som vždy hlásal: nemodliť sa za Tisu, ale k Tisovi: zomrel ako svätý!*“

POHREB V RÉŽII ŠTÁTNEJ BEZPEČNOSTI

*Pavol
Čarnogurský*

Tisov pohreb sa konal o druhej hodine v noci cirkevným obradom, ktorý slúžil väzenský duchovný salezián Stašo. Cintorín bol pri všetkých vstupoch obsadený policajným strážnym zborom, keďže sa pri cintoríne zhromažďovala akademická mládež. Bola ešte vzrušenejšia než 29. októbra 1945, keď sa na bratislavských uliciach zjavili Tisové fotografie v putách.

Keď priniesli truhlu s Tisovými pozostatkami k hrobu - opis toho mi podával osobne riaditeľ Pohrebného ústavu v Bratislave pán Kováč - prokurátor, zastupujúci žalobcu dr. Šujana (Šujan mi to povedal v našom osobnom rozhovore tak, že svoj plášť vraj dal svojmu známemu a umožnil mu tak prítomnosť na pohrebe), dal

nad hrobom otvoriť rakvu, ale so skutočnými Tisovými pozostatkami. Tisová mŕtvola mala ešte na rukách vyšetrovaciu pásku.

Takto sa odbavil Tisov pohreb. Na hrob potom deň čo deň chodili návštevníci, skladali vence. Hrob bol zasypaný kvetmi. Koncom mája sme dostali do redakcie anonymne zaslaný výpis zo zápisnice zo zasadnutia ministerskej rady v Prahe 21. mája 1947. Nepamätám sa presne, ale myslím, že šlo o bod 7 zápisnice v znení: „*Místopředseda vlády Ján Ursíny vznesl dotaz na ministra vnitra Václava Noseka, zda je pravda, že pozůstatky dr. Jozefa Tisu byly zpopelněny a jejich prach byl rozsypem, což vyvoláva nesmýrné pobouření po čelem Slovensku. Na to odpověděl ministr Nosek: Ano, je to pravda. Po utišení Tisových stoupenců byl udělán pohřeb, že jeho pozůstatky byly pohřbeny na hřbitově Martinském v Bratislavě. Ale pak, když byl hřbitov vyprázdněn, pozůstatky byly vybrány a ve znění dohody o potrestání válečných zločinců byly pozůstatky spopelněny a jejich prach rozsypán.*“

Toto bolo v zápisnici. Mne to bolo hneď podozrivé, lebo mi Ursíny pri našom stretnutí o tom nič nepovedal. Na môj návrh sme šli osobne do Prahy spolu s dr. Justínom Štibraným, dr. Antonom Botekom, za členom vlády, vtedy ministrom unifikácií dr. Mikulášom Franekom, riaditeľom Mestskej sporiteľne v Bratislave, ktorého sme my navrhli za katolícku stranu DS. V Prahe som

mu dal prečítať výpis zo zápisnice so žiadosťou, aby potvrdil pravdivosť jej obsahu. S údivom si prečítal text a povedal: „*Iste , na tomto zasadnutí vlády som bol prítomný, ale na taký bod sa nepamätám. Ale veď ja tu mám zápisnicu z tohto zasadnutia, teda si overíme pravdivosť.*“ V zápisnici taký bod nebol. Zrejme išlo o pomylenie rozbúrenej slovenskej verejnosti, preto vypracovali tento dokument a poslali v prvom rade nám do redakcie. (Katolíckych novín – pozn. editora)

Až po rokoch pri rozhovore s dr. Rašlom som mu položil otázku, ako to bolo s Tisovými pozostatkami. Povedal mi dôrazne, že sa nachádzajú aj doteraz na Martinskom cintoríne tu v Bratislave. Ústredný výbor KSS vtedy poveril starostlivosťou o Tisov pohreb nejakého svojho zamestnanca, pôvodom z Nových Zámkov. Počas vojny bol zaradený do maďarskej armády a poslaný na východný front proti ZSSR. Prebehol k Rusom a potom sa prihlásil do Svobodovej armády. Po vojne ho tu veľmi preferovali. Pochovať Tisové pozostatky si na starosť vzali stranícki činitelia ako veľmi vážnu vec. Vedeli, čo budú znamenať pre budúcnosť. Preto poverili onoho Novozámčana starosťou o pohreb. Dr. Rašla mi hovoril, že dotýčný, ktorého meno si už nepamätá, mu potom referoval. Na ÚV KSS vedeli, že dňom smrti sa Tiso v očiach národa stane hrdinom. Každá maličkosť, ktorá po ňom

ostane, bude upomínať národ na jeho veľkú, teraz už mučenícku postavu. Bolo preto treba veci zariadiť tak, aby boli zakladené stopy. Preto bol pochovaný oproti obradnej sieni, ale vtedy boli vykopané súčasne štyri hroby v náprotivných častiach Martinského cintorína. Keď sa potom všetko rozišlo, preniesli rakvu do iného hrobu, a to v časti naľavo, keď sa vojde do cintorína zo strany od Trnávky, neďaleko od miesta, kde sú pochovaní Ludin a Höffle. Tam je Tiso pochovaný.

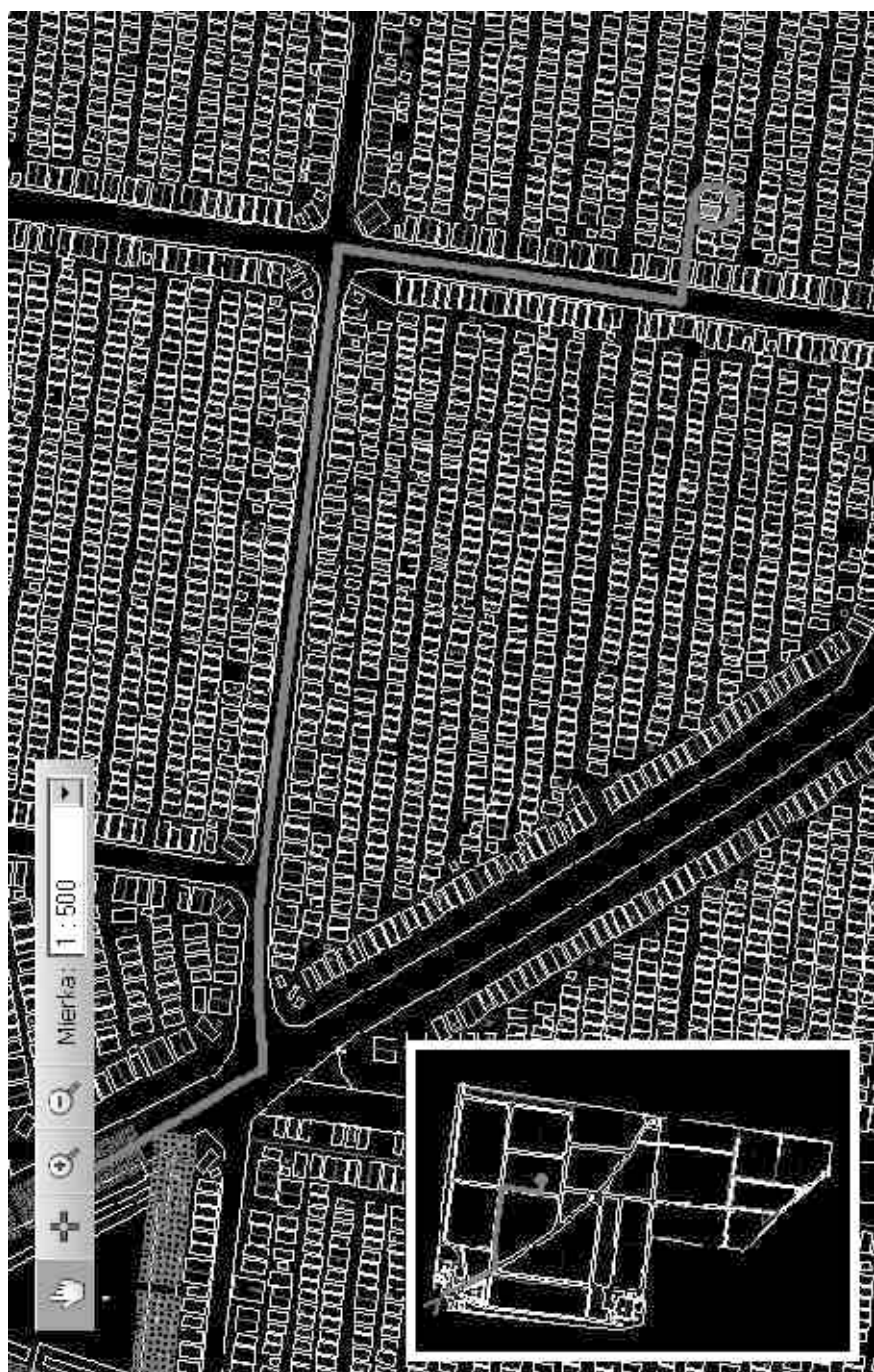
SMEROM K TISOVMU HROBU NA MARTINSKOM CINTORÍNE

Igor Cagán

Dajlepšie priame spojenie z bratislavskej Hlavnej stanice je autobusom č. 61, pričom cesta trvá približne 13 minút a prechádza týmito zastávkami:

Hlavná stanica > Nám. Franza Liszta > Karpatská > Račianske mýto > Trnavské mýto > Zimný štadión > Bajkalská > Sabinovská > Trnavská > Trnavská-NAD > **Martinský cintorín**

Zastávka Martinský cintorín je zároveň situovaná na strane hlavného vchodu na cintorín. Po ľavej strane asi 15 m od vchodu je tabuľa s rozdelením sektorov.

Hrob Jozefa Tisu sa nachádza v sektore 19 a má číslo 242 (predchádzajúce číslo hrobu bolo XIX-183), pričom jeho lokalizačné súradnice sú N 48° 9.83645' , E 17° 9.67697'.

Cesta k hrobu Jozefa Tisu bez nejakej ďalšej navigácie vedie od hlavného vchodu (Trnavskej cesty) nasledovne:

Hlavný vchod > po pravej strane míňame urnový hájnik > za ním zatočíme doľava > na prvej križovatke pokračujeme rovno > na druhej križovatke zahneme doprava > odteraz sledujeme ľavú stranu chodníka > prvý rad hrobov je otočený smerom k chodníku a ostatné sú otočené k cestičkám kolmým na chodník > rady v tomto sektore sú pritom tvorené dvojicami protistojacich hrobov > v šiestom takomto dvojrade, tretím hrobom od cesty, ktorou kráčame, je **hrob Jozefa Tisu**.

EXHUMÁCIA, TESTY DNA A ULOŽENIE OSTATKOV

Igor Cagaň

 roku 2006 bol Farský úrad Bratislava - Nové Mesto v zastúpení Mgr. Štefana Herényiho splnomocnený na vykonanie exhumácie pozostatkov z hrobového miesta, na ktoré od

Tisovej popravy neustále nosili pútnici vence, a nad ktorým rozpaľovali kahance, dovtedy bez záruky, že v hrobe spočinuli kosti mučeníka Jozefa. Výpovede svedkov tomu však nasvedčovali. Dokonca i pôvodný zápis do knihy pochovaných znel: „19. IV. 1947 – Tiso Jozef Dr. – dekan, farár – číslo hrobu 183“, a preto ho demokrati s komunistami nechali radšej prelepiť páskou.

Exhumácia sa podľa svedectva pána Májeka začala 29. 3. 2007 okolo 11:00 hod. Nájomcom hrobového miesta bol v tom čase a dodnes je pán Stanislav Pánis, predseda Spoločnosti pre zachovanie tradícií, ktorý nebol k exhumácii prizvaný. Pracovná skupina zložená zo S. Májeka, V. Magdolena, M. Trnovcovej (netere p. prezidenta), A. Trnovca, M. Kloknera a M. Moncmána najskôr rozobrala pôvodný pomník, ktorý začiatkom deväťdesiatych rokov osadil so súhlasom sestry prezidenta, pani Terézie Turčekovej, na hrobe Anton Polák za belgických Slovenov, a pri ktorom končieva od roku 2013 **Memoriál mučeníka Jozefa Tisu** zapálením sviec pútnikmi v Bytči.

Vzhľadom na výkop v kompaktnej zemine popretkávanej koreňovým systémom stromov svedkovia skonštatovali, že hrob nebol nikdy otváraný.

V hĺbke asi 1,6 metra hrobár narazil na dutý priestor nad hlavou a následne sa objavila košť čelová a temena, postupne pracovná skupina odkrývala lebku a krčnú oblasť, našiel sa kolárik z kaučuku, ktorý si zložil z krku pochovávajúcí salezián, Jozef Staňo, a bol ho sám osadil prezidentovi. Nechýbala celkom zachovalá čierna látka z obleku.

Jemné kosti boli spráchnivené, zo zeminy vystupovali najmä kosti silnejšie. Krčný stavec, tzv. čapovec nebol zlomený „...takže miecha sa neprerušila a smrť nastala udusením, ako to uvádza v svojom zázname na poprave prítomný obhajca Dr. E. Žabkay.“

„V blízkosti bedrovej časti som našiel tvrdší predmet a zistili sme, že ide o stlačený asi v polovici zalomený kožený obal na okuliare, na ktorom sú prilepené medené hrudky, zvyšky ruženca. V obale boli v nosnej časti ohnuté okuliare s prasknutým sklom,“ spomína účastník exhumácie, p. Májek. Nasledoval nález celkom zachovaných topánok a značne poškodeného hranatého približne 6 cm vysokého predmetu v tvare písmena T – ide o pozostatky kríža, ktorý Tisovi za hlasitého cvengotu vypadol po poprave z ruky. Následne, 18. apríla 2007 bola o 16:00 hod. pochovaná s cirkevným obradom vedeným dp. Štefanom Herényim časť ostatkov späť do hrobu na Martinskom cintoríne v

Bratislave. „Urna s ostatkami bola uložená do betónovej schránky pod mramorovou doskou.“

1. 12. 2007 prijal opäť Klement Železník v kostole benediktínskeho opátstva sv. Andreja Svorada v Clevelande, Ohio, SŠA, časť Tisových ostatkov. Keď Sloveni stratili svoje opátstvo, ostatkov sa ujal Andrej F. Hudák, riaditeľ Slovenského inštitútu v Clevelande a urnu s latinským nápisom „*Martyr pro Deo et Patria*“ umiestnil pred vstupom do slovenskej knižnice tohto inštitútu, kde stojí dodnes.

Testy DNA zabezpečil až neskôr Ing. František Sedlák v laboratóriu DNA-Confidence vo Viedni. Porovnávali sa vzorky zo stehennej kosti vyňatej z hrobu počas exhumácie a z úst jeho žijúceho synovca Štefana Tisu.

Magistra S. Haas z DNA-Confidence po konzultáciách s pani Nagy z Charité v Berlíne oznámila 7. mája 2008 pracovnej skupine „...že prípad (haplotyp) s 9 markermi, ako sa našli v kosti Jozefa Tisu, sa vyskytuje v Európe s častotou 1:400, čo znamená 0,07 %. Zároveň potvrdila správnosť výpočtu uvádzaného Ing. Sedlákom. Z toho vyplýva, že na 99,93% existuje pravdepodobnosť (istota), že zistená zhoda markerov nie je náhodná, ale je dôsledkom príčinnej súvislosti, teda príbuznosti.“

Hlavná časť ostatkov bola potom prevezená do Nitry, kde za cirkevných obradov 13. októbra 2008, v deň Tisových narodenín, bola uložená v krypte kanonikov pod Katedrálou sv. Emerána, do kobky vedľa arcibiskupa Dr. Eduarda Nécseya. Zádušnú sv. omšu celebroid J. E. biskup Mons. Viliam Judák za asistencie Mons. Štefana Vallu a Mons. Belása v prítomnosti niekoľkých desiatok kňazov.

A napokon, v roku 2011 sa časť ostatkov dostala aj do Rodného domu prezidenta Tisu vo Veľkej Bytči, čím sa konečne naplnilo aj prezidentovo želanie o svojom poslednom spočinití. Bližšie nomenovaný kňaz sa podpísal pod nasledovné vyhlásenie: „...dosvedčujem svojím podpisom, že počas pochovávanie ostatkov prezidenta Tisu do krypty Katedrálneho chrámu – Baziliky sv. Emerána v Nitre, obdržal som relikviár s kúskom kosti, odevu a truhly jeho excelencie, pána prezidenta Msgr. ThDr. Tisu, slovenského mučeníka Jozefa, exhumovaných z Martinského cintorínu v Bratislave, o ktorých príslušné testy, podľa môjho najlepšieho vedomia, dosvedčili ich pravosť. Ďalej... dosvedčujem svojím podpisom, že tento relikviár so vzácnym artefaktom slovenského národa, odovzdávam do vlastných rúk Radovana Novotného a Igora Cagáňa, so ctizáväzným priáním, aby tento

posvätný artefakt slovenského národa uchovali celý za každú cenu prístupný ďalším obrodzujúcim sa slovenským generáciám.“ R. Novotný a I. Cagáň zároveň stvrдили svojím podpisom nasledovné: „...sa zaväzujem naložiť s relikviárom mučeníka Jozefa v intenciách vôle KŇAZA XYZ, a že tento záväzok uznávam za celožitvotný.“

Mons. Štefan Vallo, riaditeľ biskupského úradu svojím listom z 29. 7. 2011 číslo 1096/2011 potvrdil, že KŇAZ XYZ obdržal časť ostatkov pána prezidenta: „Z poverenia diecézneho biskupa Mons. Viliama Judáka odpovedáme na Váš list ohľadom pána prezidenta Tisu, konkrétne jeho ostatkov, ktoré dostal vdp. KŇAZ XYZ pri pochovávaní pána prezidenta do krypty Katedrálneho chrámu – Baziliky sv. Emerána v Nitre.“

Touto listovou odpoveďou, uzavrel sa kruh, ktorým dokladujeme pravosť relikvie, ktorá je v našej opatere, a ktorá je uctievaná počas **Memoriálu mučeníka Jozefa Tisu.**

Mons. Vallo na záver dodal: „Pokiaľ však nie je niekto vyhlásený za blahoslaveného, výraz relikvie sa nepoužíva. Dúfajme, že raz, keď dôjde k procesu blahorečenia s pánom prezidentom Tisom, budeme môcť tieto ostatky označovať aj týmto termínom.“

„NAPRED CESTA NEMOŽNÁ...

NASPÄŤ SA ÍŠŤ MUSÍ!“

(Slavomír Jančok)

Pokus prvej ponovembrovej generácie slovenskej mládeže o spútanie súčasného postmoderného slovenského nacionalizmu do myšlienkových železok Jozefa Tisu ako katolíckeho kňaza verného Kristu-Kráľu a Cirkvi

alebo

NEBUĎME VLASTENCAMI -

ZOSTAŇME NACIONALISTAMI!

AKO BOJOVAŤ „PROTI SYSTÉMU?“

Maroš Ambróz

 ystému dnešných dôb vládnu ľudia, ktorí nesedia na vrcholných miestach, ale sú skôr v zákulisí. Nie sú viditeľní a nemožno ich priamo označiť. Aby mohli mať moc, musia si ju presadiť pomocou určitých nástrojov. Tieto nástroje môžeme priamo nájsť a identifikovať. Proti konkrétnemu cieľu sa dá bojovať, nie je to ako boj s veternými mlynmí.

System má svoje ciele a jedným z jeho najdôležitejších cieľov je ovládať veľké skupiny ľudí. Veľmi dobre na tento účel slúžia médiá, ktoré šíria informácie, zabávajú, dávajú inšpirácie a učia. Média majú aj dobré vlastnosti, ktoré sa dajú ľahko zneužiť v nesprávnych rukách. Média v dnešnej dobe ponúkajú veľa informácií, ktoré sú pravdivé, polopravdivé, klamlivé a takto sofistikovane, postupne a ľahko zmanipulujú nerozhľadeného človeka.

Niekedy to majú ešte ľahšie, keďže veľa ľudí dnešnej spoločnosti nežije svoj život, ale ho len prežíva.

Keďže mediálny priestor je plný klamstiev a manipulácie, tak najlepším riešením je vypnúť televízor, nečítať noviny a nekliknúť si na internetovú stránku. Ignorovaním nedáme médiám priestor a bez diváka strácajú význam. Keď nebudú mať divákov nikto si nekúpi ich reklamu, z ktorej žijú, a tak zaniknú.

Tento cieľ treba naplniť v prvom rade u seba. Je potrebné ignorovať médiá, ktoré klamú a ovládajú.

Je nutné pomknúť k tomu svoje okolie, rodinu, priateľov. Možno sa to v dnešnej preinformatizovanej dobe zdá byť smiešne, ale informácia má stále svoju hodnotu, preto treba o všetkom informovať aj ostatných. Treba ale podávať overené a kvalitné informácie a upozorňovať na tie zlé a zmanipulované. Všeobecná informovanosť je veľmi dôležitá.

Taktiež je dôležité neustále upozorňovanie na problémy, ale aj navodzovanie ich riešenia a predkladanie konkrétnych návrhov a alternatív. Myšlienka, aby žila, potrebuje svojich nositeľov, a tými ste aj vy, čo čítate tieto riadky. Preto je nevyhnutné, aby ste svoje okolie informovali o veciach, aké sú v skutočnosti a nie aké sa prezentujú, a snažili sa ukázať alternatívu vo forme hesla: „za Boha, za národ“.

Musíme však pochopiť, o čo nám ide, a to sa nedá nijak inak len

pochopením myslenia našich veľikánov, predovšetkým Andreja Hlinku a Jozefa Tisu.

Ich životy nesú mnoho odkazov, preto sa musíme ponoriť do ich slov najmä vo forme ich výrokov a činov.

Je nevyhnutné, aby sme si preštudovali literatúru, ktorá sa venuje týmto osobnostiam a zamysleli sa nad ich životmi. V nich a skrze nich môžeme nájsť odpovede na mnohé otázky, ale k tomu však musíme mať otvorené srdce a zahodiť predsudky.

Dajte týmto myšlienkam čas a venujte sa ich skúmaniu. To je asi najmenej, čo môžete urobiť pre pochopenie pravých hodnôt národovectva.

Povzbudzujem Vás v tom a verím, že spoločne dokážeme premôcť nášho nepriateľa!

PRAVDA JE LEN JEDNA!

Kdeže sa podeli authority, kdeže sú?
Ich správne slová v správny čas chýbajú!

Tí, čo by rozhodné slovo mohli mať,
nechcú nič proti dobe hriechnej povedať.

Stávajú sa tvorcami tupého stáda,
pravdu nájde len ten, čo ju sám hľadá!
Laik sa bojí o názor odborníka žiadať,
doba je temná, nekľudná a je to badať!

Príliš často sa pritaká, i keď sa nemá,
som z toho sklamaná, pohoršená.

Pravda je zrazu taká i onaká,
podľa toho, akého má zrejme diváka.

Všetko sa zmieša v jediný názor,
dávaj si ovečka, dávaj si pozor!

Počúvaš veľa a nevieš už nič,
uplietli na Teba z úsmevov bič.

Miešame svetské, duchovné, Božie,
ktože nám pomôže, ktože, ktože?

Vravia tak veľa, pritom tak málo,
čo sa s tým svetom, čo sa len stalo?

Nemám chuť počúvať tie hlúpe reči,
s náukou Božou všetko sa prieči.

Vymeniť pravdu za lož v zlate,
či na to právo bezbožníci máte?

Svetskú moc držíte v rukách svojich,
no posledný súd bude v tých Kristových!
Nebojím sa, hoc mnohí majú strach,
pravda je len jedna, je na nebesách!

PRÍČINY SÚČASNEJ MORÁLNEJ KRÍZY

Milan Žiak

Morálka, dobro, zlo, cnosti, neresti – to sú pojmy, s ktorými sa stretol a stretáva azda každý z nás. Niet svedomitého rodiča, ktorý by nevedel o svoje deti k cnostiam. Od malička sme boli vychovávaní rozprávkami a príbehmi, kde dobro víťazilo nad zlom, pociťovali sme sympatie ku kladným postavám, ktoré prekypovali cnosťami a záporné postavy v nás zase vzbudzovali odpor ku zlu.

Škola neskôr prebrala v morálnej výchove štafetu a aj v každom zamestnaní sú formálne vyjadrené základné morálne predpisy či etické kódexy. Napriek tomu dnes zo všetkých strán počujeme, že zažívame hlbokú morálnu krízu, ona je príčinou globálneho úpadku a prekonáme ho jedine tak, že sa staneme morálnymi ľuďmi. Akosi sa nám to ale nedarí, práve naopak, úpadok sa z roka na rok zväčšuje, kríza sa prehľbuje. A to napriek tomu, že sa s morálnou výchovou stretávame skutočne takmer v každej životnej etape. Zaiste možno ako jednu z príčin určiť nemorálny odpad, ktorým nás kímia médiá, enormný vplyv „skazeného západu“, či vo všeobecnosti nemorálnu spoločnosť a okolie. My sa však v tomto článku pokúsime preskúmať inú príčinu, ktorú zároveň považujeme za tú najpodstatnejšiu. Tá pramení z otázky o samotnej povahe modernej morálky, teda či súčasné chápanie morálky neostalo iba nepochopeným výrazom pre niečo, čo kedysi malo plnohodnotný zmysel, ktorý už moderná morálka nemá.

ZNEPOKOJUJÚCA HYPOTÉZA ALASDAIRA MACINTYRA
Súčasny stav morálky výstižne opisuje škótsky filozof Alasdair MacIntyre, ktorý patrí medzi najvplyvnejších etikov dneška, prostredníctvom „znepokojujúcej hypotézy“ na príklade katastrofy prírodných vied. Konkrétne uvádza imaginárnu situáciu, v ktorej verejnosť začala obviňovať vedcov za rozsiahle prírodné katastrofy. Odporcov vedy to vedie až k fyzickým útokom, pália knihy, ničia laboratóriá a prístroje. Nakoniec po vlne násilností nastupuje „antivedecké“ politické hnutie, ktoré sa zmocňuje vlády, zatvára do väzenia a popravuje všetkých preživších vedcov. Školy a univerzity už vo svojich učebných plánoch nemajú ani len zmienky o akejkoľvek prírodnej vede. Po istom čase sa však začnú ľudia búriť aj proti „antivedeckej“ vláde. Za obnovenie a oživenie vedy nastupuje nová generácia, ktorá však už nemá také vedecké znalosti ako pôvodní vedci, ostali jej len útržky a zlomky predošlých komplexných teórií. Ľudia, ktorí sa snažia vedu obnoviť, majú poznatky o pokusoch, ale chýba

im teoretický koncept. Zo spálených kníh ostalo pár strán s vedeckými teóriami, avšak bez vzájomnej spojitosti a širších súvislostí. Cez to všetko sa tieto zlomky znovu včleňujú do budovaných vedeckých systémov. V školách sa znovu učia nanovo poskladané teórie. Tie sú ako také koherentné, no súvislosti, ktoré by im dodali plný zmysel a správny význam, chýbajú. Následkom toho sa objavuje viacero protichodných smerov, ktoré sa snažia rôznymi spôsobmi zdôvodniť jednotlivé teórie, všetko však ostáva v rovne nekonečných a nič neriešiacich diskusií. Subjektívne názory jednotlivých vykladačov vedeckých teórií ničia ich predošlú objektívnu platnosť.

Na čo vlastne slúži tento príklad? MacIntyre pomocou neho mieni vyjadriť svoju hypotézu, totiž že: „...v našom súčasnom svete je jazyk morálky v stave rovnako veľkého zmätku, v akom je jazyk prírodných vied v imaginárnom svete“ (MacIntyre, 2004, s. 12). Možno sa zdá byť na prvý pohľad toto prirovnanie odtrhnuté od reality. Ako si však ukážeme nižšie, nie je tomu celkom tak. Dnes, ako sme poznamenali v úvode, sa morálne pojmy bežne používajú. Avšak širšie súvislosti, ktoré by osvetlili ich pôvodný význam, ľudia vo veľkej miere nepoznajú, ostali v trende už iba napodobeniny morálky. Napodobeniny morálky tradičnej a pôvodnej. Isteže netreba brať MacIntyrovu hypotézu doslovne.

Skutočná morálka pretrváva aj napriek rôznym revolúciám, ktoré sa proti nej viedli, vedú a viesť budú. Faktom však ostáva, že túto morálku pozná a žije podľa nej len veľmi malé percento ľudí, kým drvivá väčšina sa mylne domnieva, že morálkou v pravom zmysle slova je morálka moderná, odtrhnutá od svojich koreňov. Následkom toho, podobne ako v spomínanom imaginárnom prípade, dnes jestvuje množstvo etických smerov, ktoré sa snažia hľadať východiskové princípy, kde sa len dá, no tam, kde sa skutočne nachádzajú – v kresťanskej morálke, tam ich nehľadajú. A ako si nižšie ukážeme, vôbec to nie je náhodou. Tento problém má už pomerne dlhú históriu a reflektuje ho aj Jozef Tiso, keď píše: „Hoci ale sústavy tieto [myslí tým sústavy od koreňa odtrhnutých moderných etických systémov – pozn. autora] vypožičané sú zo sústav mravouky náboženskej, preto však, že sú len vytrhnutými čiastkami celej sústavy a ako také vytrhnuté z celku falošne sú ďalej vyvinuté, nemôžu sa dožiť schválenia rozumu kritického“ (Tiso, 2002, s. 131). Skutočne tak badať paralely medzi Tisovým konštatovaním a MacIntyrovou hypotézou. Tým sa nám začína črtať predbežná odpoveď na v úvode položenú otázku, teda že moderná morálka, resp. moderné etické koncepcie sú skutočne iba napodobeninami morálky pôvodnej, používajú takmer totožné pojmy, avšak vo východiskových princípoch, motivácii, konečných

dôsledkoch morálneho konania a celkového zdôvodnenia morálky stoja v protiklade. Prístupme teraz k bližšiemu zdôvodneniu tejto tézy.

TRADIČNÁ MORÁLKA

Každý ľudský tvor ako aj všetko, čo má s človekom dočinenia, je možné komplexne poznať jedine s ohľadom na širší kontext, na určitú tradíciu. Tradičná morálka (máme tu na mysli morálku európskej filozoficko-náboženskej klímy) prirodzene podlieha systematickému vývoju v rámci danej tradície. A my, či sa nám to páči alebo nie, sme dedičmi tradície kresťanskej. Kresťanstvo je element, ktorý najvýraznejšie ovplyvnil celú Európu a jeho jazyk je v nás hlboko zakorenený aj napriek rozmáhajúcemu sa ateizmu. Preto aj jazyk dnešnej morálky je len umelo vytrhnutým jazykom zo systému morálky pôvodnej. Počiatky európskej tradičnej morálky však možno nájsť už v antickom Grécku, konkrétne u Aristotela. Predkresťanská antická filozofická tradícia v rámci Božieho plánu dokonale pripravila pôdu pre neskoršie prijatie kresťanstva, kresťanskej filozofie a morálky. Bol to už Aristoteles, ktorý rozpracoval svoju etiku v teleologickom rámci (gr. telos - účel, cieľ; gr. logos - myšlienka, náuka; teleológia - náuka o cieľi), ktorý má veľmi podstatný význam pre celý jej neskorší vývoj. Jestvuje v ňom totiž dôležitá schéma - (1) človek taký, aký práve je, (2) človek v ideálnom stave, akým by sa

stal, ak by uskutočnil svoju podstatu, teda naplnil svoj telos a (3) prostriedky, ktoré mu umožňujú prejsť z jedného stavu do druhého. Telos, resp. konečný cieľ človeka ako človeka je v Aristotelovej etike všeobecná blaženosť (gr. eudaimonia), ktorou je dokonalé a najvyššie dobro. Blaženosť si podľa Aristotela: „...nikto nežiada pre oné hodnoty ani vôbec pre nejaký ďalší cieľ (...) dokonalé dobro si samo sebe stačí“ (Aristoteles, 1979, s. 28) - toto je jeden zo základných atribútov blaženosti. Prostriedky potrebné pre jej dosiahnutie sú cnosti. Tie si ľudia volia rozumovou úvahou ako stred medzi dvoma krajnosťami, majú prirodzenú vlohu nadobudnúť ich zvykom, t. j. opakovaným cnostným konaním.

Možno sa to tak na prvý pohľad nejaví, no Aristoteles, ktorý žil približne 3-4 storočia pred Kristom, už vo svojom čase dospel svojím filozofovaním k mnohým múdram a o pár storočí mladšiemu kresťanstvu blízky záverom. Kým však z Aristotelovej rétoriky známej prvotný hýbateľ, teória hylemorfizmu (človek je substanciálna jednota tela a duše) alebo blaženosť ako konečný cieľ človeka boli len filozofickými konštruktmi, tak Kristus a kresťanstvo tieto pojmy postavili na reálny základ, doplnili ich o zjavené pravdy, čo im dodalo nepominuteľnú platnosť. Niet sa preto čomu čudovať, že teleologický

charakter morálky a pojem cnosti zohrávajú dôležitú úlohu aj v kresťanskej etike. Na celý ľudský život, na každý náš skutok možno nahliadať zo širšieho pohľadu, totiž ako sa daný skutok javí v Božích očiach, či je v súlade so zákonom, ktorý nám Boh zjavil, či nás ten-ktorý skutok upevňuje v milosti, alebo naopak, nás od Boha vzdáľuje. Na toto všetko kresťanská etika odpovedá predovšetkým s ohľadom na konečný cieľ človeka ako človeka, ktorým je prirodzene večná blaženosť, teda spása. „Boh je posledným cieľom človeka i všetkých ostatných vecí“, píše sv. Tomáš Akvinský a dodáva, že: „človek a ostatní tvorovia rozumoví dosahujú posledného cieľa poznaním a láskou k Bohu“ (STh I-II q. 1 a. 8 co). Rozum a poznanie sú dary, ktorými Boh obdaroval zo všetkých pozemských tvorov jedine človeka. Má dispozíciu rozumom poznávať Boha a jeho zákon, aj keď vzhľadom na Božiu nekonečnosť nemožno ho na tomto svete ľudským rozumom plne obsiahnuť. No cez to všetko, čo poznať pre uskutočnenie posledného cieľa človek potrebuje, to poznať môže. V tomto mu napomáha najmä Kristom Pánom ustanovená Cirkev, učiteľka Pravdy, ktorá od svojich začiatkov učí kresťanov pravej viere a dobrým mravom. Práve oná kresťanská mravouka je teda tou tradičnou morálkou. Jej pôvodcom je sám Pán Boh. A človek, na Boží obraz stvorený, má morálne povinnosti voči svojmu všemohúcemu

nebeskému Otcovi, ktorý je zároveň najvyššou morálnou autoritou. On nás bude súdiť za každú jednu našu myšlienku, za každé slovo a každý skutok. Ak si človek svoje povinnosti splní, čaká ho odmena nad všetky odmeny v podobe večného života, no v opačnom prípade, ak sa vzbúri proti vôli svojho nebeského Otca, bude za to spravodlivo potrestaný. Motivácia, ktorá svojím v dôsledkoch večným charakterom zohráva veľmi významnú úlohu, tak môže byť pozitívna (túžba po Bohu a večnom živote) alebo negatívna (strach z pekla a večného zatratenia). Ako prostriedky k spáse nám slúžia predovšetkým Desatoro, tri Božské cnosti – viera, nádej, láska – a z nich vyplývajúce všetky ostatné, ktoré nás v rámci teleologickej schémy môžu z prirodzeného stavu, v ktorom je človek podľa svojej prirodzenosti poškvrnenej dedičným hriechom naklonený k zlému, previesť do stavu ideálneho, k uskutočneniu svojej morálnej povinnosti, k životu podľa Božej vôle v Božej milosti a konečne k večnej blaženosti – spáse. Toto zabezpečiť je hlavnou úlohou tradičnej etiky.

Zaiste tu budú namietat prívrženci slovanských predkresťanským tradícií, že nerešpektujeme našich pohanských predkov, ich zvyky a morálku. Treba na to však povedať, že (1) pohanské zvyky, ktoré dnes rôzne neopohanské krúžky nazývajú pohanskou morálkou boli v tých časoch iba bezprostredne žitými

zvykmi, ktoré sa zakladali na zákonoch prírody. V tejto rovine sa nedá hovoriť o slovanskej pohanskej etike v rovnakom zmysle ako to bolo trebárs u Aristotela, ktorý skúmal podstatu morálky rozumom, teda sprostredkovane, nedá sa preto hovoriť ani o tom, že by vtedy nejaká etika u pohanských Slovanov existovala. Možno nanajvýš dnes eticky skúmať vtedajšie jednotlivé zažité pravidlá, nemožno však hovoriť o vtedajšej etike. (2) Pohanské zvyky boli relatívne, vzťahujúce sa na ten-ktorý kmeň, na tú-ktorú kultúru. Prirodzene je to tým, že vychádzali z falošných ľudských náboženstiev ako výplod ľudí upadnutých od dedičného hriechu. Dnešok túto relatívnosť len potvrdzuje, keď existuje veľké množstvo často aj protichodných výkladov pohanskej morálky, keď sa ani samotní neopohania nevedia dohodnúť na jej základných princípoch. Človek má však jeden pôvod, jedného Stvoriteľa a jednu prirodzenosť, preto existuje jedna univerzálna a objektívne platná morálka a tá pramení z absolútnych právd Božieho zákona, z náboženstva historického a zjaveného - kresťanstva. (3) Zakončíme toto krátke apologetické odbočenie rečníckou otázkou, totiž: Ak zakladá pohanská morálka na zákonoch „matky prírody“, z ktorých najpopulárnejším je zákon prežitia silnejšieho, zdatnejšieho a úmrtia slabšieho, tak prečo neopohania nechcú prijať a

rešpektovať fakt, že pravé náboženstvo od Boha je silnejšie a tým pádom aj prežilo a zvíťazilo nad slabšími ľudskými pohanskými náboženstvami?

Dôvodov, prečo zástanca tradičnej morálky pod touto morálkou myslí morálku kresťanskú a nie predkresťanskú alebo akúkoľvek inú, je omnoho viac (nie každá tradícia je totiž hodná uchovávanania, akékoľvek prvenstvo má vždy tradícia Bohom zjavenej Pravdy). My sme ich však uviedli len veľmi stručne a schematicky, pretože ide o skutočne vyčerpávajúcu a rozsiahlu tému, hodnú niekoľkých kníh, nie jedného článku a našim hlavným cieľom je v prvom rade ukázať smer a vzbudiť záujem o hlbšie hľadanie pravdy, na čo postačia aj schematicky zapísané argumenty. Zdôrazniť však treba na záver tejto časti tie najkľúčovejšie atribúty tradičnej morálky, ktoré sme dosiaľ spomenuli, a to sú: teleologická schéma, cnosti ako prostriedky k uskutočneniu konečného cieľa, silná pozitívna aj negatívna motivácia, pôvod morálky u Boha, ktorý je zároveň najvyššou morálnou autoritou, univerzálnosť a objektívna platnosť. „*Boh totižto od večnosti nosil v sebe ideu sveta; v idei tejto obsažený bol nielen úmysel, že stvorí svet kedysi v časnosti, lež i vzor celého sveta; v idei tej zahrnutý bol už i zákon života celého sveta, zákon prírody, zákon spoločnosti ľudskej*“ (Tiso, 2002, s. 130), píše Dr. Tiso, čím dokonale potvrdzuje to, čo

tu bolo doteraz povedané. Objasnením pojmu tradičnej morálky sa dostávame k tej časti článku, kde preskúmame počiatky a príčiny morálnej krízy, zároveň konfrontujeme modernú napodobeninu morálky vo všeobecnosti s morálkou tradičnou.

DIABLOVA OFENZÍVA

Ak sme si definovali Pána Boha, ako pôvodcu morálky, tak v širšom zmysle slova bude prvotnou príčinou a kejkol'vek morálnej krízy spôsobenej útokmi rôzneho druhu vždy diabol. V užšom zmysle slova možno potom hovoriť o diablom vedených tajných spoločnostiach, in d i v í d u á c h , f a l o š n ý c h náboženstvách, filozofiách a iných deštrukčných smeroch. V stručnom historickom priereze siahajú prvé počiatky modernej morálnej krízy do 14. storočia, kedy naturalizmus, ako produkt humanizmu a renesancie, započal sériu útokov na pôvodný spoločenský poriadok a morálku. Naturalisti, popierali nadprirodzeno, stavali v duchu snahy o návrat k pohanskej kultúre do popredia človeka, prírodu a prírodné sily. Zabúdali popri tom na duchovné horizonty a na konečný cieľ človeka, ktorý má nadprirodzený ráz. Oveľa zdravujúcejší charakter však mal neskôr Martin Luther a jeho herézy, ktoré zapríčinili veľmi tragický rozkol v Cirkvi, čo sa prirodzene dotklo aj vtedajšej (v širšom zmysle slova prirodzene aj dnešnej) morálky, nakoľko jedným z

kľúčových protestantských princípov je nepotrebnosť dobrých skutkov k dosiahnutiu spásy. (Z protestantizmu vzišlo množstvo novodobých siekt, založených na nenávisti voči Kristovej katolíckej Cirkvi, nositeľke zjavených vieroučných a mravoučných právd, ktoré dnes vo veľkej miere ako vlci v ovčom rúchu zvädzajú mnohých, neomodernizmom oslabených katolíkov z cesty.) Postupne začali pribúdať aj iné revolučné smery myšlienkovy späté s naturalizmom, ktorým dostatočne pripravil pôdu Lutherov rozkol. Či už naturalizmus, racionalizmus alebo liberalizmus, všetky tieto prúdy majú radikálny revolučný antidogmatický charakter, zhodujú sa v nepriateľstve voči prirodzenému poriadku, tradičnej kresťanskej morálke, spoločenskému usporiadaniu a všetkému, čo je od Boha a skrze Boha. V tomto hesle sa niesla aj francúzska revolúcia, v tomto hesle vykonávajú dodnes podvratnú činnosť slobodomurári a ilumináti. V tomto hesle úraduje aj moderná liberálna morálka proti morálke tradičnej.

Alasdair MacIntyre viní z morálneho úpadku predovšetkým osvietenský morálny projekt, ako produkt liberalizmu, ktorý možno započítať k vyššie uvedeným smerom. Prvotným závažným nedostatkom osvietencov v rámci definície a zdôvodnenia morálky je, vrátane vyššie spomenutých, chýbajúca teleologická schéma: „Prevzali

nesúvislé fragmenty kedysi súvislého systému myslenia a jednania“ (MacIntyre, 2004, s. 73). V otázkach zdôvodnenia základných noriem, ktoré v pôvodnom morálnom systéme pramenili z večného Božieho zákona, nahradili tento zdroj nesprávne vyloženou ľudskou prirodzenosťou. Toto bolo jednou z príčin vzniku desiatok protichodných etických koncepcií, ktoré síce operovali s rovnakými pojmami vytrhnutými z tradičnej morálky, ich snahy rozumového zdôvodnenia jednotných východiskových morálnych princípov však boli márne. Dr. Tiso nazýva modernú zdegenerovanú morálku laickou morálkou a v duchu vyššie uvedeného o nej píše nasledovné: *„Laická morálka nie je jednotným systémom morálnym, lež pod názvom laickej morálky zahrňuje sa celé množstvo svetových názorov, z ktorých každý ináč a ináč odôvodňuje rozdiel dobrého a zlého, odvolávajúc sa na iné a iné ohľady“* (Tiso, 2002, s. 128). Kým totiž napríklad morálni naturalisti sa snažia odvodzovať definíciu pojmov „dobrý“ a „zlý“ z naturálnych vlastností a pre utilitaristov je dobro to, čo je príjemné, pre hedonistov zase to, čo je slastné, tak intuitivisti naturalistickú reduktívnu definíciu dobra popierajú, nahliadame podľa nich na to, čo je dobré len skrz našu intuíciu. Morálni emotivisti, odmietajúc akúkoľvek reč o objektívne platných morálnych normách, vysvetľujú povahu morálky na základe ľudských emócií

a univerzálni preskriptivisti, ktorí prijímajú niečo od emotivistov, niečo od intuitivistov, zase hovoria v rámci morálneho diskurzu o deduktívnom postupe zo zvolených východiskových premís. Oproti tomu by logickí pozitivistí z Viedenského krúžku celú etiku najradšej zrušili, lebo morálne pojmy, ako tvrdia, vraj nemožno empiricky verifikovať a konzekvencionalistickí kantovci a novokantovci nám podávajú rovnako neuskutočniteľné a nereálne etické teórie. Mohli by sme pokračovať, ale to zrejme nebude treba, lebo aj z uvedených smerov a ich jednotlivých koncepcií možno dedukovať totálnu absurdnosť a pomýlenosť modernej etiky. Výsledkom etických diskusií sú tým pádom, samozrejme, nekonečné spory a nič neriešiace debaty, čo v konečnom dôsledku dláždí cestu zhubnému relativizmu a subjektivismu. Dnes už skutočne len málokto pripustí jestvovanie absolútnej Pravdy a z nej vyplývajúcej objektívnej a univerzálne platnej morálky. Po dosadení človeka na miesto Boha už nieto ani odpovede na otázku zmyslu ľudského života alebo rovno možno podľa niektorých moderných názorov povedať, že je, ako tvrdia existencialisti, absurdný, ničotný a nezmyselný, tým pádom nemá zmysel podľa nich ani riešiť nejakú morálku. So stratou vízie konečného ľudského cieľa - spásy - sa automaticky stratila aj motivácia a

snaha ísť za týmto cieľom aj napriek rôznym ťažkostiam alebo aj bez nich. Tu vidno, aké márne je hovoriť o morálke, ak ju chápeme pokrivené, ovplyvnené modernými prúdmi, aké márne je hovoriť o cnostiach, ktoré už neslúžia k prechodu z prirodzeného stavu do stavu ideálneho, ktoré nám nesprostredkujú večnú blaženosť.

Toto sú odpovede na problém, ktorý sme stanovili na začiatku, totiž že s morálnymi pojmi sa stretávame, obrazne povedané, od kolísky až po hrob a cez to všetko sa morálna kríza prehľbuje. Ak sa niekto snaží reflektovať príčiny tejto krízy tak vidí iba nemravné médiá, nemravný vplyv západu, nemravné okolie atď. – to sú ale až sekundárne príčiny. **Primárnou príčinou je skutočnosť, že sa ani nevieme poriadne zhodnúť na definícii a zdôvodnení toho, čo je vlastne mravné, že sme v absolútnej väčšine podľahli modernému výkladu morálky ako umelému konštruktu nepriateľov Boha, tradície a prirodzeného poriadku.** Pokiaľ by sme v čo najväčšej miere dokázali kontrarevolučne túto prvotnú príčinu vyriešiť, tak by sme boli voči sekundárnej a ostatným príčinám imúnni a nerobili by nám taký problém aký robia. Napriek tomu, že je situácia veľmi kritická, nie je až taká kritická ako v MacIntyrovej hypotéze, kde bol pôvodný význam vedeckých teórií nadobro stratený. Tradičná morálka je stále prístupná a bude až do konca časov, lebo jej

garantom je samotný Ježiš Kristus a Jeho Cirkev, ktorú síce brány pekelné nepremôžu, ale útočia na ňu v každom čase. Jedine odtiaľ pramení potenciál morálnej obnovy aj keď v súčasnosti zažíva historickú vnútornú krízu. No v individuálnej rovine treba začať s obnovou už teraz – to nie je len odkaz tohto článku, je to odkaz dejín, odkaz našich veľikánov, z ktorých nech má posledné slovo večný náš vodca Andrej Hlinka: *„Taký hlboký úpadok verejnej mravnosti, ako sa javí v dnešných časoch, také rozkošníctvo, tancuchtivosť, pohľavné choroby, nám pripomínajú časy a pomery v Sodome. Prejavuje sa taká lakomosť a taký úžernícky duch, že to kričí do neba o pomstu. Príde, ale odkiaľ príde ozdravenie a pomoc? Poskytne nám pomoc osveta alebo vychvaľovaná demokracia? Toto nám otvára brány, ukazuje smery egoizmu a individualizmu, ale choroby nezahojí. Tu sa nám treba inde o liek obrátiť. Tu je len jeden “faro”, jeden maják, jeden medzník, a to je viera. K nej sa musíme obrátiť, Musíme ísť naspäť ku krížu a kresťanstvu“* (Hlinka, 1991, s. 88).

- AKVINSKÝ, Tomáš: *Suma teologická I-II*. Olomouc: Profesori Bohovédneho učilište Rádu Dominikánskeho, 1937
- ARISTOTELES: *Etika Nikomachova*, Bratislava: Pravda, 1979 ISBN 75-067-79
- HLINKA, Andrej: *Zápisky z Mirova*. Bratislava: Spoločnosť Andreja Hlinku a Konferencia politických vätňov Slovenska, 1991 ISBN 80-85485-00-1
- MacINTYRE, Alasdair: *Ztráta cnosti*. Praha: OIKOYMENH, 2004 ISBN 80-7298-082-3
- TISO, Jozef: *Laická morálka*. In Tiso, Jozef: *Prejavy a články (1913-1938)*. Bratislava: AEP, 2002 ISBN 80-88880-45-9

PRIRODZENÝ ZÁKON

Radovan Novotný

Prirodzený zákon pochádzajúci od Boha poskytuje pevné základy núkajúce sa človeku, aby na nich vystaval morálne normy, ktoré majú riadiť jeho rozhodovania. Prirodzený zákon teda kladie nevyhnutný morálny základ na budovanie ľudskej spoločnosti, poskytuje potrebný základ pre národný a občiansky život, ktorý naň nadväzuje, a z ktorého princípov vyvodzuje dôsledky a premieta ich do života vo forme zákonov a utvárania noriem.

Zodpovednosť je súčasťou prirodzeného zákona, respektíve ona z neho vyplíva. Pri ignorovaní prirodzeného zákona je ignorované logicky aj to, čo z neho vyplíva, teda aj zodpovednosť. Nadstavbou zodpovednosti je kolektívna zodpovednosť. Práve ona zohráva výnimočnú úlohu v živote rodín, kmeňov a národov.

Ak je ignorovaná na úrovni tej-hentej rodiny, je to štatisticky prirodzený a prípustný stav nenarúšajúci štruktúru. Ak je ale ignorovaná na úrovni národnej, je to stav, ktorý nemožno ponechať bez povšimnutia. Zvlášť zo strany tých, ktorým záleží na udržaní sa daného národa vo víre života na zemi.

Z prirodzeného zákona vyplíva princíp hierarchie. Tento princíp bezprostredne súvisí so zodpovednosťou. Na vrchu hierarchie dominujú prirodzené elity (čím vyššia moc, tým väčšia zodpovednosť). Iste, toto platí v ideálnej konštelácii. Zvlášť postmoderná doba je však nositeľom stavu núdze (nielen v slovenskom kontexte), ako následku dejinného vývoja v svetskej, tak aj duchovnej rovine. Prirodzených elít nieto. Jesto iba atráp.

O čo si koleduje tento stav a čo je a bude

jeho prirodzeným dôsledkom? Vláda (žoldnierska práca) ešte väčších atráp a pnutia na všetkých úrovniach (to je už dnes), značné rozbitie prirodzených štruktúr a konečný konflikt s otvorením brán antikristovi, ktoré mu otvoria psychopati „zvolení“ z pomäteného ľudu (to bude zajtra). Samozrejme, za účasti množstva zruinovaných životov a obetí (do vyššej miery to je už dnes, zvlášť zásluhou potratovej politiky).

Dnešné i včerajšie „elity“ ignorovaním prirodzeného zákona, alebo jeho slabým teoretickým (ne)naplňaním (platí zvlášť pre cirkevnú hierarchiu), alebo unášaním sa na vlnách antiprirodzeno-zákonných prúdov mu už dláždia nejaké to desaťročie (či storočie) cestu a aj vojaci na nižších pozíciách (vrátane pomäteného plebsu) uložia tú svoju kocôčku do mozaiky pekla.

„Sranda“ je tá, uvedomujúc si, či neuvedomujúc, (skôr neuvedomujúc ako uvedomujúc), že ignorovaním prirodzeného zákona, padajú dolu s tými najnižšími vrstvami a nijaký štvormetrový plot ich neuchráni (nehovoriac pred večným trestom).

NÁBOŽENSTVO A POLITIKA

Peter Sliacky

Náboženstvo a politika sú dva pojmy, ktoré sú pre dnešného moderného, resp. postmoderného človeka nezlučiteľné. Prečo je tomu asi tak? Na to si môžeme odpovedať z viacerých hľadísk. Je to napr. personalizáciou náboženstva, samotným odinštitucionalizovaním náboženstva, či oživovaním neopaganizmu, ako aj množstvom ďalších podvrhov nachádzajúcich sa v dnešnej spoločnosti, ktoré ju deformujú a v rámci pokrokárskej politiky revolučného ducha útočia na samotnú podstatu spoločnosti a jej oporné body, akým je tradičná rodina, ktorú prevracajú naruby.

To sú dôsledky sekularizácie a tým najzásadnejším je, že človek dneška je natoľko sekularizovaný, že náboženstvo chápe čisto ako personálnu záležitosť, a tým fakticky oddeľuje neoddeliteľné, pretože, ak selektujeme to, čo formuje našu osobnosť a od toho sa premieta obraz spoločnosti, ktorá ešte stále stojí na kresťanských základoch, strácame pevné základy pod vlastnými nohami a ocitáme sa vo svete bezuzdnej voľnosti, ktorá je každým dňom, mesiacom, rokom stále viac nespútaná.

Toto je očividné už v samotnej Európe, ako aj globálne vo svete. Naše postoje strácajú na tom, čo skrz katolícku Cirkev učili celé dve tisícročia jej učitelia, svätí a mučeníci. Už v dvadsiatych rokoch 20. storočia sa Pápež Pius XI., vo svojej encyklike Quas primas - O Kristu Kráľovi, jasne vyjadril k ideám revolučným: „...na široko-daleko je rozosiata semä nesvornosti a medzi národmi sú rozdúchavané plamene nenávisťi a sporu,

ktoré stoja v ceste zmiereniu: je rozšírená bezuzdná hrabivosť, ktorá sa nezriedka skrýva pod rúško všeobecného blaha a lásky k vlasti, a z ktorej vznikajú roztržky medzi občanmi; a ona slepá a bezmedzná sebaláska, ktorá nehľadá na iné než na vlastný prospech a zisk, všetko ostatné súdiac podľa seba; je celkom podvrátený rodinný mier zanedbávaním povinností a nedbalosťou; jednota a pevnosť rodiny je otrávená; a konečne ľudská spoločnosť je rozvrátená a rúti sa do záhuby“.

Pius XI., ako aj jeho predchodcovia na pápežskom stolci, vo svojich encyklikách jasne poukazuje na problém spoločnosti a zoči-voči jej neudhom vyjadruje pevný postoj k tomu, čo ju v skutočnosti dusí. To, čo začalo pretvárať spoločnosť, bola idea revolúcie. Táto idea nemala počiatok vo Veľkej Francúzskej revolúcii, ale už oveľa skôr, zvlášť v Lutherovej reformácii alebo Anglikánskej cirkvi, ktorá sa kreovala na svojvôli panovníka Henricha VIII., avšak rok 1789 je akýmsi medzníkom, vyústením bludárenia. Tento revolučný duch,

ktorý opisoval aj Pius XI. a jeho predchodcovia, nám jasne poukazujú na gro problému. Týmto problémom nie je vedecký, vzdelanostný, resp. intelektuálny rast spoločnosti, ale samotný duch revolúcie, kedy je Boh utlačený do úzadia a na oltár ľudstva sa kladie samotný človek. Táto profanácia samotného Boha a deizovanie človeka prezentuje aj celú etapu dejín až po súčasnosť.

Pojmy náboženstvo a politika sú každému všeobecne známe, ale pre bližšie pochopenie si pomôžeme Slovníkom uvedomelého katolíka. Na začiatok rozoberieme samotný význam pojmu náboženstvo. V katolíckom slovníku z roku 1924 sa uvádza, že potreba náboženstva je zrejmá z dlhej rady dôvodov politických, mravných, kultúrnych a spoločenských. Bez neho je nebezpečný každý člen spoločnosti a neveriaci dnes žije znesiteľne jedine preto, že ešte druhí veria. Náboženstvo stálo vždy pri zrode národov, zatiaľ čo neveriaca filozofia pri ich hrobe, čo vzhľadom k minulosti nejde vyvrátiť. Ďalej nie je vecou súkromnou, lebo rys náboženstva je vpísaný do prirodzenosti ľudskej; ak má jednotlivec náboženské povinnosti, má ich aj spoločnosť a štát. Od toho sa odvíja aj to, že všetky ľudské zákony majú záväznosť vo svedomí, pokiaľ sú výrazom zákona prirodzeného, ktorý je utvrdený zákonom božským.

Delenie politiky od náboženstva je vynálezom porevolučnej doby, aby sa mohla politika od náboženstva oddeľovať a na základe toho, aby sa mohla rozmáhať moc temných síl. V predchádzajúcich dobách bola vždy snaha, aby náboženstvo prenikalo životom súkromným i verejným. No dnes sa oddeľuje a nechápe sa podstata a samotný význam náboženstva pre spoločnosť, ktorá naberá svoju plnosť v národe, ktorý je pre duchovný a kultúrny rast človečenstva základom jeho existencie. Spoločnosť by sa nemala báť Vatikánu, resp. Cirkvi ako učiteľky tradície a slova Božieho, pretože: „*Cirkev je založená k prospechu všetkých národov, neznižuje sa k lokálnej politike, aby nemusela dávať prednosť niektorému národu*“ (ZELENKA, F.: Slovník uvědomělého katolíka, s. 103). Avšak politika od revolúcie až po dnešok nabrala rozmer, ktorý nemá základný kameň položený na to, aby budovala blaho spoločnosti. Jej nejde o samotnú existenciu pestrosti národov a kultúr, ktoré sú pre každého jednotlivca základom pre pochopenie seba a samotný zmysel svojej existencie, na ktorú nám dáva odpoveď naša viera. Ide jej o zotročenie a postavenie človeka proti človeku, a čo je horšie, človeka proti Bohu a totálny rozvrat, za účelom inštalovania vlády antikrista.

ZELENKA, F.: *Slovník uvědomělého katolíka*. Praha: Tiskem Československé akc. Tiskarny v Praze, 1924.

NÁROĎE, SMŤ TVOJU ZVESTUJEME...

Igor Cagaň

loveni, dnes slávime štátnosť slovenského národa! Ale prizrime sa smelo tým oslavám bližšie: mienkotvorci chriakajú v tento deň na slovenský živel viac žlče než zvyčajne, slovenská mládež strávi tento deň v lunaparkoch konzumu alebo na námestiach „slobody“ bohorúhačstvom a my zas – v tom lepšom prípade – utiahnutí v súkromnej slávnosti.

Takto hanebne spomína slovenský národ na ten slávny deň, kedy slovenský živel bol znovuzískal zem danú mu od Boha, aby v nej ľud svoj mohol priviesť pod vlastným menom pred Krista.

Odvtedy, porušili sme príkaz Boží a spreneverili sme sa výslovnému zmyslu našich dejín. Nevážime si viac kňazskej a vodcovskej borby slavomírovskej, bernolákoskej, hlinkovskej či tisovskej, ktorá k nám jednoznačne a priamočiaro volala: za Boha život – za národ slobodu! A v konečnom dôsledku, tým opustili sme i Boha.

A kde niet Boha – niet Ducha, kde niet Ducha – nieto živlu a kde nieto živlu – nieto ani národa...

A tak dnes miesto Tvojej oslavy, nároďe, smŤ Tvoju zvestujeme... Výrok tento však nie je ničím priekupnícky, keď niet u nás pulzu národného, dýchania slovenského, ani bleskov života v rodoľubských očiach a mnohopočetné krvácania z tepien tradícií a kultúry nejdú zastaviť. Mnohí sú preto v stave Tvoju smŤ, nároďe, ohlasovať na

námestiach, ale čo zmôžu touto svojou aktivitou? Veď načo sú Tebe tie myriady umieráčikov, ktorých zvony Ti bijú do hrobu či odbíjajú rovno hodinu Tvojho skonu?

Nepotrebuješ Ty, nároďe, vari skorej úprimnú modlitbu k Pánu Bohu nášmu za Tvoje vzkriesenie v Kristovi? Netreba Ti takého živlu národného, ktorý Tvoju smŤ nielen zvestuje, ale i Tvoje zmŤtvychvanie a život budúceho veku skrze milosť Božiu bude vyznávať?

Nároďe, veď ku komu inému sa chceš utiekať a prosiť ho na kolenách o svoje vzkriesenie a spásu bez toho, aby si stratil svoju dôstojnosť a slobodu? A vôbec, vari je niekto iný než Kristus-Kráľ, kto toto dokáže?

Azda dokázal už niekto druhý na dreve kríži zvíťaziť nad smrťou a diablom?

Nároďe, tak prečo nenasleduješ dnes onoho Jediného víťaza pod Tebe daným víťazným dvojkrížom so všetkým, čo k tomu náleží?

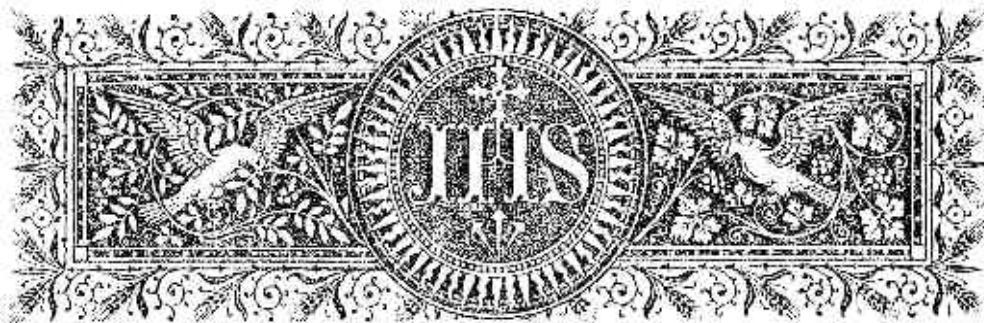
NÁRODOVECTVO NAD NÁBOŽENSTVO?

Milan Žiak

V súčasnosti sa na Slovensku stretávame s mnohými mylnými postojmi, ktoré sa snažia nadradiť národovectvo (nacionalizmus) nad náboženstvo. Ich zástancovia sa pokúšajú zbožštiť lásku k národu a posadiť ju na trón v rámci hierarchie hodnôt, chceli by vytvorili z národovectva akési vlastné náboženstvo. Takéto názory majú pôvod v revolúcii, preto ich treba zavrhnúť. Priečia sa totiž nielen odkazu našich predkov a tradičnému poňatiu národovectva v slovenskom kontexte, ale aj, čo je ešte podstatnejšie, sú v rozpore s Bohom danou stupnicou hodnôt a prirodzeným poriadkom.

Náboženstvo je totiž hodnota nadprirodzená a večná, kým národ hodnota stvorená, prirodzená a časná. Jediný správny vzťah medzi národovectvom a náboženstvom je taký, keď národovectvo vyplýva z náboženstva a je mu plne podriadené. Katolícke náboženstvo lásku k národu prikazuje pod štvrtým Božím prikázaním: „Kresťan nielen, že smie, ale aj má svoj národ milovať viac, než iný (cudzí), lebo táto láska je človeku vrodená a náboženstvo kresťanské ju vysvetľuje a k nej nabáda, riadiac sa príkladom svojho Božského zakladateľa.“ [1] Národovectvo má teda mravný a cnostný charakter vtedy, keď vychádza z náboženskej normy.

Podľa prirodzeného poriadku musí byť každá nižšia hodnota podriadená tej vyššej. Stávať nižšie hodnoty nad hodnoty vyššie je javom revolučným, teda neprijateľným. A ak samotná hodnotnosť nižšej hodnoty pramení z vyššej hodnoty, ktorej je podriadená, tak keď túto hierarchiu naštříbime, nižšia hodnota svoju hodnotnosť stráca a z toho, čo bolo predtým cnosťou, sa stáva automaticky nerest'. Toto samozrejme platí pri národovectve. Je cnosťou len potiaľ, pokiaľ je podriadené náboženským normám. Akokoľvek sa národovectvo zveličuje, či už sa odmieta podriaďovať náboženstvu, alebo chce byť samo náboženstvom, stáva sa nerest'ou.

„Teda zveličený nacionalizmus je vec mimoriadne hodná zavrhnutia, je v zrejmej protive s katolíckym učením.“ [2] Národovectvo, ako vidíme, nie je v skutočnosti hodnotou samo osebe. Hodnota sa mu priraduje vtedy, keď je v súlade s mravným zákonom, ktorý však nevyhnutne požaduje zachovávanie a rešpektovanie stupnice všetkých prirodzených aj nadprirodzených hodnôt. Práve na základe toho, že sa ho revolučný duch snaží vymaniť spod prirodzenej autority náboženskej, často sklzáne v šovinizmus, v národnú pýchu a v národný egoizmus, vtedy ho treba rázne odmietnuť, lebo: „...nacionalizmus, ako skusujeme u iných, je aj nebezpečenstvo. Národné povedomie prepína v subjektívnu pýchu, vo vedomie jedinečnosti. Baží po zvelaďovaní akýmkoľvek spôsobom, po absorbovaní všetkého okolo. (...) Nacionalizmus (ktorý nie je podriadený katolíckemu náboženstvu) je najpažravejšia sila nového veku. Je to veľká, erupčivá, zápalná, sugestívna moc.“ [3]

Hneď v úvode poslednej citácie čítame, že nacionalizmus je aj nebezpečenstvom, ako skusujeme u iných. To znamená, že u nás nebezpečenstvom nie je. Teda nebol (až na pár výnimiek) v štyridsiatych rokoch minulého storočia, keď boli tieto vety písané. Týmto smerujem len k jedinému. Totiž, že národovectvo, ktoré sa chce chápať ako absolútna hodnota sama osebe,

ktoré nad sebou neuznáva náboženskú autoritu, je národovectvom, aké v slovenskom kontexte nemá obdoby. To, že je v súčasnosti tak rozšírené, je len tragickým dôsledkom minulých desaťročí, kedy bol slovenský duch zmietaný boľševickým ateizmom, či výsledkom posledných rokov, kedy je zmietaný novopohanským modloslužobníctvom a inými „new age“ trendmi.

Avšak jedine: „...katolicizmom pestovaný nacionalizmus je tou živou silou v dejinách ľudstva, ktorá nosila tie najskvelejšie prejavy jednotlivých národov v harmonickom spolunažívaní všetkých národov, je preto najväčším dobrodením pre národ, ak že kto jeho (zveličený) nacionalizmus, ktorý rozvrhnutý rozbíja a zabíja, privedie do blahodarnej sféry univerzalizmu

katolíckeho, kde sa povznáša a konzervuje. (...) Týmto nacionalizmom vedený slovenský národ zachoval sa cez tisícročie, udržal si svoje územie, pestoval si svoju irečitú reč, rozvíjal svoju kultúru pod blahodarnou ochranou Katolíckej Cirkvi. Preto nie je náhodou, ale historickou kontinuitou, keď slovenský národ po svojom vzkriesení práve v katolíckej čiastke tak húževnate pridržiava sa národnej samobytnosti, keď práve katolícki Slováci tak ostrážite bránia si čistotu reči (...) i geografickú a topografickú základňu pod menom Slovenskej krajiny, so všetkými životnými podmienkami pre chlieb i kultúru synov slovenského národa. A nielen že nevidí v tom protirečenie, keď v budúcnosti práve pod egidou katolíckej univerzality bude sa pridržiavať svojej národnej individuality, ba práve z tisícročnej svojej minulosti čo príkaz katolíckej univerzality bude pre seba vykladať oduševnené pestovanie svojej národnej svojrážnosti.“ [4]

Skutočne za všetko hovoria slová k ň a z a , p r e z i d e n t a a najvýznamnejšieho teoretika slovenského národného hnutia - Dr. Jozefa Tisu. Ach, národe, ako si sa len vzdialil od jeho myšlienok. Ako sa len vzdialili od tohto základu aj tí, ktorí sa k nemu inak formálne hlásia. Ako jasne a prorocky však znejú slová Dr. Tisu o tom, že zveličený nekatolícky nacionalizmus rozbíja a zabíja. Áno, rozbité a zabitie je pronárodné prostredie dneška. A to práve vďaka tomu, že sa národovectvo kladie nad náboženstvo. Jedinou možnou cestou obrody, ako mučeník Jozef prorokuje, je privedenie národovectva pod blahodarnú ochranu Katolíckej Cirkvi, len tam sa môže povzniesť. Len vďaka takémuto nacionalizmu slovenský národ prežil cez tisícročie a len s takýmto nacionalizmom si zachová svoju identitu v budúcnosti.

Tak nám Pán Boh pomáhaj!

1. ŠIMEK, Jozef: *Katolícka mravouka*, s. 79, *Písek* : Jaroslav Burian, 1913
2. CHLADNÝ-HÁNOŠ, Maximilián: *Láska k vlasti*, s. 104, *Martin* : Matica slovenská, 1941
3. HANUS, Ladislav: *Rozprava o kultúrnosti*, s. 63, *Spišské Podhradie*: Spišský kňazský seminár, 1991
4. TISO, Jozef: *Katolicizmus a nacionalizmus*. In: *Kultúra*, r. 5, 1933, č. 9

KATOLICIZMUS A NACIONALIZMUS

Jozef Tiso

Prozreteľnosti Božskej za svoje vzkriesenie vďačný národ slovenský, z príležitosti osláv pamiatky kniežaťa Pribinu a prvého podľa mena známeho kresťanského chrámu na území strednej Európy, zahľba sa dnes do svojej 1100-ročnej minulosti: štúdiom starých archívov, slabikovaním skrovných pergamenových záznamov o živote kniežaťa Pribinu a národa jeho slovenského, chceme počuť rytmus vtedajšieho sveta a vycítiť pulz zapadnutého života, kým žili predkovia naši pod vedením kniežaťa Pribinu.

Vynášame dávnu minulosť, tisícročím zanesenú, na hladinu, oku a duchu ľudskému prístupnú, a hoci v tejto práci mnoho neistého, mnoho nejasného, v duchu našom predsa len rozozvučí sa ten majestátny chorál dávnej minulosti, ktosi spieva nie o tom, či bol Pribina ako človek malý alebo veľký, či bol chrám jeho rozmerov takých alebo inakších, či bol ľud jeho kmeňom a či národom, lež spieva o veľkosti myšlienok, v službách ktorých Pribina a jeho národ stál, a myšlienky, ktoré zabezpečili Pribinovi pamiatku večnú, a národu slovenskému život i vzkriesenie. Pribina priviedol národ svoj do veľkej rodiny kresťanskej tak, ako to vtedy temer všetci náčelníci svojich kmeňov učinili, čím nielen zachránil národ svoj pred zánikom, ale zabezpečil národu svojmu život i do ďalekej budúcnosti. Zanedlhnému zaniknutiu vyhol národ slovenský, vlejúc sa do veľkej kresťanskej rodiny susedných národov, i zachoval si tak budúcnosť národnú, podriadiac sa blahodarnému pôsobeniu kresťanského svetonázoru práve v tých silách,

ktoré národ ako taký udržujú. Pribina ako historická osobnosť, privedúc samotné zárodky slovenského nacionalizmu do katolíckeho univerzalizmu, rozvinul i zásady štátnickej múdrosti, na ktorých národ slovenský bezpečne mohol sa vyvľňovať – toľ historická perspektíva osláv Pribinových, ktorá mohutným reflexom vrhá svoje lúče do budúcnosti nášho národa. Z 1100-ročnej zapadlosti vzkriesený národ z tejto vyčarovanej minulosti čerpá veľké poučenie, že vo sfére katolíckeho univerzalizmu živý nacionalizmus bude mu požehnanou cestou, po ktorej kráčajúc splní

najlepšie Božskou Prozreteľnosťou vytýčené mu životné, dejinné poslanie.

Nacionalizmus je ten novodobý princíp politický, ktorý sústreďuje všetky hybné sily k uplatneniu sa a k všemožnému rozvoju každého národa. K tomuto menu sa pripájajú tie skvelé výkony novej doby na poli netušeného rozkvetu jednotlivých národov, ovenčeného heroickým obetovaním sa jednotlivcov za slávu a česť svojho národa. Pravda, i na ťarchu tohto mena bývajú pripisované zjavy verejného života nízke a plané, ktoré týmto heslom snažia sa ospravedlniť, ba do rúcha posvätnosti obaliť. Zneužívanie tohto mena dialo sa v takých rozmeroch, že nielen v praktickom živote bol nacionalizmus zdiskreditovaný a nahradený internacionálou, ale musel byť čo novodobé kacírstvo zatracovaný a odsúdený i zo smerodatných miest cirkevných. A preda, ako snaha jednotlivca po individuálnom postupe nie je možná bez lásky k sebe, tak ani práca za povznesenie národa nie je dobre predstaviteľná bez lásky k národu, bez

nacionalizmu, ako ho chápe Cirkev. Tento nacionalizmus miluje svoje bez toho, žeby nenávidel iné, tento nacionalizmus buduje svoje bez toho, žeby rúcal cudzie, posilňuje svoje bez toho, žeby rozkladal celok.

Na prvý pohľad tak sa zdá, akoby katolicizmus a nacionalizmus znamenali dva protivné póly, medzi ktorými niet vyrovnania, ani stretnutia. A preda: nacionalizmus v katolicizme nachádza kulminačný bod svojho zušľachtenia a tak i zúrodnenia.

Katolicizmus je súhrn článkov vieroučných a zákonov mravných, ktoré sú ľuďom všetkých čias bez rozdielu veku, pôvodu a povolania hlásané Cirkvou, Bohom založenou, a prijatie ktorých je vo svedomí pre všetkých záväzné.

Oproti tomuto nacionalizmus je súhrn myšlienok, citov a snáh, ktoré v niektorom Bohom stvorenom národe žijú, ktoré sa zakladajú na určitej krajine, na určitých dejinách, na zvláštnych telesných i duševných

vlastnostiach, na určitých spoločenských formách a zariadeniach.

Katolicizmus je teda univerzalita, ktorá zahrňuje svet, ľudstvo a Cirkev ako formu. Nacionalizmus je partikularizmus, lebo obmedzuje sa na vlasť oproti svetu, zreteľ má na národ oproti ľudstvu, a pracuje so štátom ako formou.

Či sú teda katolicizmus a nacionalizmus protivnými pólmi? Tvrdíme a hlásame, že nie. Či možno teda takto položiť otázku: katolicizmus alebo nacionalizmus? Popierame to čo najdôraznejšie. Či patria tieto dva pochopy jeden k druhému? Tvrdíme a hlásame: áno, lebo pôvodcom oboch je sám Boh.

Boh stvoril svet v jeho jednotnej spolupatričnosti a v jeho rozmanitej rozčlenenosti, Boh stvoril i ľudstvo jednotné, ale rozčlenené na rozmanité rasy, zakladajúce sa na rozličnom podklade klimatickom, biologickom, psychologickom, etnografickom. Rozmanité úseky sveta sú dielom Božím a menujú sa krajinami, rozličné rasy sa menujú národmi a sú tiež dielom Božím, následkom toho ako záujem o celok, označený univerzalizmom, je úmyslom Božím, nie menej slobodno hodnotiť záujem o čiastku etnografickú, o národ, ktorý záujem menujeme nacionalizmom. Je teda organické spojenie medzi

nacionalizmom a katolicizmom, a rozpory medzi dvoma pochádzajú len z nesprávneho chápania jedného alebo druhého. Preto nie div, že jednotlivé národy pri všetkom svojom snažení po individuálnom živote nachádzali vždy nielen porozumenie, ale i ochranu svojej svojráznosti v katolicizme, ktorý ako vo výchove jednotlivca, všetko svoje ťažisko zakladá na individuálnom svedomí jednotlivca - takže za praktickú normu večného zákona Božského považuje individuálne svedomie jeho, cez ktoré sa zjavuje univerzálna vôľa Božia - tak i v univerzalite všeľudskej dbá o individualitu národnú, čo rozhodujúceho činiteľa v okruhu prirodzenom. A ako láska nachádza správnu orientáciu a obsahové prehĺbenie v tom, že upravuje sa do rozmerov lásky k blížnemu, teda všetkých ostatných ľudí, tak i láska k jednotlivému národu, podložená katolíckym univerzalizmom, získava na intenzite, lebo týmto dostáva sa jej overenia Božského. **Pravý nacionalizmus prirodzeným v ý v i n o m p r i c h á d z a k univerzalizmu a vtedy si zachová i svoju pravú individualitu, keďže univerzalizmus nie je rušením individualít, ale ich zachovaním a organickým spojením.** Že je tomu tak, vidieť zo zaniknutia nacionalizmu pod dusivou formou internacionalizmu, ktorý nebadane sklzáne sa z podkladu národa, stáva sa strechou nad pokladmi celkom iného druhu, než z ktorého vychádzal.

Katolicizmus teda nacionalizmus nevyučuje, ale ho predpokladá, následkom čoho nezatraca ho, lež ho imperatívne prikazuje. Nacionalizmus v katolicizme nezaniká, ale práve oživa, lebo zapnutím sa do šírky univerzálnej chránený je pred spotvorením sa v šovinizmus, práve tak, ako láska k sebe tým, že je položená na mieru lásky k blížnemu, ubráni sa zvrhnutiu v egoizmus. **Katolicizmom pestovaný nacionalizmus je tou živou silou v dejinách ľudstva, ktorá nosila tie najskvelejšie prejavy jednotlivých národov v harmonickom spolunažívaní všetkých národov, je preto najväčším dobrodením pre národ, ak že kto jeho nacionalizmus, ktorý zvrhnutý rozbíja a zabíja, privedie do blahodarnej sféry univerzalizmu katolíckeho, kde sa povznáša a konzervuje.**

Toto spravil národu slovenskému Pribina, preto mu je vďačný národ jeho slovenský, lebo si je dobre toho vedomý, že tomuto svojmu nacionalizmu môže ďakovať za svoje jestvovanie. Neprebudený k svojmu národnému povedomiu, bol by sa vliat do susedných národov, a nepozdvihnutý k univerzalite katolíckej, bol by sa stal nenávideným susedom, vzbudzujúc žiarlivosť susedov do tej miery, že by vyhubenie naše nikto nebol pokladal za hriech. **Týmto nacionalizmom vedený slovenský národ zachoval sa**

cez tisícročie, udržal si svoje územie, pestoval si svoju irečitú reč, rozvíjal svoju kultúru pod blahodarnou ochranou katolíckej Cirkvi. Preto nie je to náhodou, ale historickou kontinuitou, keď slovenský národ po svojom vzkriesení práve v katolíckej čiastke tak húževnate pridržiava sa národnej samobytnosti, keď práve katolícki Slováci tak ostražite bránia si čistotu reči, i keď pre svoju etnografickú zvláštnosť vymedzujú všetkými možnými prostriedkami i geografickú a topografickú základňu pod menom Slovenskej krajiny, so všetkými životnými podmienkami pre chlieb i kultúru synov slovenského národa. A nielen, že nevidí v tom protirečenie, keď v budúcnosti práve pod egidou katolíckej univerzality bude sa pridržiavať svojej národnej individuality, ba práve z tisícročnej minulosti čo príkaz katolíckej univerzality bude pre seba vykladať oduševnené pestovanie svojej národnej svojráznosti. V dejinách všetkých národov práve tak, ako v dejinách našich od čias Pribinových, skvele uplatňuje sa pravý univerzálny charakter katolicizmu, ktorý národy nikdy nezotročoval, ale im k plnému rozvinutiu ich národného charakteru všemožne dopomáhal. Katolikum, ktorý národ zotročiť, svojráznosti pozbaviť chce, je sám otrokom štátnej nadvlády a prestal byť univerzálnym, akým ho sám Boh chce mať. **Slovenský nacionalizmus vďačne uznáva šľachetný vplyv katolicizmu v**

minulosti, a preto je odhodlaný kráčať i v budúcnosti pod jeho egidou, lebo je presvedčený, že len touto cestou zabezpečí nové tisícročie pre národ slovenský.

Na zdravom základe slovenského nacionalizmu uplatňoval Pribina i zásady opravdivej štátnickej múdrosti.

Pribina sa stal kresťanom, vybudoval vo svojom sídle v Nitre kresťanský chrám ako stredisko, odkiaľ má vychádzať učenie Kristovo po jeho národe, aby národ ten učením Kristovým riadil sa vo všetkom svojom snažení. Vrcholnou snahou každého národa v rámci prirodzeného svojho dejstvomania je zriadenie štátne. Ľudia vo vyššom stupni vývinu nie sú schopní sami od seba a každý na seba ponechaný vyhovieť svojim potrebám. Je preto potrebou ľudskej prirodzenosti, a ako taká je teda vôľou Božou, zriaďovať štát, aby to, čo nemôže vykonať jednotlivec, ani rodina, ani stav, prekonal štát. Štát doplňuje jednotlivca, rodinu, i stav, a nie vylučuje alebo pohlcuje. Prv, než bol štát, boli jednotlivci, rodina i stavy, ktoré aj bez štátu môžu žiť, ba i cieľ svojho jestvomania dosiahnuť, ale vyšší stupeň vývinu vyžaduje doplniť sily ľudskej prirodzenosti pomocou ľudskej organizácie štátnej. Štát je u katolíka potrebou ľudskej prirodzenosti, preto je katolík

štátotvorným na základe svojej viery v Boha, ktorý stvoriac ľudskú prírodu tak ako je, stvoril teda i štát; a nie na základe nejakej vrtkavej teórie, ktorá dnes platí a zajtra padá, katolík je štátotvorným nie z utilitaristických dôvodov, dotiaľ, kým mu štát poskytuje výhody, ale je štátotvorne viazaný hlasom svojho svedomia, aby uctil vôľu Božiu, prejavujúcu sa v zriadení štátnom.

Organizácia štátov je teda organicky spojená s Bohom, s vierou, čo i z toho vidieť, že dotiaľ prekvitá, dotiaľ funguje bezchybne, kým od tohto svojho životného koreňa sa neodtrhne. „Prečo je v mnohých krajinách autorita otrasená?“ - pýta sa umný P. Georg S. J. Otrasená je v srdciach ľudí, lebo ľudom sa nespomína základ štátu, to jest, že štát pochádza od Boha a že od Boha je jeho autorita. Uvádžajú sa, pravda, rozličné základy, ktoré majú tiež svoj význam, ale na najhlbšiu príčinu sa neprichádza, to jest, že povinnosť a poslušnosť ku štátu korení vo svedomí a v duši človeka. **Jednotné a jasné utvorenie svedomia je potrebné, aby nemal každý človek a každá skupina inú predstavu o svedomí. Bez tohoto jedného svedomia povie sa: áno, v štáte dnes vládnu tí, zajtra iní, dnes je štát ten, zajtra iný, takto musí padnúť autorita štátu, lebo čisto len kvôli ľudom byť podriadeným a poslúchať ľudí, človek urobí raz - dva razy, ale nie trvale a vždy bez**

výnimky. Človek poslúcha, keď vie, že štát je zriadením Božím a ten, kto ho riadi, v mene Božom ho spravuje.

Toto povedomie býva prameňom najväčšej oddanosti a heroickej obetavosti v záujme spoluobčanov, teda za štát, čoho dôkazom je opätovná skutočnosť v histórii, že kdekoľvek bola potreba a zmätok v štáte najväčší, katolícki štátnici to boli, čo si stali na čelo sanačnej akcie.

Z tohto organického spojenia štátu s Bohom jasne vyplýva i postavenie a uplatnenie sa náboženstva, menovite Cirkvi katolíckej, v štátnom organizme. Zástoj katolicizmu v štáte je ten istý, aký zaujíma v živote jednotlivca. Jednotlivec nie preto pestuje a zachováva náboženstvo, aby mu prevzalo jeho povinnosti a konalo jeho práce, náboženstvo je tu nie na to, aby mu prinieslo hmotné výhody a vonkajšie úspechy. Štátu náboženstvo nesľubuje rozšírenie jeho hraníc a väčšiu moc, nie väčší výsledok daní alebo výdatnejšie využitie jeho prírodných bohatstiev, ale dá mu ducha, vnútornú slobodu a pozhnanú vyspelosť. ako jednotlivec spravujúci sa podľa noriem náboženstva vyznačí sa väčšmi než iný životom čistým, cťou a statočnosťou, pravdovravnosťou vo svojich prejavoch a obetavou láskou k blížnemu, podobne i štát, vedený zásadami náboženstva, chrániť sa bude väčšmi ako iný akýchkoľvek prechmatov v živote vnútornom i zahraničnom,

usmerňovať bude svoje nároky a požiadavky podľa všeobecného dobra svojich občanov, spravodlivý a mierny bude v uvažovaní ľarchy a nestranný v poskytovaní výhod.

Časové potreby zo dňa na deň zväčšujú úlohu štátu, ktorým aby vyhovieť mohol, väčšmi než inokedy potrebuje ducha kresťanského. Čím tesnejšie bývajú ľudia vedľa seba, čím užšia je deľba práce, čím ostrejšia je stavovská roztriedenosť, čím užšia je životná dráha jednotlivca, tým väčšie a častejšie sú prirodzené protivy, tým ťažšie sú trenice, tým pudovitejšie sú žiadosti a bezohľadnejšie sú naruživosti. Čím ďalej pokročíme v poznávaní prírodných síl, a čím bohatšie sa vystrojíme technikou k dobíjaniu životného svojho uplatnenia sa na svete, ak súčasne s týmto nebudeme uplatňovať autoritatívne zasahovanie kresťanského svedomia, tak všetko toto prv nás privedie k vykorisťovaniu a k zotročeniu svojho spolublížneho, akoby slúžilo k pozhnaniu ľudskej spoločnosti. **Väčšmi než akákoľvek iná spoločnosť potrebuje štát tohto kresťanského svedomia a zákonov, hlboko do srdca ľudského zapísaných, aby vládal všetkých svojich občanov v jednotnú, živú spoločnosť stmeliť.** Ako sa osvedčuje skúsenosť, že v nebezpečenstve života ukáže sa opravdivá povaha človeka, tak je tomu i so štátom: mimoriadnym

úlohám ľahko vie zodpovedať spojený so svojím koreňom, s Bohom, ale zlyháva v službe, odcudzený svojmu pôvodnému ustrojeniu. **Spojitosť štátu s Bohom nemôže nahradiť nijaký organizačný, technický ani kultúrny pokrok, a preto štát, ak plniť chce svoje životné poslanie, primerané miesto a zástoj musí zabezpečiť v lone svojom kresťanstvu, aby vychovávalo svedomie občanov ku kresťanskému plneniu svojich povinností.**

Takéto myšlienky budí rozpomienka na chrám Pribinov, vystavený za úsvitu dejinného života národa slovenského. Povzbudení slávnostnou rozpomienkou na túto 1100-ročnú minulosť, v ktorej naznačené zásady kniežaťom Pribinom do života nášho národa uvádzané boli, smelo hlásime sa k Pribinovmu nacionalizmu a k Pribinovej múdrej, reálnej koncepcii štátnických záujmov, ako k ideálu súčasnej našej potreby národnej a štátnej. Prituľujeme sa k nemu vrelou rodoláskou tým úprimnejšie, čím väčší sa robia pokusy i v mene katolicizmu, aby udusený bol náš slovenský nacionalizmus, a hlásime sa ku kresťanskému štátu tým otvorenejšie, čím väčší cítime **n e b e z p e č e n s t v o š t á t u** protikresťanského, pohanského a boľševického. Hlásime sa ku kresťanskému prehíbeniu nacionalizmu a ku štátu

kresťanského poriadku, v ktorom zákony vynášajú sa v duchu zodpovednosti pre najvyššiu autoritu Boha, a v ktorom kresťanské myšlienky spravodlivosti a lásky sú základnými piliermi sociálneho i mravného poriadku, v ktorom sa výchova dieťaťov vedie v duchu večných zásad najväčšieho pedagóga Krista, v ktorom základná bunka spoločenského života, rodina, o c h r a n o u j e d n o t n o s t i a nerozlučiteľnosti bránená je, v ktorej nie teror brutality a fyzického násillia, lež idea opravdivej mravnej slobody vládne.

Národ slovenský, týmto vznešeným ideálom zasvätený prvým svojim kniežaťom Pribinom na posvätnéj pôde jeho sídla v Nitre, slávnostne sa osvedčuje, že pravým kresťanským nacionalizmom vedený ďalej pôjde po cestách Prozreteľnosťou Božou mu vyznačených, aby ako cenný člen katolíckej univerzality zastal si čestne svoje miesto, ktoré mu Boh vyznačil vo veľkej rodine národov.

Skrátený prejav Jozefa Tisu odznevší na pribinovských oslavách 14. augusta 1933 v Nitre; TISO, Jozef: Katolicizmus a nacionalizmus. In: Kultúra, r. 5, 1933, č. 9, s. 643-650

ĽUDOVÁ NÁRODNÁ VÝCHOVA AKO PRÍPRAVA NA ZMŔTVYCHVSTANIE NÁRODA V SLÁVE KRISTOVHO DRUHÉHO PRÍCHODU

Igor Cagáň

„**N**ie každý, kto hovorí ‚Slovák, Slovák‘, a kto nechýba pri demonštráciách, je dobrým synom a vernou dcérou národa slovenského, ale len ten, kto plní povinnosti voči svojmu národu je dobrým Slovákom a verným synom alebo dcérou slovenského národa. Teda nie frázy, nie slová, ale skutky, skutky žiadame od každého.“ (Jozef Tiso in Slovák 1940, č. 155)

Už sme sa toho za tie roky, i my holobriadkovia, napočúvali viac než dosť – veď to sami poznáte – národ vraj pred pár rokmi vymysleli obstarožne sa obliekajúci a zarastení predchodcovia hokejových fanúšikov a splodili ho šúchaním ceruze o roztrhaný papier. V 21. storočí je teda len prirodzené, že takýto zdrap papiera sa trvalo udržateľný priemysel recyklačného rozvoja snaží rozložiť na molekuly celulózy, s ktorou sú zamýšľané nové a gigantické toaletné projekty otvorenej budúcnosti...

Kultúrni pracovníci kabaretu pokrokových idiotín poslušne zbierajú takéto plody bludných stromov či už svetských demokratických výmyslov po nespočte revolučných kotrmelcoch ľudstva alebo cirkevných novokatolíckych potratoch posvätnej tradície po II. vatikánskom koncile. Súdružky a komsomoľcov s plnými košíkmi takýchto najnovších nezmyslov o „hynúcom koncepte

národa“ je preto potrebné poctivo potknúť a z rozsypaného na drobné nanovo poskladať obraz pravej slávy národa, tak nesmierne smerodajný pre rovno stojacu národnú, teda ľudovú výchovu súčasných generácií.

Aký národ sa to teda dnes rozkladá, hynie a zapácha ako v nohavičiach v prádelníku pohodených zabudnutý olomoucký syrček?

POMER ŠTÁTU K NÁRODU?

Začnime teda s tým poctivým podkladaním nôh do cesty našliapnutého všeľudského pokroku, lebo práve *občianske národy*, ktoré vznikali uzavretím „spoločenskej zmluvy“ ako kompromisu revolucionárov s tradičnými mocnármi (respektíve naopak) sú toľko v súčasnosti diskutovanými „umelými konceptmi“ svojím pôvodom odtrhnutými od nadprirodzeného

zákona a svojho Stvoriteľa, kedy sa podiel a zodpovednosť človeka na ceste spásy svojho nadprirodzeného národa nahrádza občianstvom v štáte ako manželstvom z čistej špekulácie, kedy tento „*citoyen*“ z barikád vystúpivší proti tradičnému vladárovi konštatuje v rámci svojho ešte akéhosi revolučného konzervativizmu a túžby po akejsi vlastnej morálno-zákonnej samospáse, že „*puđ čirej žiadostivosti je otroctvom a poslušnosť zákonu, ktorý sme si sami uložili, slobodou...*“ (Jean Jacques Rousseau v diele *Spoločenská zmluva – Du contrat social*, r. 1762), a teda v občianskom národe hľadá tento mestský povstalec svoje morálne pohodlie, ktoré nazýva „slobodou“, lebo „najvyššou ľudskou potrebou“ chápe sebaobranu proti násilnej smrti tu na zemi, z ktorej sa akosi kotí akési základné „ľudské právo“ nezomrieť v občianskom štáte „nasilu“ (Thomas Hobbes v diele *Leviathan, or The Matter, Forme and Power of a Common Wealth Ecclesiasticall and Civil*, r. 1651).

Občianske národy ako ľavobočkov ústavy, tejto veľspoločenskej zmluvy s doktorom diablom, teda zakladajú na papieri akési sado-masochisti, jednak zo strachu z násilia a časnej smrti, v ktorom sa vyžívajú pod tlakom terorizujúcej a vraždiacej bagandže absolútneho štátu, a jednak z chorobného nutkania samých zo

seba potláčať z pozície moci chtiče iných „ľudovo-demokraticky“ uloženými zákonmi pozemského suveréna.

Dnes v dennej každodennosti skusujeme, že takýto umelý koncept občianskeho národa, ktorý sa zriekol nadprirodzeného zákona dosiahnuť spásy večnej zaväzujúceho krvou syna z otca, a nahradil ho konsenzom a intersubjektívnou zhodou názorov všetkých občanov na „ich ľudovo-demokratický zákon“, práve dnes za jedinú skutočnú slobodu považuje vo svojej permanentnej revolúcii voči Bohu a Cirkvi jedine uspokojenie puđu svojej čirej žiadostivosti za slobodného súhlasu toho druhého, na ktorého úkor sa toto uspokojenie deje. Náš pochop musí smerovať k tomu, že tento dnešný výsledok v podobe vysoko-pokrokového všespoločenského bezprávia – myslíme tým stav nepodriadenosti nadprirodzenému zákonu – bol svojím semenom prítomný už v načrtnutom bohorúhačskom samospásnom koncepte občianskeho národa, ktorý dnes po prirodzenej stránke zákonite odhníva ako opustená slivka, ktorá síce svojho času hojne zarodila, ale dnes ju už nemá kto oberať, a tak hynie pod váhou svojich obťažkaných konárov. Reformy takýchto mŕtvych národných konceptov,

pripomínajúcich lámajúce sa slivky, sa dejú skrz reformy sekularizujúcich ústav, ktorými sú takéto občianske národy konštituované, pričom iniciatíva sekularizujúcej občianskej ústavy len ďalej rozširuje biedu pokusu človeka o priechenie sa organickým typom usporiadania ľudských spoločností predurčených k vývoju v typ nadprirodzený, skrz Krista k Bohu smerujúci vo večnosti. Táto egoistická a špekulatívna iniciatíva sa vo svojich teoretických rozpracovaniach dejinami najvýraznejšie vinie od čias osvietenstva zo 17. -18. storočia, filozoficky najmä od Hobbsovoho spisu *Leviathan*, ktorý pertraktuje základný postulát satanizmu: veľká masa ľudí v stave *bellum omnium contra omnes* (vojny všetkých proti všetkým) majú bez Boha ako Absolútna právo na čokoľvek, súhlasí za plného vedomia svojej slobodnej vôle vo všespoločenskej zmluve nie s prísnou vládou Krista Kráľa, ktorá dovolí iba morálne, ale s vládou akéhokoľvek absolútneho suveréna nastoľujúceho akýkoľvek druh poriadku, najlepšie taký, ktorý naše svedomie iba veľmi „slabučko hryzká“ a za drobné všimné dokonca iba slintavo olizne...

Treba pripomenúť, že koncept občianskeho národa a sekulárnej ústavy ako jeho jediného

konštituenta je v kríze od svojho vzniku a prakticky od svojho zrodu sa zmieta v revolúciách, a de facto takýto umelý koncept nedokázal ľuďom nikdy zabezpečiť toľko sľubovaný a projektovaný sociálny zmier. Jozef Tiso tento fenomén skusoval i vo svojej dobe a realite česko-slovenského štátu, a preto upozorňoval: „*Ak niektorý národ podlieha duševnej hnilobe, nezachráni ten národ nič, nijaká vojenská disciplína, nijaká sociálna politika, nijaká ozbrojená moc /ani nijaká reforma ústavy - pozn. IC/. Národ môže zachrániť a udržať jedine vnútorná duševná sila.*“ (Jozef Tiso in *Slovák* 1940, č. 257).“

Nadprirodzené národy vnútornej duševnej sily, ktoré naša národná výchova predpokladá, nahliadajú na moderné občianstvo a jeho „cnosti“ skôr ako na nevyhnutnú formu prejavu lojality k štátu, ktorý je akousi organizačno-technickou barličkou k spásu národa, než ako na formu reálneho podielu na konštitučnom zväzku národa, ktorý Stvoriteľ nevytvoril na základe nejakého súhlasu romantizujúceho človečika slopuceho absinth, ale zo svojej absolútnej svoj-moci a svoj-vôle, aby svoj zákon najskôr predložil 12 kmeňom Svätej zeme, z ktorých pozostával národ Svätej zeme, a neskôr všetkým národom sveta, a aby týmito zákonmi zaviazal jednak

syna z otca prostredníctvom ich krvného a telesného puta tu na zemi, tak svojou krvou v Svätej Obeti v adoptívnom synovstve k Sebe Bohu-Otcovi, aby sme mohli na kolenách a k nebu volať: „Abba“, Otče...

My teda na pôde ľudovej výchovy myslíme vždy „nadprirodzený národ“, teda to, čo Stvoril Boh ako „ľud“ a to, čo je v Písme svätom Sixto-Klementínskej Vulgáty označované ako „populi“. Nebudeme teda rúhavo rozprávať ani o nejakom zbožštenom národe, národe, ktorý by chcel stáť nad Bohom, ale o „ľude“ ako stvorenom a Bohu podriadenom, lebo ako hovorí Jozef Tiso: „*Nie Boh potrebuje národ. Boh bude Bohom i bez národa, či už to uznáme, alebo neuznáme, ale bez Boha nebude národa...*“ pričom: „*Spojil pojem za Boha, za národ nie je prehrešením sa proti Bohu. Je to pripútanie ľudských hodnôt k hodnotám večným, božským.*“ (Jozef Tiso in Slovák, 1939, č. 188) **Národ teda uchopujeme ako nadprirodzený v jeho účelnom podrobení ľudského (prirodzeného) horizontálneho smerovania naprieč svetom p o z e m s k ý m B o ž i e m u (nadprirodzenému) vertikálnemu smeru - do nebeských sfér, ku spásu, vzkrieseniu a životu večnému v Bohu**, čo vylučuje uvažovať o národe ako o „občianskom“, teda ako o

abstraktnom pojme politickej vedy. Podľa Jozefa Tisu sa národ nekonštituuje skrz nejakú ústavu, ale cez spoločné územie, spoločnú krv, mravy a psychologické vedomie celku (Jozef Tiso in Slovák 1934, č. 113) a jediným konštituentom nadprirodzeného národa ako duchovnej bytosti, ktorý národu dodáva potrebnú vnútornú duševnú silu, je Ježiš Kristus. Pokúsme sa nachvíľu o to, o čo sa pokúšajú sami revolucionári a spýtajme sa: „*Čo bude potom, keď národ pozbavíme Krista a Jeho učenia?*“

Jozef Tiso nám vo svojich rečníckych otázkach odpovedá: „*Kto bude vedieť dať národu v ťažkých dobách tej mravnej sily, ktorú dodáva teraz Kristus svojím príkladom? Kto dá národu oduševnenie a obetavosť v kritických chvíľach, keď sa mu odoberie symbol obety a stelesnené oduševnenie? Odkiaľ bude čerpať národ silu, aby sa nedal zachvátiť slávou chvíľkového prospechu, keď sa mu odoberie tak mocný učiteľ večných cností? Kto dá národu povzbudenie, aby sa vyzdvihol nad hmotu do ideálnych sfér vedy, umenia a silného charakteru, keď sa mu odtiahne spred očí vzor ideálov a jeho zrak sa len na zem obracia? Kto a kde otvorí pre národ pramene heroizmu mučeníkov, stálosti vyznávačov, mravnej sily čistých panien, pracovitosti reholníkov, veľkodušnosti kresťanských dobrodinčov, širokého rozhľadu*

kresťanských učencov, mohutného vzletu básnikov a umelcov, obetavosti milosrdných sestier a misionárov, nežnej teploty rodinného kruhu, jemnosti spoločenského života, otvorenosti úprimného charakteru, verejnosti a spoľahlivosti svedomitého človeka?“ (Jozef Tiso in Tatranský Orol, roč. VI. č4.)

Naše národné dejiny nám vo svojom najexponovanejšom mieste ponúkajú vo svojej nahote pomôcku, ktorou možno vulgárne naviesť pozornosť čitateľa k rozlišovaniu nadprirodzeného národa od konceptu národa občianskeho: všimnime si politiku **Hlinkovej slovenskej ľudovej strany** a **Slovenskej národnej strany** v období ich paralelnej existencie. Tí, ktorých si dnes ctíme, a ktorí pracovali za Boha a za nadprirodzenú podstatu národa slovenského, zgrupovali sa inštinktívne i pod značkou, ktorá znamenala biblicky „ľud“, teda „populi“. Dodnes sú „ľudáctvo“ a „ľudácka“ politika v liberálnom sekulárnom štáte prenasledované ak nie priam zakázané, lebo svoje konanie odvíjajú od nadprirodzenej podstaty národa, ktorá vedie priamo k Pánovi, ktorá bráni záujmy Krista, nášho kráľa tu na zemi, zatiaľ čo občianske vlastníctvo, ktoré najbritkejšie vystihuje to české „nic

než národ“, ako umelý koncept národa vytvorený človekom, tento sekulárny štát dovoľuje, miestami i podporuje, lebo v ňom vidí spojenca a obhajcu čisto štátnych mocenských záujmov.

V tomto sa preto musíme striktné držať Tisovho opravdivého, spravodlivého a naskrz ľudového a biblického: **národ je viac ako štát, ale menej než Boh!** Národ, ako nadprirodzená entita, nikdy nesmie výhradne hrdlačiť v pote svojej tvári na pozemské úmysly pozemského štátu, na výplody spoločenských zmlúv zotročujúcich nadprirodzenú slávu národa v občianskej poslušnosti, alebo slovami vlastnými Jozefovi Tisovi: *Štát je inštitúciou časného blahobytu, ktorý sa nemieša do snažení nadprirodzených, ibaže ich rešpektuje pre jemný vzťah týchže k časnému blahobytu občanov; štát slúži národu; štát je orgánom národa; štát je prostriedok k cieľu a nie je cieľom človeka; štát nepreberá na seba povinnosti jednotlivcov; štát obstaráva úkony, ku ktorým sila jednotlivca nestačí* (porovnaj *Slovák*, r. 20, 1938, č. 293, s. 1, *Kristus, vykupiteľ štátu.*).

Lebo kdekoľvek, kde revolucionári odstránili Boha, museli postaviť absolutistický a terorizujúci štát nad národ ako pôvodcu najvyššieho zákona. A naopak, kde si pozície

udržali tradičné katolícke národno-kresťanské sily, štátny Moloch s celým jeho aparátom bol nekompromisne a do dôsledkov podriadený potrebám národa – lebo kresťanský národ nepotrebuje nejaký štát na to, aby mu ten diktoval, aby sa v jeho ústave uznášal, ako a podľa čoho žiť, pretože kresťanský národ vedený je zákonom Božím nadprirodzeným, nemeniteľným a úplne zjaveným. Pričom však Jozef Tiso dôrazne vystríha: „Každý, kto túto našu tézu ‚Národ je podstata a štát je len forma‘ spomína, musel by vedieť, že táto štátnopolitická formula je praktickou konzekvenciou štátnopolitickej teórie, budovanej na základoch tomistickej filozofie. Keby si toto uvedomil, nikdy by sa neodvážil z tézy: ‚Národ je podstata, štát je forma‘ uzatvárať na podceňovanie štátu, lebo súčasne by musel pripomenúť i druhú nie menej známu a vážnu tézu tej istej tomistickej filozofie, ktorá znie: ‚Forma dat esse rei‘ - forma máva možnosť k jestvovaniu. Bez formy niet veci, iba v abstrakte, iba v idey. Konkrétnej veci niet bez formy.“ (Jozef Tiso in Slovák 1935, č. 277)

Pričom však slepú občiansku poslušnosť zdrapu ústavného papiera nadprirodzený národ v rozporných momentoch nutne zamieňa za poslušnosť Bohu, ktorá síce vyžaduje vzdanie sa cisárovhov cisárovi, ale nikdy nie vzdanie sa

Božieho cisárovi, teda v tomto prípade obetovanie nadprirodzeného národa Molochovi štátu.

V tom teda tie veľkolepé vlastenecké koncepty občianskych národov, kde národ je pohlcovaný štátom, hynú, že vlastenci strativší vieru v zákon zjavený od štátu čakajú, že ten im rozkáže ako a podľa čoho žiť, že štát im – teda občianskej spoločnosti – dá najvyšší zákon a bude určovateľom mravov – že štát im bude Bohom a Matica slovenská Cirkvou...

Názov tejto kapitoly by však mal znieť práve opačne: nie pomer štátu k národu, ale pomer národu k štátu, lebo národ obcuje so štátom ako so svojím aparátom, a nie naopak. „Taký a toľký je národ, aký má štát. Taký a toľký je štát, nakoľko sa v ňom uplatňuje národ.“ (Jozef Tiso in Slovák 1938, č. 46)

Na krídlach tradície vniesli sme teda svetlo na v súčasnosti potemnený pitvor národnej výchovy, ktorej národné východiská ozrejníme najskôr, a tak z nich uzatvoríme na základné, jednoduché a nadčasové ciele a prikázania opravdivej ľudovej národnej výchovy, z ktorej sa ešte vyháďže červeným pupákom na ksichte a vlajke ne jeden ľudovo-demokratický komisár európskej múmie...

I. NÁROD AKO JEDNOTA ĽUDU: NÁROD MÁ SVOJ KORPUS (HMOTNÉ TELO A KRV) A SVOJU KRAJINU A JEJ BOHATSTVO

Načim zopakovať v ostrej kontre voči modernistom, že národ na rozdiel od internacionály nie je koncept, národ nie je na rozdiel od utópie komunizmu ani myšlienka a národ nie je ani presvedčenie na rozdiel od vedeckého ateizmu. Národ vytvára svoje vlastné viac či menej hodnotné obrazy o sebe, svoje koncepty, myšlienky a presvedčenia – pričom „Národy nehynuli ani tak pre vojny, ako pre rozvratné myšlienky. Nezdravé pomýlené idey viac zničili, viac vyčerpávali, ako akékoľvek iné nešťastia.“ (Jozef Tiso in Slovák 1934, č. 221)

Čo je teda národ v ľudovom ponímaní? „Jednota krvi, jednota územia, jednota reči, jednota mravu, duchovná jednota kultúry a vedomie spoločného osudu sú už dnes zakorenené v povedomí každého Slováka. A toto povedomie nás oddeľuje od hociktorého iného národa.“ (Jozef Tiso in Slovák 1933, č. 214).

Národ sám je v ľudovom ponímaní stvorená jednotná kolektívna bytosť, „...organický celok, ktorý má svoje predpoklady, má svoje pravidlá, od nás nezávislé, a má svoj konečný cieľ, ktorý velí a vyžaduje si bezpodmienečné

rešpektovanie“ (Jozef Tiso in Slovák 1927, č. 289), ktorú môžeme skrz jej korpus exaktne nájsť v hmotnom svete v podobe tela a krvi jeho nositeľov, ktoré sú v prieniku svojich typických znakov telom a krvou národa. Národ neexistuje iba v myšliach ľudí, ale žije a slobodne a energicky sa rozhoduje o svete v modeloch svojho jazyka, v ktorom o tomto svete premýšľa. Zjavuje nám to sám Stvoriteľ, keď nám hovorí o prvom národe: „Hľa, sú jedným národom, všetci majú jeden jazyk; toto je začiatok ich činov a veru neodstúpia od ničoho z toho, čo si zaumienili urobiť.“ /lat. – „Ecce, unus est populus, et unum labium omnibus: coeperuntque hoc facere, nec desistent a cogitationibus suis, donec eas opere compleant.“/(Gn 11,6)

Unus est populus – sú jedným ľudom, resp. presnejšie: jedným (telom a krvou) je ľud čím národ je jednotou ľudu.

Jedno telo, korpus národa, teda tvorí mnoho tiel jeho nositeľov, ale ako upozorňuje Jozef Tiso: „Nie množstvo jednotlivcov tvorí národ, lež mnoho tým istým vedomím vedených jednotlivcov,“ (Jozef Tiso in Slovenská politika 1940, 62) pričom biblickým predobrazom spoločného vedomia je práve spoločný jazyk národa a s ním spojené modely myslenia a vzorce správania.

Kým všetci mali jeden jazyk, boli jedným národom – keď Boh pomiatol jazyky (Gn 11, 7-8), prirodzene vytvoril „po celej zemi“ s mnohými jazyky aj mnohé národy, ale bez toho, aby porušil, čo zjavil predtým: každý národ zostal „jedným korpusom“, jedným, ktorý zatiaľ dedil miesto zákona iba dedičný hriech a spoločný jazyk, ale od spoločných otcov – teda zo spoločného národného korpusu jednej krvi a jedného tela.

Ak by niekto ale stále chcel namietat', že atribútom nadprirodzeného národa môže byť pokojne jazyk bez tela a krvi, nech načúva **K n i h e Sirachovcovej**:

„Chváliť nám patrí slávnych mužov, svojich otcov ako nasledovali po sebe.“ /lat. – „Laudemus viros gloriosos, et parentes nostros in generatione sua.“ / (Sir 44, 1)

Čo inšie môže v tradícii značiť prívlastok otcov „tak ako nasledovali po sebe“ (in generatione sua), ak nie práve kontinuitu ich rodu fyzickú i duchovnú, z tela a krvi a zo slova a jazyka zároveň?

Písmo však pokračuje a pripisuje pozemské zásluhy našim otcom, ich

od Boha inšpirovanú telesnú možúcnosť nad rodinou a národom:

„Pre svoju rozvahú stali sa vodcami ľudu a pre svoju zbehlosť v písmach viedli národy. V ich výrokoch sú slová múdrosti; zostavovali piesne a nápevy, písali a prednášali básne. Boli bohatí a obdarení silou; usilovali sa o krásny život a pokojne žili vo svojich rodinách. Všetci dosiahli slávu u svojich súčasníkov, už za ich života ich chválili.“ /lat. – „...et imperantes in praesenti populo, et virtute prudentiae populis sanctissima verba: in peritia sua requirentes modos musicos, et narrantes carmina Scripturarum: homines divites in virtute, pulchritudinis studium habentes, pacificantes in domibus suis. Omnes isti in generationibus gentis suae gloriam adepti sunt, et in diebus suis habentur in laudibus.“ / (Sir 44, 4-7)

Asi najjasnejšie miesto v Písme potvrdzujúce, že národ má svoj telesný korpus, sú však nasledovné verše, kde zmluva otcov /z lat. testament/ sa dedí potomstvom, ktoré je semenom /lat. – semen/ a semeno zas nositeľom pokrvnosti a telesných predispozícií až naveky (in aeternum):

„/Otcovia – pozn. IC/ **Zostávajú vo svojom potomstve, posvätné dedičstvo sú ich vnukovia; lebo ich potomstvo zostalo verné zmluve a vďaka im – aj ich synovia. Ich potomstvo zostane naveky a ich sláva nezanikne nikdy.**“ /lat. – „*Cum semine eorum permanent bona: haereditas sancta nepotes eorum, et in testamentis stetit semen eorum: et filii eorum propter illos usque in aeternum manent: semen eorum et gloria eorum non derelinquetur.*“ /**(Sir 44, 11-13)**

Krásnym zavŕšením tejto knihy Starého zákona v predobrazu Kristovej Cirkvi /lat. – „*ecclesia*“ / a jej svätých je nasledovné:

„*Ich telá / otcov – pozn. IC/ odpočívajú v pokoji a ich meno žije z pokolenia na pokolenie. O ich múdrosti rozprávajú národy a zhromaždený ľud ich ospevuje.*“ /lat. – „*Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, et nomen eorum vivit in generationem et generationem. Sapientiam ipsorum narrent populi, et laudem eorum nuntiet ecclesia.*“ / **(Sir 44, 14-15)**

Odkázali sme teda čitateľa na dedičný korpus národa, ktorý nie je čistý výmysel, lež Stvorenie Božie, na rozdiel od toho, keby chcel niekto

tvrdiť, že štát či strana majú svoj dedičný a hmotný korpus, či dokonca že „proletári“ zo všetkých národov tvoria jeden hmotný korpus, jednotu národa, jeden ľud...

Odkážme však čitateľa ďalej, na fakt, že národ, či už má svoj vlastný štát alebo ho nemá, nachádza sa v hmotnom svete aj svojím rozmerom krajiny a jej bohatstva, ktoré mu boli prisúdené, a na ktorých fyzicky prebýva sústredené jeho telo a jeho krv, jeho hmotný korpus. Veď aká by to bola láska Božia, ak by Boh, potom ako človeka vyhnal z raja za jeho hriech, nedal človeku jeho časný náhradný domov tu na zemi v podobe jeho krajiny? Akáže by to mohla byť spravodlivosť Božia, ak by Stvoriteľ učinil človeka hladným a nedal by mu polia k jeho nasýteniu, lesy a rudy k jeho hmotnému zabezpečeniu či hory k jeho povzneseniu skrz pohľad na majestátnosť Božieho stvorenia? Ako by len Boh, ktorý sa ponížil pre nehodného človeka na dreve kríži, mohol učiniť jednotný ľud, dať mu jednotné vedomie, jednotnú krv a slobodnú vôľu, a pritom mu nedať priestor, na ktorom by túto svoju vôľu mohol uplatňovať, za ktorý by mohol svoju krv prelievať, a tak sa za kráľovstvo nebeské v zachovávaní dedičstva svojich otcov osvedčovať?

Stvoriteľ vo svojom zjavení ukazuje človeku na príklade vovádzania národa do jeho krajiny v Starom zákone ako je pre Neho dôležité, aby národ jednotného ľudu Božieho mal svoj vlastný domov, svoju zasľúbenú krajinu.

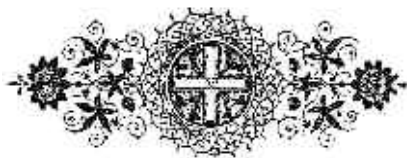
Inak o tom neuzatvárajú ani zakladatelia slovenskej štátnosti v preambule prvého Slovenského štátu: „Slovenský národ pod ochranou Boha Všemohúceho **od vekov sa udržal na životnom priestore mu určenom...**“.

Napokon, za zasľúbenie zeme medzi Karpatmi a Dunajom Slovenom sa vyslovoval i Jozef Tiso predkladaním argumentov o pôvodnosti dejstvovania slovenského národa na Slovensku: „Slovenský národ nebol vyhodенý na povrch svetového dejstvovania len prevratom. Sme starším kultúrnym národom ako hociktorý národ v našom susedstve. **Náš slovenský národ staval kresťanské chrámy už vtedy, keď iné národy vandrovali ešte v kočovných hordách. Tento slovenský národ s tisícročnou svojou históriou hovorí, že táto zem patrí Slovensku. Slovenská história nám prikazuje, aby sme si túto zem na večné veky zachovali pre seba.**“ (Jozef Tiso in Slovák 1936, č. 217).

Pre Tisu ako katolíckeho kňaza sa tak tradícia dejstvovania slovenského národa na Slovensku uchovaná v histórii stáva príkazom na večné veky, ktorý sa projektuje do prirodzeného práva:

„*Odkedy Slováci zaujali túto zem pod Tatrami, odvtedy sú tuná a nikdy ju neopustili. My nie sme včerajší, my tu bývame odpradáva.*“ (Jozef Tiso in Slovák 1940, č. 31). „*Slovenský národ je právnym dedičom tejto krajiny a kým sa jej sám nezriekne, nikdy nestratí právo rozhodovať nad svojím osudom.*“ (Jozef Tiso in Slovák 1935, č. 199)

Jozef Tiso ako verný nasledovateľ tomistickej filozofie uchopuje Božie zasľúbenie krajiny nášmu národu cez skutočnosť poznanú rozumom: „*Na tomto území žijú Slováci, majú svoju reč, pestujú vôľu, že chcú ostať Slováckmi. Právo je v pravde a pravda je v skutočnosti. Skutočnosť teda je, že Slováci tu žijú, že hovoria svojou slovenčinou a z tejto skutočnosti vyplýva i právo Slovákov, ako národa, na všetko, čo národu patrí... Slováci tu chcú žiť a chcú si sami vládnuť.*“ (Jozef Tiso in Slovák 1938, č. 228)

* aby ale niektorí z uvedeného o „krajine Bohom zverenej národu“ nevyvodili, že to, čo páchajú takzvaní a samozvaní židia dnes v Palestíne, môže byť v súlade s týmto Božím zverením, uveďme aspoň toto: jestvujú opodstatnené pochybnosti, že dnešní sionisti okupujúci Izrael nemajú korpus, teda ani telo, ani krv židovského národa, pričom, ak by ho aj mali, aby naplnili toto Božie zverenie krajiny svojmu národu v Kristovi, museli by mať aj Kristovho ducha, ktorého svojou náboženskou zatvrdilosťou odháňajú, neprijímajú a zatracujú. Palestína by teda podľa Božieho zverenia mala patriť podľa odstupňovanej náležitosti nasledovným:

- 1) kresťanským Filištíncom, ktorí majú Kristovho ducha a zároveň sú i nositeľmi korpusu národu Svätej zeme;
- 2) moslimským Filištíncom, ktorí nemajú Kristovho ducha, ale sú aspoň podľa prirodzeného práva nositeľmi korpusu národu Svätej zeme;

Súčasní takzvaní a samozvaní židia, nemajú ani Kristovho ducha, ani nie sú podľa prirodzeného práva nositeľmi korpusu národu Svätej zeme, teda nemajú žiadne právo vládnuť Svätej zemi.

„Nemôžeme schvaľovať toto hnutie (sionizmus). Nemôžeme zabrániť židom, aby sa presídľovali do Jeruzalema, ale nikdy to nebudeme schvaľovať. Jeruzalemská zem, aj keď nebola vždy svätá, zostala posvätená životom Ježiša Krista. Ako hlava Cirkvi nemôžem odpovedať ináč. Židia neuznali nášho Pána, preto my nemôžeme uznať národ židovský.“

(Sv. pápež Pius X. prezidentovi sionistov Theodorovi Herzlovi, 25. januára 1904)

II. NÁROD JE NESMRTEĽNÝ PODĽA DUŠE A VZKRIESENIE A ŽIVOT VEČNÝ JEHO KORPUSU PODĽIEHA ZÁKONU SPÁSY

Čo hovoríme, keď hovoríme, že národ je nesmrteľný? Veď nesmrteľný a večný je len Boh a nesmrteľná je len duša človeka. Chceme tým povedať, že národ má svoju vlastnú dušu alebo že nezomrie jeho telo a krv?

Ak iste, duša národa nie je len lacnou básnickou metaforou, ale do značnej miery skutočnosťou. Veď ak uznávame, že národ má svoje hmotné telo a krv – zložené z typických tiel a krví svojich nositeľov – a slobodne koná v hmotnom svete, môžeme zároveň uznať, že by národ mohol takto konať bez duše?

Určite nie, lebo ak platí, že „[d]uša je nesmrteľný duch, bez ktorého človek ani myslieť ani žiť nemôže,“ (čiastka 53 **Malého katechizmu pre katolícke dievky** z r. 1934), o čo viac to musí platiť pre národ, ktorý sa skladá z množstva „kývajúcich sa“ krví a tiel „človekov“?

Dušou národa sú v skutku nesmrteľné duše žijúcich, zomrivších i budúcich jeho nositeľov („zapísaných v knihe života“), ktoré predstupujú pred Boží súd. Lebo ako hovorí katechizmus: „Dušu nevidíme,

ale ju poznávame z toho, že človek rozmýšľa a slobodnou vôľou odhodláva sa k dobrému alebo zlému,“ (poznámka k čiastke 55 **Malého katechizmu pre katolíckej dievky** z r. 1934) tak poznávame duše národov podľa ich odhodlania sa k dobrému alebo zlému v dejinách a v prítomnosti.

Je však človek, poľažmo národ nesmrteľný i podľa svojho korpusu, krvi a tela? Tradícia nás učí, že človek je podľa krvi a tela rozhodne smrteľný, môže byť však z Božej milosti vzkriesený. Z toho možno vyvodiť, že národ zomrúc podľa svojho tela a krvi, môže byť i cez svojich nositeľov Stvoriteľom oživený podľa svojho ducha (porovnaj 1Pt 3, 13-19), ako nám to Boh Vševládca zjavuje v predobraze zázraku vzkriesenia celého národa, „vojska nadmieru veľkého“ cez proroka Ezechiela:

„Prorokoval som teda, ako som dostal rozkaz. A kým som prorokoval, zaznel hlas a strhol sa lomoz: kosti sa zblížovali, každá kosť k svojmu stavcu. Videl som, ako sa na ne uložili žily a mäso a na povrchu sa im natiahla koža, ale ducha v nich nebolo! I prehovoril ku mne: „Prorokuj o duchu, prorokuj, syn človeka; prehovor k duchu: Toto hovorí Pán, Boh: Duchu, príď od štyroch vetrov a ovej týchto pozabíjaných, nech ožijú!“ Prorokoval som teda, ako mi rozkázal;

vtom vstúpil do nich duch a ožili. I postavili sa na nohy, vojsko nadmieru veľké.“ /lat. – „Et prophetavi sicut praeceperat mihi: factus est autem sonitus, prophetante me, et ecce commotio: et accesserunt ossa ad ossa, unumquodque ad juncturam suam. Et vidi, et ecce super ea nervi et carnes ascenderunt, et extenta est in eis cutis desuper, et spiritum non habebant. Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum: vaticinare, fili hominis, et dices ad spiritum: Haec dicit Dominus Deus: A quatuor ventis veni, spiritus, et insuffla super interfectos istos, et reviviscant. Et prophetavi sicut praeceperat mihi: et ingressus est in ea spiritus, et vixerunt: steteruntque super pedes suos, exercitus grandis nimis valde.“/(Ez 37,7-10)

Nepochybujme, že zmŕtvychvstanie bolo a je možné Pánovi, lebo On hovorí svojim apoštolom: „Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Ved' duch nemá mäso a kosti – a vidíte; že ja mám.“ /lat. – „...videte manus meas, et pedes, quia ego ipse sum; palpate et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere.“ / (Lk 24, 39)

Prítom vieme, že biologická smrť tela je človeku nezvratiteľná, pokiaľ príde k oddeleniu krvi od tela, zatiaľ čo túto Krv s Telom opakovane spája kňaz z nadprirodzenej moci vo svätom tajomstve sviatosti oltárnej a

opakuje tak kalvársku obeť Ježiša Krista a jeho zmŕtvychvstania.

Spolu so sv. Augustínom a jeho pojednaním *O kresťanskom boji* v čiastke XXIV. o totožnosti Tela Kristovho nepochybujme ani my, že podobne ako Pánovo Telo, ktoré vstalo vo svojej celosti a pôvodnosti z mŕtvych také, aké bolo do hrobu uložené, že Pán zo svojej milosti urobí i korpus verného národa vzmŕtvychvstalý v podobe, v akom je od nepamäti vkladáný do hrobov vo svojich veriacich nositeľoch.

Pán pritom hovorí svojim učeníkom, že vzkriesenie bolo vzkriesením „mäsa“ (carnem) a „kostí“ (ossa), pričom z antropológie vieme, že práve špecifickými úponmi svalov a mäsa na špecifickú kosť odlišujú sa najvýraznejšie korpusy rás a národov...

Ale potláčajúc život telesný ako jednotlivci, pamätajme, že i národ je nesmrteľný skrz svojich nositeľov najmä podľa ducha, ktorý sa skrz ich skutky zapáči Bohu, nemôže však vojsť do nebeskej večnosti svojimi prirodzenými silami ani nemôže sám vzkriesiť svoj zhynuvší korpus; zatiaľ čo v prvom prípade potrebuje pre nesmrteľnú dušu pomoc, čiže milosť Božiu, v prípade druhom zas priam zázrak Boží ako nám Pán zjavil

vo svojom slove proroka Ezechiela (porovnaj s čiastkou 57 **Malého katechizmu pre katolícke dieťky** z r. 1934).

V Kristovi – bez toho, aby sme sa nechali vyrušovať prívlastkom izraelským – Otec hovorí ku všetkým národom: „*Hľa, ja pootváram hroby, vyvediem vás z hrobov, ľud môj a vovediem vás do izraelskej krajiny.*“ /lat. – „*Ecce ego aperiam tumulos vestros, et educam vos de sepulchris vestris, populus meus, et inducam vos in terram Israel.*“ / (**Ez 37, 12**) a „*Vložím do vás svojho ducha, že ožijete, a dám vám odpočinúť na vlastnej pôde.*“ /lat. – „*...et dederō spiritum meum in vobis, et vixeritis: et requiescere vos faciam super humum vestram.*“ / (**Ez 37, 14**)

Slučka sa tak uzatvára – národ žije duchom v tele a krvi a koná v krajine mu danej slobodne podľa tvárnosti svojho slova a toho, čo si v ňom slobodne zaumieni, umiera podľa tela a bude podľa ducha vo večnosti zatratený alebo spasený a spolu so svojím korpusom i vzkriesený v kostiach a koži jeho nositeľov podľa ideálu, sentencie Slova Božieho.

Hovoríme tým, že národ bude na konci dní za svoje skutky súdený skrz svojich nositeľov posledným Božím súdom, ako nám to zjavuje Stvoriteľ: „*Veru, hovorím vám: Pri obnovení sveta,*

keď Syn človeka zasadne na trón svojej slávy, aj vy, čo ste išli za mnou, zasadnete na dvanásť trónov a budete súdiť dvanásť kmeňov Izraela.“ /lat. – „Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede majestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel.“ / (Mt 19, 28)

Možno si na základe týchto slov predstaviť ako nás, nositeľov slovenského národa, budú spolusúdiť v „dvanástich“ (*super sedes doudecim*) i naši apoštolskí vladári, králi a učeníci, ktorých moc a vedenie pochádzali od Boha Otca – ako na stoličku prisediacich Bohu zasadnú postupne kráľ Rastic, svätý Cyril a svätý Metod, kráľ Slavomír v osobe svätého Nauma či svätý mučeník Jozef Tiso a spoluvychýlia jazyček najspravodlivejších váh na stranu našej spásy či zatratenia podľa Pravdy, ktorou je Kristus-Kráľ?

Národ súdený bude podliehať najspravodlivejšiemu rozsudku spásy či zatratenia večného so všetkými jeho náležitosťami a atribútmi, ktoré nám boli zjavené. Tak je istým, že početne veľké národy nebudú veľkými v nebi podľa súčtu svojich živých, umrivších a budúcich nositeľov, ale nebeské národy budú veľké podľa počtu svojich spasených nositeľov, ktorí vojdú oným uchom

ihly do kráľovstva nebeského skorej ako hrbaté ťavy, než ako majetkom rozpriestranení boháči...

Ak teda čo i len jedna duša nositeľa národa je spasená, môžeme hovoriť, že tento národ je spasený podľa ducha a jeho vzkriesenému korpusu dá Boh „odpočinutie na vlastnej pôde“ (*et requiescere vos faciam super humum vestram*) a život večný. Napokon, o večnosti národov môžeme už dnes prorokovať vďaka svätým, ktorí sú v posvätných relikviách našej Cirkvi nositeľmi krvi a tela jednotlivých svojich národov, a o ktorých spásu nám Cirkev dáva svoju záruku svojím slovom.

Čím teda títo svätí učinili večným svoj národ, ktorého boli nositeľmi? Svätí jednoznačne a nepochybne učinili večným svoj národ vierou podľa slov Ježiša Krista, ktorý hovorí Marte, sestre Márii: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie na veky.“ /lat. – „Ego sum resurrectio et vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet: et omnis qui vivit et credit in me, non morietur in aeternum.“ / (Jn 11, 25-26)

Teda nie sami svätí zo seba učinili svoje národy večnými, lež ich viera v Ježiša Krista, v Jeho Slovo a Jeho

milosť, a podľa modlitby Cirkvi očakávajúcej Pánov príchod práve ich dôsledné nasledovanie Krista: a tak by mal náš národ v záujme svojej večnosti zvolať z hĺbky svojej duše spolu s Cirkvou na kolenách: Pane, nedaj zhynúť tým, ktorí v Teba dúfajú /lat. – „...universi qui te exspectant non confundentur, Domine.“/a ukáž mi, Pane, svoje cesty a pouč ma o svojich chodníkoch. /lat. – „Vias tuas, Domine, notas fac mihi: et semitas tuas edoce me.“ / (Ž 25,4)

Vystíhajme sa tiež predtým, aby sme verili, že pod spásou národa myslíme automatickú to spásu každého nositeľa tohto národa. Každý bude spasený jedine z milosti Božej podľa svojich zásluh, akurát že jedinečná entita národná môže byť spasená práve vo svojich nositeľoch.

III. KONEČNÝM CIEĽOM NÁRODA MÁ BYŤ SPÁSA, Z MŔTVYCH VSTANIE A ŽIVOT VEČNÝ
Spolu s katechizmom spýtajme sa, k čomu stvoril Boh ľudí? A spolu s katechizmom si odpovedajme: „Boh stvoril ľudí k tomu, aby ho poznali, milovali, jemu slúžili a tak spasení boli, to jest, do neba prišli.“ (porovnaj s Tim 2, 4 a čiastkov 56 **Malého katechizmu pre katolícke dievky** z r. 1934).

Konečný cieľ národa teda nemôže byť zvlčilý život v honbe za **b o h a t s t v o m** a **l e p š í m** i makroukazovateľmi za každú cenu a so širokými ramenami a ostrými lakťami, kde takýto nízky cieľ zo služby národu vylučuje sám Jozef Tiso: „Organizovať pre ten cieľ, aby sa zabezpečili sociálne výhody a aby sa lepšie mohol uplatniť hlas jednotlivca, to nie je ešte služba národu. Ide o to: vedieť v náboženskom duchu za národ žiť a nie z neho žiť. Ide o to: za národ pracovať, obetovať, žertvovať a mať radosť z toho, že je národ veľký a šľachetný. Lebo keď je národ veľký a šľachetný, som veľký a šľachetný aj ja.“ (Jozef Tiso in Slovák 1939, č. 153)

Konečným cieľom národa, jedine skrze ktorý možno o národe hovoriť ako o **n a d p r i o r o d z e n o m**, je jeho zmŕtvychvstanie. Zmŕtvychvstanie národa v mene Spasiteľa Ježiša Krista.

IV. CIELE NÁRODNEJ VÝCHOVY SA MUSIA PODRIADIŤ KONEČNÉMU CIEĽU, NAJVYŠŠIEMU MOŽNÉMU ZÁMERU NÁRODA

Ludová národná výchova teda musí učiť, že každý národ sa musí usilovať stať veľkým národom, no nie v zemskej časnosti, lež v nebeskej večnosti. Ak je túžba po Bohu výslovným príkazom pre každého človeka, o čo naliehavejším príkazom je pre každý národ, ktorý sa tak má usilovať byť veľkým v počte spasených, teda blízkych Bohu?!

Ludová národná výchova jedine môže učiť, že *„[l]áska k národu je náboženským príkazom a prevyšuje sa proti štvrtému prikázaniu, kto nemiluje svoj národ. Nesie biľag nielen ako zradca pozemský, ale aj ako priestupník, ktorý nedodržiava Božie príkazy.“* (Jozef Tiso in Slovák 1939, č. 197)

Ludová národná výchova musí tiež rozhodne učiť, že národ, nad ktorého budúci pokolenia bdie Stvoriteľ, ktorého súčasné kosti drží po hromade Slovo Božie ako morálny zákon v nás, a ktorého zoschnuté kosti na Jeho rozkaz oživuje vánok Ducha Svätého, – tak, že takýto národ nemôže byť výmyslom človeka, ktorý by vo svojej podstate podliehal zmenám podľa ľudských rozmarov, či rozmarov iných stvorení – ktorý by

ako akýsi koncept ľudskej mysle vznikal a zanikal, stával sa aktuálnym a následne prežitým...

Ludová národná výchova nemôže tiež učiť inšie, než že skutky národa, teda jeho tvorba a kultúra, jeho starostlivosť o svoj korpus a krajinu a jej bohatstvo, o svoj jazyk a najmä, čo najtesnejšie svoje priblíženie sa k Slovu Božiemu, sú jedinými prostriedkami zmŕtvychvstania nášho národa, nad ktorými máme moc slobodne rozhodnúť.

Skutočný národovec musí teda:

- 1) usilovať sa o svoju spásu, aby v jeho priblížení sa Bohu bol priblížený i jeho národ;
- 2) modliť sa za duše svojich otcov, skrz spásu ktorých bude spasený a k životu večnému vzkriesený i jeho národ;
- 3) starať sa o čistotu svojho tela a krvi ako schránky a jej tmelu, ktorá má poslúžiť budúcemu Božiemu zázraku vzkriesenia čistého tela a oživenia čistej krvi pre život večný;
- 4) dbať o hroby svojich otcov, v ktorých spočíva najväčšia časť korpusu jeho národa, a ktoré sa majú spolustáť matériou pre budúci Boží zázrak vzkriesenia národa;

5) pestovaním približovať slovo svojho jazyka k Slovu Božiemu;

6) prijať a žiť, pestovať a zveľadiť dedičstvo otcov duchovné i hmotné, pričom:

a. **duchovné:** je to dedičstvo tradície a učenia všetkých našich predstavených, od hlavy našej rodiny, cez našich učiteľov, nadriadených, kráľov, vladárov, otcov Cirkvi až k jeho úplnej jednote s adoptívnym dedičstvom nášho Božieho synovstva, kedy na kolenách voláme „Abba“, Otče...

b. **hmotné:** starať sa o krajinu a jej bohatstvo, ktorá mu bola zverená ako koruna všetvorstva do užívania, a preto musí poznať nielen krásu vlasti, lež i sociálnu nosnosť a význam tohto životného priestoru, aby poznal aj sociologickú a hospodársku tvárnosť vlasti a učil sa tento životný priestor sociálne zorganizovať a využiť pre národ v istej usporiadanej, organizovanej a hierarchizovanej štátnej forme, aby sa usiloval v nej uskutočniť sociálnu spravodlivosť, sociálnu tvorbu a sociálny poriadok v národe (porovnaj Čečetka, Juraj: **Príručný pedagogický lexikón. Zv. I. Kompas: Turčiansky svätý Martin, 1943, str. 430-432).**

7) zabezpečiť a ochrániť život svojho dediča zdedenej tradície;

8) odovzdať svojmu dedičovi (*in generationen et generationen*) to, čo prijal, vo svojej úplnosti a neporušenosti.

Tak nám Pán Boh pomáhaj!

29. augusta 1944 sa pod vplyvom nepriateľskej propagandy pridala k Stalinovým záškodníckym odriadom terorizujúcim Slovensko aj časť Slovenskej armády, ktorá povstala proti vlastnému štátu... Dejiny dovtedy nič také nepoznali...

Každoročne o polnoci 7.28. na 29. augusta vyražame pred Dómu sv. Mikuláša v Prešove na 60 km pochod do Spišského Podhradia na počesť pplk. Jána Smigovského, ktorý napriek propagande zostal verný Slovensku. www.nss.sk

AK MAĽ SVOJ ŠTÁT

1944

JE ŽIVOT, JE SMRŤ!

TAK POVSTAŤ PROTI NEMU

1939-1945

1945-2013

Modlitby zakomponované do ceremoniálov sú zväčša:

- z Brišák, Ján /ed./: *Hore srdcia. Liturgická modlitebná knižka pre študujúcu mládež. Spolok sv. Vojtecha: Trnava, 1948, imprimatur biskupský úrad v Nitre p. č. 576/1948)*

- z Gramatik, Vavrinec, S. J. /ed./: *Nebeský poklad čiže odpustkové modlitby. Posol B. srdca Ježišovo: Trnava, 1937*

Báseň Slovenský Veľký piatok:

- napísal Bystrík v Trnave 18. apríla 1947 v deň popravy mučeníka Jozefa; z nábožného dôvodu zmenili sme:

- **názov** Slovenský Veľký piatok **na Slovenský veľký piatok** (porovnajte Korec, J. Ch.: *Bratislavský veľký piatok*). Lúč: Bratislava, 2008.

- **verš** Dnes druhý Kristus-mesiáš dokonal na Golgote **na Dnes kňaz a vodca náš dokonal na Golgote**

- **verš** keď s Tebou vyznal: Ja som kráľ, a keď ho pášfou bili **na keď s Tebou vyznal: Ty si kráľ, a keď ho pášfou bili**

- **verš** keď s Tebou k Tebe zavolať, z poslednej žitia sily **na keď bez posily k Tebe zavolať, z poslednej žitia sily**

- **verš** len vypi, brat môj, kalich až do dna **na len vypi, syn môj, kalich až do dna**

Modlitba za blahorečenie mučeníka Jozefa Tisu:

- pôvodné znenie Nihil obstat: Msgr. Daniel V. Flynn, J. C. D., censor librorum; Imprimatur: Msgr. Joseph T. O'Keefe, generálny vikár newyorského

arcibiskupstva, New York, N. Y., U.S.A., 16. januára 1981); kvôli aktualizácii rozšírili a zmenili sme:

- **verš** Prosíme Ťa, obráť aj všetkých tých, ktorí zaslepeno rozsievajú a rozširujú bezbožný komunizmus, liberalizmus a relativizmus.

- **verš** Panna Mária, oroduj za oslobodenie slovenského národa a celého sveta od bezbožného komunizmu na nového svetového poriadku.

Úryvok zo záverečnej obrannej reči
J. Tisu: SNA, fond Národný súd, Tn
ľud 8/46

Použitá literatúra:

- ŠTELČER [ed.]: *Slovenský rodoľub dr. Jozef Tiso, (1887-1947). Štelcer: Trenčín, 1992. ISBN: 8090053734.*

- MÁJEK, S.: *Dr. Jozef Tiso. Kňaz a prezident. Bratislava: 68 s. r. o., 2013. ISBN 978-80-969926-7-6.*

- VALKO, Š.: *Spomienky na slovenský politický exil. Trenčín: Štelcer, 2003.*

Nábožné ilustrácie z Rímskeho
misálu z roku 1962.

Mapky a výškové diagramy z
portálu www.hiking.sk.

Použitie rekvizity:

relikviár s ostatkami mučeníka Jozefa, benediktínsky drevený kríž s korpusom, procesný kríž, 4 x kamža, 4 x superpelícia, 4 x pelerína, fakla (petrolej, zápalná handra), zástava, dva stojany na text, svätená voda, pamätné odznaky, štyri páry bielych rukavíc, dva páry vysieláčiek, väčší kahanec, sviece v počte účastníkov memoriálu;

Verní svätého Tisu sme chlapci

^{Dm/A}
Hej, vy-bo-juj-te Vy-Slo-ve-ní spá-su,

^{Gm/Dm} ^{A7/E7}
vo-dou vý-kup-nou krs-te-ní chlap-ci.

^{Gm/Dm} ^{Dm/A}
Hej, vy-mod-liac-si na-Vzkrie-se-nie slá-vu,

^{Gm/Dm} ^{Dm/A} ^{A7/E7} ^{Dm/A}
brá-niac ná-rod-sme do-mu-o-bran-ci!

= Refrén =

Hej, ne-l'ú-to-im sa-la-nov-ho pá-du,

chlap-ci mar-tý-ra Ti-su-sú štvan-ci.

Hej, vra-huv-zne-súc do-čer-tov-ho rá-du,

ver-ní svä-té-ho Ti-su-sme chlap-ci!

= Refrén =

Hej, svä-tý-mi-sa dvoj-kri-ža-mi chrá-nia,

zá-kon kr-vi-i-cti ne-súc-si v-srd-ci.

Hej, zlo-čer-to-vi ne-da-jú-mu spá-nia,

mstia-ci ro-du-sme ro-du-o-bran-ci!

= Refrén =

Hej, Jo-ze-fo-vi Ti-so-vi-sme syn-ní,

kto-rých špa-gá-tom ku-ne-mu prip-li.

Hej, od-da-nos-ťou Bo-hu-Pá-nu vin-ní

Hej, my sme, vi-nia-nás sa-ta-na krip-li!

= Refrén =

Pieseň na rezký nápev ukrajinskej zľudovenej piesne Chlopci iz lisu (Хлопці із лісу) „Verní svätého Tisu sme chlapci“ možno dnes považovať za slovenskú zľudovenú pieseň žilinsko-bytčianska, ktorá vypovedá o nadchnutí sa kresťanskými ideálmi Jozefa Tisu mladou slovenskou generáciou.

Refrén:

^{A7/F} ^{F/C}
Raz-dva-tri, chlap-ci Ti-su...

^{Gm/Dm} ^{Dm/A}
Raz-dva-tri, sme-na strá-ži...

^{A7/F} ^{F/C}
Stráž!-Stráž!-nech, dnes-ka dni-sú,

^{Gm/Dm} ^{Dm/A} ^{A7/E7} ^{Dm/A}
Kris-ta Krá-ľa pan-stva na-ze-mí!

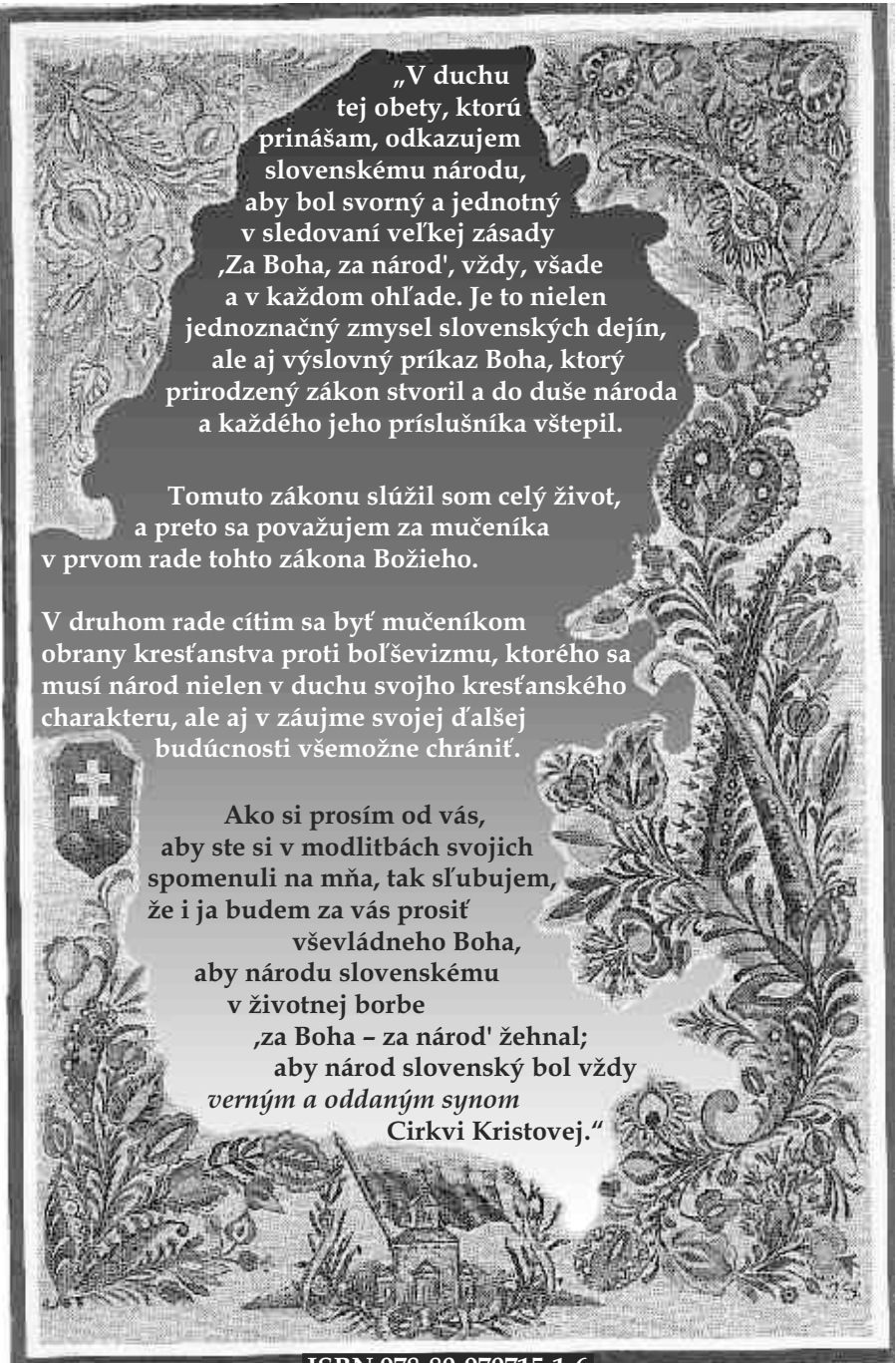
Raz-dva-tri, chlap-ci Ti-su...

Raz-dva-tri, sme-na strá-ži...

Pá!-Pá!-už, te-raz dni-sú,

Kris-ta Pá-na cár-stva na-ne-bí!

Upozorňujeme, že označenie „svätý“ ako prívlastok k menu mučeníka viery katolíckej a národa slovenského, Jozefa Tisu, je na týchto stránkach používaný v ľudovom význame ako vynikajúci cnosťami, mravnosťou, bezúhonnosťou, vzbudzujúci vážnosť svojou silou, oprávnený, spravodlivý. Prívlastok „svätý“ v ľudovom význame je na týchto stránkach prisudzovaný Jozefovi Tisovi bez odobrenia pápežského úradu Cirkvi. Jeho používaním si správca Rodného domu prezidenta Tisu a týchto stránok nedovoľuje predchádzať úsudku Cirkvi, lež zverejneným dokumentuje kultus svätosti Jozefa Tisu, ktorý dodnes panuje v národe a svojou vlastnou cestou hľadá a nachádza si svoje vlastné výrazové prostriedky.

„V duchu
tej obety, ktorú
prinášam, odkazujem
slovenskému národu,
aby bol svorný a jednotný
v sledovaní veľkej zásady
,Za Boha, za národ', vždy, všade
a v každom ohľade. Je to nielen
jednoznačný zmysel slovenských dejín,
ale aj výslovný príkaz Boha, ktorý
prirodený zákon stvoril a do duše národa
a každého jeho príslušníka vštepil.

Tomuto zákonu slúžil som celý život,
a preto sa považujem za mučeníka
v prvom rade tohto zákona Božieho.

V druhom rade cítim sa byť mučeníkom
obrany kresťanstva proti bolševizmu, ktorého sa
musí národ nielen v duchu svojho kresťanského
charakteru, ale aj v záujme svojej ďalšej
budúcnosti všemožne chrániť.

Ako si prosím od vás,
aby ste si v modlitbách svojich
spomenuli na mňa, tak sľubujem,
že i ja budem za vás prosiť
vševládneho Boha,
aby národu slovenskému
v životnej borbe
,za Boha - za národ' žehnal;
aby národ slovenský bol vždy
verným a oddaným synom
Cirkvi Kristovej.“